

ИНТЕРВЮ

Альоша Даков:
Сметта не бива
да се гори
в „ТЕЦ София“

10

ОБРАТ

Тръмп отмени
срещата
с лидера
на КНДР

8

6

С нови 25% се срихват ражданията у нас

За пет месеца само 62 бебета са проплакали във Вудин, 73 - в Смолянска област

С още 1/4 намаляват новородените бебета. Ако до 24 май 2017 г. са регистрирани 22 291 новородени, за същия период на тази година са 17 885, сочат данните от Информацион-

ната система на МЗ за ражданията. За поредна година Видинска област е в дъното с 62 новородени за близо 6 месеца. В Смолянска област те са 73. За 2017 г. статистиката отбелязва

най-високия отрицателен естествен прираст в областите Видин и Габрово. Най-висока раждаемост за миналата година е регистрирана в областите Сливен (12,5 на 1000 души насе-

ление) и София-град - 10,3 на 1000, сочат данните на НСИ. И през тази година Сливен е сред водещите области по раждаемост след столицата, Пловдив и Варна.

5

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Св. Климент
Охридски:
Благословен
е вашият език

22

Неделник

Българка от
чужбина променя
представите за
Родината по света

13

Здравната карта
стана хоби
за министри
преписвачи

29

Хулигани вилнях
и прекратиха
баскетболен мач
в „Универсиада“

40

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Многохилядни шествия заляха страната по повод Деня на буквите 24 май. Днес празнуваме знанието и просветата, заяви президентът Румен Радев в словото си пред Националната библиотека в София

2 и 3

НЯКОЛКО ДУМИ

Проф. Анастас
ГЕРДЖИКОВ

ДАСКАЛСКИЯТ ПРАЗНИК

Когато подготвях словото си за днес, се колебаех дали темата, която съм избрал, е актуална точно сега. Един комичен инцидент тази сутрин показа, че съм бил напълно прав. Тази сутрин 50 български политици заобиколиха Академичния съвет (на СУ - бел. ред.), наредиха се преди него на шествието и тържествено поведоха. Това не е упрек към една партия, защото в тази група от 50 човека се

включиха хора от всички цветове, което беше рядък надпартиен консенсус. Не става дума според мен за нарушение на протокола, а на една 100-годишна традиция. Както ще чуете след малко, Вазов е нарекъл 11 май "даскалския празник", не празник на политика. Известно утешение за нас беше фактът, че на връщане Академичният съвет беше изпроводен по целия път от спонтанните овации

на българите. Пожелавам на политиците и те да ги чувят някой ден!

Често казваме, че 24 май е най-българският празник. Днес виждаме, че 11 май, а по-късно 24 май се е превърнал от "даскалския празник" по думите на Вазов във всенародно тържество.

(Думи на ректора на СУ преди словото му на тържеството в Алма матер вчера).

С празнични шест

България почете

В ПЛЕВЕН НАПРАВИХА ОПИТ ЗА „ГИНЕС” - ТРОПНАХА 65 ХОРА ЗА 1 ЧАС И 18 МИНУТИ

С празнични шествия в цялата страна премина най-светлият български празник 24 май - Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост. Ученици, учители, студенти, учени, творци и граждани почетоха вчера делото на светите братя Кирил и Методий.

Военният гвардейски оркестър и „Върви, народе възродени” поведоха шествието в столицата от сградата на президентството. Огромното шествие на училища, духови оркестри, мажоретни групи, семейства с деца оглавиха президентът Румен Радев, министър Красимир Вълчев, политици от всички парламентарни партии. „Днес празнуваме знанието и просветата. Невежеството няма празник. Но то заема всеки сантиметър, опразнен от културата”, каза президентът Радев в словото си пред Националната библиотека. „Нека внимаваме над себе си и над

собствената си идентичност и не допускаме да се влияем лесно от бързопреходните и съмнителни ценности на този век, но да стоим здраво в православната си християнска вяра”, призова патриарх Неофит. „24 май е нашият просветен Великден. Празнуваме възрождането на знанието като сила и духовно единство. Като общ, словесен небосвод, който ни прави народ с бъдеще”, заяви кметът на София Йорданка Фандъкова.

Загубата на духовността е по-голям проблем за България дори от демографския срив, подчерта ректорът проф. Анастас Герджиков в словото си пред традиционното тържество в Софийския университет „Св. Кл. Охридски” (словото на ректора - на стр. 11). В аулата присъстваха студенти, преподаватели, учени, ректори, бивши министри. За пръв път в залата дойдоха много родители с децата си и залата бе пълна с

малчугани. В академичното си слово антарктикът проф. Христо Пимпирев припомни, че на Ледения континент първите официално признати български имена са на планината „Софийски университет” и на връх „Св. Климент Охридски”, а от 64 наши учени, участвали в експедициите, 28 са преподаватели от СУ.

По-рано вчера в катедралния храм „Св. Ал. Невски” бе отслужен молебен, а след литийно шествие пред Националната библиотека бе отслужен тържествен водосвет.

70 блока от 47 общински училища, частни училища, гимназии, университети и всички 51 детски градини в града участваха в празничното дефиле във Варна. Всяко учебно заведение бе подготвило собствена хореография и костюми. Децата от училище „Цар Симеон” пуснаха в небето разноцветни балони с буквите от българската азбука.

На тържествена церемония в хуманитарната гимназия „Кирил и Методий” в Пловдив бяха отличени изявени преподаватели. И под тепетата имаше многолюдно шествие, което бе предвождано от иконата на „Св. св. Кирил и Методий”. Фондация „Пловдив 2019” пък постави началото на проекта си за популяризирането на кирилицата. Събитията в рамките на програмата „Кирилизирай се” ще продължат месец, но дейността в тази насока ще се разгърне и през 2019 г.

Освен хилядите ученици, студенти, културни дейци и граждани за пръв път в честването на празника на буквите във Велико Търново се включиха и 70 офицери и курсанти от 15 европейски държави. С полагане на цветя на гроба на първия министър на просвещението д-р Георги Атанасович започна програмата за Деня на българската просвета и култура в Свищов. В Русе праз-

никът започна с шествие и продължи с тържествен концерт на площад „Свобода”. „Биг бенд Русе” изсвири химна на българската просвета, написан от Стоян Михайловски в дунавския град. Хиляди деца на площада рецитираха буквите от Глаголицата, преведени на съвременен български. Във Враца шествието премина с 11-метров трибагреник. Начело на празничната колона бяха ученици с престижни награди от национални и международни състезания.

По традиция тържествата в Благоевград започнаха от хуманитарната гимназия „Св. Кирил и Методий”. Ловеч пък отбеляза и 117 години от създаването на химна „Върви, народе възродени”. Песента е написана в ловешкото Петокласно училище „Йосиф Първи” от учителя Панайот Пипков.

Ученическото шествие в Плевен премина през централните улици и стигна до ба-

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

„Просветата и вярата са пазители на националното ни достойнство. Те са ценният дар на Св. равноапостоли Кирил и Методий. Тяхното дело е съдбовно за България и за целия славянски свят. То носи не само писменост, но и духовност, култура и прогрес. То ни обединява и съхранява. Поклон и признателност пред Светите братя! Да ги почитем, като опазим чистотата на езика си, силата на книгите си и свободата на духа си”, заяви Корнелия Нинова

РУМЕН РАДЕВ:

Правописът е първият урок по демокрация

Голямата буква е само първа сред равни, каза президентът в словото си за 24 май

Събрали сме да почитем празника на буквите и знанието, на просветата и културата. Повече от век на тази дата споменаваме Светите братя Кирил и Методий, Свети Климент Охридски, първите ни книжовници, които почитаме като светци. Цитираме Паисий, Вазов, Михайловски. Ще го направим и днес. Но ако искаме децата ни да растат в страна на знанието и просветата, трябва да сме непримирими към невежеството. А това започва още с правописа. Той е първият урок по демокрация, защото в него всяка буква, всеки символ има своя смисъл и място, а голямата буква е само първа сред равни.

Следващата стъпка е речникът. Когато думите изпадат в забравата, с тях си отива и част от света. С думите погива и смисълът. Днес оплакваме свободата на словото. Но за да постигнем свободата, първо трябва да владеем словото.

Третата стъпка е знанието. Всеки го трупам според своите способности и усърдие, но и най-ученият не трябва да забравя смирението. Защото всеки знае нещо, което другите не знаят.

И най-важната стъпка е свободата

на духа. Нея никой не получава даром и завинаги. Тя се отвоюва ден след ден със знание срещу невежеството, с кураж срещу лъжата, с характер срещу натиска.

По пътя на духа и знанието всички ние, българите, имаме една щастлива орис: нашият език. Тази реч Домайна и сладкаУ, на която ние мислим, обичаме, откриваме, сънуваме и която трябва да съхраняваме, защото днес все по-често пишем нехайно, говорим с шепа думи, а знанието все по-рядко се цени. Чудно ли е тогава, че все по-малко чуваме истината?

Днес празнуваме знанието и просветата. Невежеството няма празник. Но то заема всеки сантиметър, опразнен от културата.

В тази вечна битка на светлината с тъмната, пожелавам на всички вас, скъпи ученици, скъпи българи, да бъдете, както се пее в химна на Михайловски, Дсеятели на правдатаУ. Грамотни, свободни и достойни.

Поклон пред свящото дело на българския учител!

Успех по пътя на знанието на вас, скъпи ученици! Честит празник!

Момчил Неков подари книги на българското училище в Брюксел

S&D Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

В навечерието на 24 май Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост евродепутатът Момчил Неков посети българското училище в Брюксел „Пейо Яворов”. Той дари на учебното заведение книгите „Българските празници и обичаи”,

„Най-прочутите места в България”, „Какво е дала България на света” и др. Неков се спря на издания, свързани с българските традиции и история. Изключително важно е българските деца по света да знаят откъде идва народът ни и какви са културата и традициите ни, обясни той. Евродепутатът не за пръв път посещава училището. Той изрази радостта си, че има родолюбиви родители, които държат наследниците им да знаят български и да познават България, и благодари на учителите от „Пейо Яворов” за делото им и че превръщат работата си в кауза.

Директорът на училището Валентина Найденова отбеляза, че Неков е първият евродепутат, който се е свързал с тях още в началото на мандата си. Учебното заведение се издържа със собствени средства и не разчита на държавна подкрепа, затова тя благодари на евродепутата от БСП за подарените книги и подкрепата. Найденова се оплака, че държавата е абдикирала от образованието в чужбина и принуждава институция, функционираща от над 25 години, да влиза в административни процедури за регистриране като асоциация.

24 май и концерти

Снимка БГНЕС

69 блока се включиха в традиционното празнично шествие във Варна

релефа на светите братя на ул. "Кирил и Методий". Там пристигна и второ шествие от

студенти и преподаватели от Медицинския университет. 11 хорови формации в Плевен

изпълниха заедно "Върви, народе възродени". Около 300 танцьори от клуб "Северняци-

те" направиха опит за рекорд на "Гинес", изпълнявайки 65 хора за час и 18 минути. Идеята на хореографа Джейлърн Демирев цели светът да види красотата на българския фолклор.

Стара Загора отбеляза 160 години от първото честване на 24 май, но за първи път в града нямаше шествие заради ремонт на централната градска част. Честването се състоя при античния форум "Августа Траяна", където се събраха представители от всички училища, граждани и гости. Под звуците на националния химн към небето полетяха балони с буквите от българската азбука. Шествия и празнични концерти се състояха за 24 май и в Ямбол, Сливен, Хасково, Пазарджик и др.

2-хиляден хор на Червения площад в Москва прослави светите братя Кирил и Методий за Деня на славянската писменост. Честванията там бяха открити от руския патриарх Кирил и патриарха на Сърбия Ириней, които отслужиха тържествено богослужение в памет на славянските просветители в храма "Христос Спасител". Българската диаспора също почете празника в различни краища от света.

ЮНКЕРНИ ЧЕСТИТИ НА БЪЛГАРСКИ

Председателят на Еврокомисията Жан-Клод Юнкер честити на български език празника на българската култура и славянската писменост в твитър.

"Кирилицата е част от българската история и идентичност, но и част от културното наследство, което България оставя на Европа и света. Историята на светите братя Кирил и Методий показва колко дълбоко са вкоренени европейските ценности в българската идентичност. Това е история за единство и равноправие. Славянският език е бил езикът на народа. Ето защо Кирил и Методий са му вдъхнали живот, като са написали азбука, с която обикновените хора да разбират какво се проповядва в черквата всеки ден. С присъединяване на България към европейското семейство кирилицата също зае заслуженото й място в сърцето на Европа."

БСП в София събра културни гейци за празника

Юлия КУЛИНСКА

Десетки дейци на културата, науката, образованието, медиите и читалищното дело уважиха традиционната среща, която организира столичната организация на БСП в сряда. "24 май е символ и празник на човешкия стремеж към усъвършенстване чрез постиженията на науката и културата. На този ден с гордост и признателност произнасяме благодарствени слова към онези, които палат огъня на познанието у децата ни, които ни даряват щастието да се докосваме до нови и нови културни хоризонти и духовни вселени", подчерта лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов. "Свещеното дело на братята Кирил и Методий пренася българщината през вековете. Магичната сила на писмеността извисява човешкия дух. Грамотността показва стремежа към усъвършенстване. Затова на всеки 24 май от всички посоки ще звучи "Върви, народе възродени..." и ще ни зарежда с гордост, че "и ний сме дали нещо на света и на вси славяни книга да четат...", отбеляза Паргов. Той цитира и основателя на ДУМА Стефан Продев и неговия текст "За учителя - с любов".

Живеем в сложно време, в което се оказва, че ценностите непрекъснато се променят, предлагат ни се различни примамливи стойности, които имат за задача да заличат онези елементи на културата, които ни правят народ, заяви зам.-председателят на ГС на БСП в София проф. Ваня Добрева.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

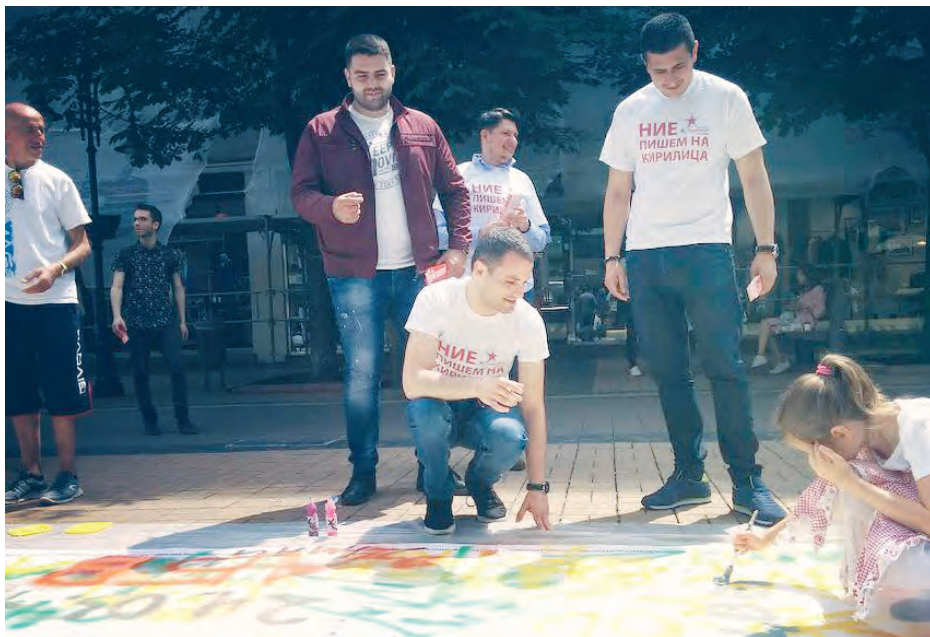
"Българската ръкописна традиция през вековете" е експонирана в централното фоайе на Националната библиотека в София. Организаторът на изложбата Дилян Павлов-Джуми влезе в ролята на Гутенберг

"ПИШЕМ НА КИРИЛИЦА", ЗАЯВИХА МЛАДИ СОЦИАЛИСТИ

Членове на Младежкото обединение от БСП избраха 24 май за начало на кампанията "Ние пишем на кирилица". Млади хора от София, Благоевград, Пловдив и Варна подаряваха на съгражданите си книгоразделители и свитъци със стиховете на Яворов, Дебелянов, Далчев и други писатели. Идеята на младежите е да припомнят творби от класиците на българската литература.

"България е заслужила признателността и уважението не само на славянските народи, но и на целия свят. Ние прищежаваме богата култура, която трябва да помим, пазим и съхраняваме, но не само на 24 май, а всеки ден", коментира председателят на МО Николай Бериевски.

По случай 24 май младите социалисти записваха и видео, в което

В София младежите подчертаха, че трябва да почитаме езика си не само на 24 май

рецитират "Българският език" от Иван Вазов. Клипът е сниман на емблематични столични ме-

ста, свързани с българската култура и история - Народната библиотека, Софийския университет,

Народното събрание, Министерския съвет, Паргото, Народния театър "Иван Вазов" и НДК.

ИЛИЯНА ЙОТОВА ВЪВ ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ:

Оттук културата ни тръгна по света

24 май е ден на обединението, особена дата в българския календар, най-обединяващият празник, който не позволява делене на българските граждани, защото България се роди от словото и от книжнината. Това заяви вчера във Велики Преслав вицепрезидентът Илияна Йотова. България тръгна оттук - от Велики Преслав, за да разпростре невероятно богата култура, духовност, писменост, която днес стига до 300 милиона

души по цял свят, подчерта тя.

Посещението на вицепрезидента в Преслав започна в ОУ "Свети Кирил и Методий", където се срещна с преподаватели и ученици. Йотова се включи в общоградското шествие и връчи наградата "Златен век" на художествения ръководител на самодейни състави в местното читалище Валя Янкова.

Велики Преслав бе последната спирка на вицепрезидента по

пътя на Светите първоучители Кирил и Методий. В рамките на инициативата тя посети Чехия, Словакия и Сърбия, на чиито народи Кирил и Методий и техните ученици са оставили своето книжовно наследство. Пътването на Йотова бе посветено на 1155-ата годишнина от Великоморавската мисия на Солунските братя, създали азбуката ни, и е в контекста на българското председателство на Съвета на ЕС.

БСП в Благоевград иска да прати ГЕРБ в „Б група“

Как БСП може да стане първа политическа сила обсъдиха в Благоевград настоящият председател на левицата в общината Любен Милев и предшествениците му на лидерския пост. „Неслучайно избрахме навечерието на 24 май за тази среща. Тя е знакова, вие сте наши учители, а ние - настоящото Изпълнителното бюро на БСП в Благоевград, сме вашите ученици. Сега определяме стратегическите политики на БСП за Благоевград след текущото лошо и неуспешно управление на ГЕРБ“, откри срещата Милев.

Изключително емоционално бе изказването на екскметът на Благоевград Костадин Паскалев. „Тук е избрана най-скъпата технология за обработка на боклуци в Европа. Разходът за обработка на битови отпадъци е 100 лв. на тон, сравнени с досегашните 3-4 лв. на тон. Ще стигнем до уникално скъпа цена за благаевградчани. Според мен това е безумие“, алармира той.

Паскалев смята, че с допълнителни 2-3 милиона лева въпросът с разкопките край град Скаптопара може да се реши и да се запазят

БИВШИ И НАСТОЯЩИ ЛИДЕРИ НА ЛЕВИЦАТА В ПИРИНСКО ОБСЪДИХА ПРОБЛЕМИТЕ В РАЙОНА И ВЪЗМОЖНИТЕ ИМ РЕШЕНИЯ

Нашият футболен отбор Пирин е в Б група, трябва да пратим и ГЕРБ в Б група, категорични са социалистите

както останките, така да има и магистрала. „Твърденията, че трябва 85 милиона, за да се запазят разкопките, са пълен абсурд. Да разкажем на

гражданите какво е открито там. Да кажем, че там има и критско-микенска култура 6-7 в. пр. Хр. Отгоре има средновековна крепост, която може

да се възстанови. Да, имаме между Македония и Гърция една средновековна крепост в Благоевград. Защо кметът не се е заинтересувал от тези

теми? Ами тракийските гробници, които са в Рилци и Дъбрава?“, продължи Паскалев. „Нашият футболен отбор Пирин е в Б група, трябва да пратим и ГЕРБ в Б група!“, надъха той съпартийците си.

Неправилната политика на ГЕРБ и техният кмет Атанас Камбитов спрямо Скаптопара, обработката на отпадъци и напълно ненужния „ремонт“ на площада пред общината бяха осъдени от всички експерти на БСП в Благоевград. „Цялата ВиК система под площада е компрометирана, от 1987 до днес не е правено нищо. Тази подмяна на плочки няма нищо общо с онова, което трябва да се случи в Благоевград и неговия център“, смятат социалистите.

„В навечерието на празника на Благоевград ние сме готови да поемем ангажимент пред съгражданите си да бъдем ясна и твърда опозиция на политическия и икономическият модел на кмета Камбитов и приближените му бизнес кръгове“, заключи Любен Милев.

Всеки трети българин не чете книги, всеки четвърти го прави редовно

36% от пълнолетните българи изобщо не отделят време за четене на книги, а 24% твърдят, че го правят почти всекидневно. Това сочат данните от национално представително изследване на „Отворено общество“, проведено през април. Повече четат по-младите и образованите, хората с по-високи доходи, сърфящите редовно в интернет и по-критичните към информацията в медиите. 49% от над 60-годишните признават, че не отделят време за четене, както и 24% от лицата до

29 години. 34% от младежите обаче заявяват, че четат почти всеки ден. При над 30-годишните пък редовно над книгата е само един от пет души, което се доближава и до средното за страната.

Според проучването най-големите почитатели на книгите са стилисти - 33% казват, че четат почти всеки ден, срещу 33% от жителите на областните градове и едва 12% от хората в селата. По отношение на пола превес в това отношение имат дамите - 33% от жени-

те и 41% от мъжете признават, че никога не четат книги. Близко половината от висшистите - 43%, са отговорили, че почти всеки ден четат, а 11% - че не го правят. 3/4 от хората с основно и по-ниско образование (76%) пък заявяват, че изобщо не четат. От анкетата става ясно още, че колкото по-висок е доходът на човек, толкова по-често той отделя време за книги. Освен това работещите българи четат повече книги от незааетите и пенсионерите.

Съдът спря спорен небостъргач в „Борово“

Деси ВЕЛЕВА

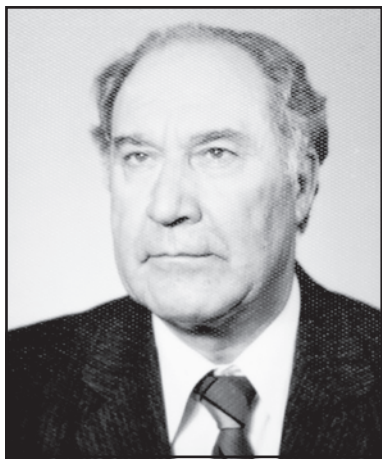
Софийският административен съд е отменил решение на Столичния общински съвет, с което на практика се разрешава строеж на небостъргач в кв. „Борово“. Вчера стана ясно, че съдът е уважил жалбата от жители на квартала, които са против изграждането на 77-метровата сграда на ъгъла на бул. „България“ и ул. „Борово“ над бившия магазин „Мартинели“. Съдът обявява за незаконосъобразно решението на СОС от юли м.г., с което се одобрява проект за Подробен устройствен план - изменение на плана за регулация и застрояване и работен устройствен план на кв. „Борово“. Освен това общинският съвет трябва плати 1240 лева за разноси по делото. Решението на съда може да се обжалва в 14-дневен срок пред Върховния административен съд.

Спорният небостъргач бе на дневен ред през лятото на 2017 г. Тогава стана ясно, че инвеститорът „България Билдинг“ иска да построи 25-етажна сграда за офиси и апартаменти с подземен паркинг с разгърната застроена площ от 27 000 кв. метра. Проектът бе връщан за преразглеждане от инвеститора няколко пъти. Това доведе до изкуствено разделяне на терена на три части, така че да се използва вратичка в закона за ъглови строежи, която позволява изграждане на 77-метровата сграда на място, където са позволени постройки до 20 метра.

ДУМА припомня, че проектът за сградата не мина съвсем гладко през СОС, тъй като първоначално бе спрял от съветниците от комисията по архитектура. По-късно обаче те минаха на „поправителен“ и мнозинството наложи позицията си. Така на самото заседание на СОС проектът бе подкрепен от ГЕРБ и Реформаторския блок.

Хората от района се оплакват, че инвеститорът не ги е запознал с намеренията си и не е спазил процедурата за изработване и одобряване на план за преструктуриране на жилищен комплекс. Освен това те сигнализират, че не е направен разчет за транспортното обслужване в района.

На 25 май 2018 г. се навършват
20 ГОДИНИ от смъртта на

ГЕОРГИ ПЕТРОВ

(/20.06.1919 г.- 25.05.1998 г.)

Целият му живот беше посветен
на добруването
на хората, на просперитета
на Кърджалии на България.

С МНОГО ОБИЧ И ТЪГА ПАЗИМ
В СЪРЦАТА СИ
СПОМЕНА ЗА НЕГО!

От семейството

Иновативните училища у нас сероят

Деси ВЕЛЕВА

Иновативните училища у нас стават все повече. Това става ясно от проект за приемане на списък с тях за предстоящата учебна година от Министерския съвет. В него ще бъдат вписани 294 иновативни училища от 104 населени места. Те са с 119 повече от миналата година. Рекордьор са столичните школи, като 67 от тях ще развият иновативни проекти. Най-малко - по 2-3 училища, са одобрени в Силистренско, Ямболско и Монтанско. Повечето нови образователни заведения са общински и държавни, едва шест са частни.

Училищата са одобрени от едноименната комисия. В нея участват представители на научната общност, психоло-

зи, социолози, педагогически специалисти, хора с опит при създаване и приложение на иновации в образованието, науката и технологиите.

До 31 януари всички кандидати трябваше да предоставят в Министерството на образованието и науката проекти за иновации, приети от педагогическите съвети и одобрени от родителите на учениците. Иновациите трябва да са в организацията или съдържанието на обучението или в използването на нови методи на преподаването. Не са допуснати проекти, чрез които могат да се внушават верски убеждения и тяхното практикуване. Отхвърлените са 34. Проектите ще са с продължителност до 4 години, могат да не обхващат всички ученици или учители.

Продължава сригът в раждаемостта

За година жените във фертилна възраст са намалели с 22 хиляди

Аида ПАНИКЯН

С около 4400 по-малко са новородените от началото на годината до 24 май в сравнение със същия период на 2017 г., когато са родени 22 291 бебета. Това показват данните на Информационната система за ражданията на здравното министерство. Във Видинско са близо 5 месеца са родени едва 62 деца, в Смолянско - 72. Това са и областите с най-малко новородени. Видинска област е с

най-малобройно население в страната, а Смолянска е с най-малко жители под 15 г. През миналата година за същия период новородените са били съответно 152 и 209.

Данните на НСИ за периода 2010-2017 г. сочат значителен спад в раждаемостта с изключение на 2014 г., когато се родиха над 1000 бебета повече от предходната година. През 2010 г., година след началото на кризата, новородените бяха 75 513 - с над 5 хил. по-малко

от предишната година. 2017 г. приключи с 63 955 живородени и всички области в страната отбелязаха отрицателен естествен прираст, като той е с най-малки стойности в столицата и в Сливенска област. С най-голямо намаление на населението вследствие на високия отрицателен естествен прираст статистиката отбелязва в областите Видин и Габрово. През 2017 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на страната намалело с 45 836 души. Ако през 1990 г. децата са били 21,6%, хората в трудоспособна възраст - 55,5%, а над трудо-

способна - 22,9%, то през 2017 г. съотношението става 15,1%:60,3%:24,6%.

Освен нестабилната икономическа ситуация в страната сред причините за намаляване на раждаемостта е и намалелият за година с 22 хил. брой на жени във фертилна възраст (15-49 навършени години). Въпреки това майките на 3251 от родените миналата година бебета са под 18 г. Данните от МТСП сочат, че през 2016 г. родените от малолетни и непълнолетни майки деца са 3249. ДУМА припомня, че България и Румъния са на едно от челните места в ЕС по брой

на деца, родени от майки под 18 г. През ноември миналата година депутатката от БСП Теодора Халачева попита от парламентарната трибуна вицепремиера по икономическата и демографската политика Валери Симеонов какви мерки се взимат срещу явлението "деца раждат деца". Той отговори, че е необходимо да се работи за промяна на нагласите на населението.

Запазва се тенденцията все повече жени над 40 г. да раждат деца - за година те се увеличават с около 200. Половината от ражданията през 2017 г. са първи за майката.

Децата с увреждания от Русе потеглиха на първото в живота си зелено училище вчера. Родителите им избрах за възвращащото събитие 24 май, за да го превърнат в двоен празник за своите "специални" момчета и момичета

Нов протест срещу по-високата цена на водата в София

Деси ВЕЛЕВА

Нов протест срещу увеличаването на цената на водата в София организират столичани. Той ще се състои днес от 14 ч. пред Административния съд в София. Тогава се очаква да започне първото открито заседание по делото срещу приетия от КЕВР петгодишен бизнес план на "Софийска вода" АД и срещу предвиденото в него

първо увеличение на цената на водата от 1 април 2017 г.

ДУМА припомня, че съдия Красимира Желева от 14 месеца не може да проведе първото заседание и внезапно се разболя за последната насрочена дата на 15 май. Има заведено и друго дело - срещу второто увеличение на цената на водата от 1 януари тази година. То обаче също бе отложено преди време с

мотив, че зависи от изхода на първото дело, което така и не тръгна.

И двете дела са по протест на Върховната административна прокуратура срещу решения на КЕВР. И по двете дела съдът не допуска граждани, тъй като нямат правен интерес и спорът между ВАП, КЕВР и "Софийска вода" ги засяга, припомни общинският съветник от БСП Борис Цветков.

ПАРИТЕ НА КАСАТА ЗА ЛЕКАРСТВА ПАК НЯМА ДА СТИГНАТ

Аида ОВАНЕС

Най-вероятно парите на касата за лекарства няма да стигнат до края на годината. Това става ясно от отчета й за първото тримесечие на тази година. Според документа за лекарства, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение са дадени 244 251,6 хил. лв., което е 34% от бюджета. Увеличението спрямо същия период на 2017 г. е 6,9%. За лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична помощ НЗОК е похарчила 34,5% от парите по това перо, което е над 97,349 млн. Ръстът спрямо същия период на мина-

лата година е 20,7%. С по 24,4% по-малко пари от предвиденото са дадени за зъболекарите и за специализираната извънболнична помощ, както и за медицински изделия, прилагани в болничната помощ. От отчета става ясно, че и парите, дадени на болниците, са с 10,7% повече от предходната година и възлизат на 449,235 млн. лв. Общият размер на получените в НЗОК приходи и трансфери към 31 март е малко над 958,780 млн. лв. От НЗОК отчитат ръст на приходите от 11,6% спрямо 2017 г. Ръстът на общите разходи към края на март е 5,6%.

Като цяло обаче през първите 3 месеца касата е дала с 41 млн. лв. повече от предвиденото в бюджета.

Повдигнаха обвинение на шофьора на ТИР-а, ударил автобус

Шофьорът на ТИР-а, който удари автобус на градския транспорт на магистрала "Тракия" и рани 16 души, вече е с обвинение. Турският гражданин ще отговаря за средна телесна повреда, причинена на повече от един човек. Камιονът се е движил с несъобразена скорост.

Шофьорът на автобуса на градския транспорт ще бъде опериран. Той има тежка травма на ръката. Според него ТИР-ът се е движил с около 100 км в час. Видял го е в момента на удара. Пред разследващите тираджията признал, че е заспал зад волана. Пробите за алкохол и наркотици в кръвта му са отрицателни. Състоянието на пострадалите след удара между село Горни Лозен и София остава стабилно.

След инцидента експерти повдигнаха въпроса безопасно ли е автобуси на градския транспорт да се движат по магистралата. "Ограниченията, които съществуват в закона, не забраняват категорично градски автобуси да се движат по магистрала. В същото време те са по-рискови за пътниците, защото при тях има правостоящи. Конструкцията е опасна, защото има прегради, лостове, ръкохватки", коментира Владимир Тодоров от Българската асоциация на пострадалите при катастрофи.

ДУМА припомня, че в сряда ТИР удари автобус, движещ се по линия 7 на градския транспорт на София от село Долни Лозен към Гара Искър. Пострадала 16 души, двама от които тежко.

УЧЕНИК ДАРИ НАД 3000 ТОМА НА ЧИТАЛИЩА И ВЪЗРАСТНИ ХОРА

Ученик от пазарджишкото село Мененково събра и дари над 3000 книги на читалища и домове за възрастни хора от цялата страна. Доброто дело на Кирил Балдев започва преди три години, когато той е на 17. Момчето отбелязва, че всеки държи в дома си ценна литература, която обаче рядко чете, а тя може да е от полза на

други читатели. Той публикувал в интернет статия, че събира книги за изгорялото читалище в родното му село. Хората започнаха да ме търсят, да питат как да ги дарят, казах им или да ги изпратят на читалището или на мен, разказва Балдев. Следва втора дарителска акция от 300 книги за читалището в Мененково. Ръководството приема с

радост дарението, тъй като все по-трудно отдели средства да купува книги. Освен употребявани книги, Кирил събира средства и закупува и нови издания. По думите му фирми, бизнесмени и приятели подкрепят инициативата. Последното дарение от 100 тома десетокласникът направил на великотърновското село Велчево.

Снимки БГНЕС

Реставрираният храм в карнобатското село Искра получи парченце от светия кръст, смятан за свещена реликва при християните. В църквата се проведе и първата празнична литургия

КЕВР: Нямаме полезен хог срещу цената на газа

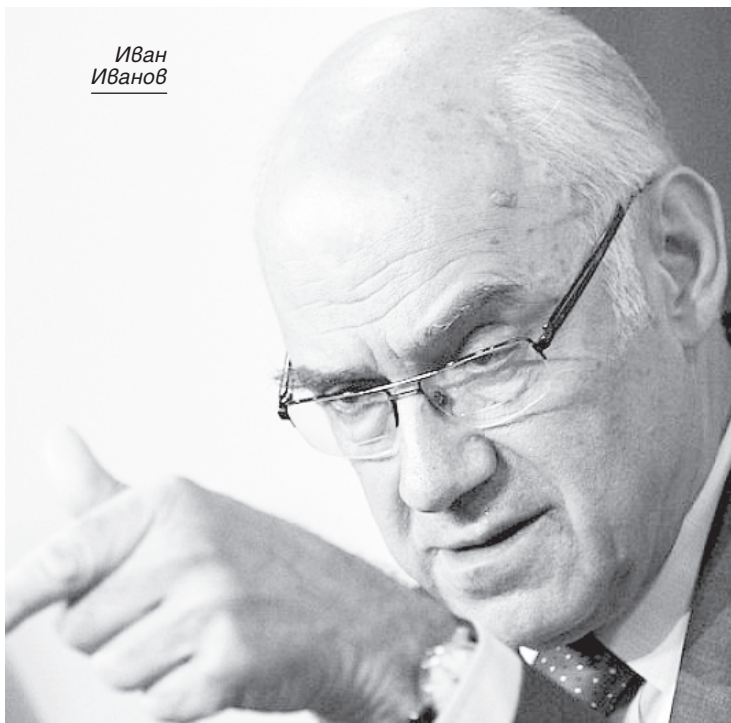
Очаква се “консервативно” решение за поскъпването на тока и парното

Комисията за енергийно и водно регулиране предвижда засега минимално поскъпване на топлоенергията от юли, но в тези сметки не влиза предстоящото увеличение на цените на природния газ, заради които скокът може да е по-голям. Това каза председателят на регулатора Иван Иванов. Предварителните разчети на “Булгаргаз” сочат, че синьото гориво трябва да поскъпне поне с 16% от средата на годината. Това не може да не бъде взето под внимание при определянето на цената на топлоенергията, допълни той.

Според Иванов КЕВР предвижда едно наистина консервативно решение и минимално поскъпване на парното и тока. Но при нас още не е дошло заявлението на “Булгаргаз” за цената на природния газ. Там

нямаме полезен ход. Ако международните пазари продължават да вдигат цената на суровия петрол и ако природният газ, доставян от “Газпром”, продължава да расте като цена, по определен начин това трябва да бъде отразено в цената на топлинната енергия, защото това е основната суровина, с която работят топлофикациите, твърди шефът на КЕВР. Иванов допълни, че заявените цени от “Булгаргаз” са само предварително известие, което компанията е дала на своя сайт. КЕВР ще изчака до 10 юни, когато “Булгаргаз” ще подаде официално заявление за цени, като през този месец внимателно ще се следи цената на на нефта и природния газ на световните пазари и борси.

Той счита, че сериозно увеличение на цената на су-

Иван Иванов

ровия петрол е факт и това го чувстват всички български потребители на течни горива, защото по бензиностанциите са поскъпнали цените на дизела и бензина. Неговите изчисления показват, че прогнозата на “Булгаргаз” към момента е реална, защото с близо 20 на сто е поскъпнал суровият петрол на международните пазари.

Токът трябва да поскъпне средно с малко под 2%. Това изчислиха от енергийния регулатор. Според разчетите, увеличението за клиентите на ЧЕЗ ще е с 1,7 на сто, за тези на ЕВН - 1,81 на сто, а за клиентите на Енерго Про - с 2,6 на сто. Окончателното решение с колко ще поскъпне токът ще бъде взето от обществено обсъждане след около месец. Както е известно, “Топлофикация София” иска парното в столицата да поскъпне с 4%. Най-много ще скочи цената в Габрово - със 70%, и в Разград - с 32%.

20% от обществените поръчки са с нарушения

При 20% от проверените от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) през 2017 г. са открити съществени нарушения, става ясно от нейния отчет. При други 19% от търговете има нарушения от процедурен характер.

През миналата година АДФИ е проверила 1138 обществени поръчки на стойност над 1,26 млрд. лв. Дейността по възлагане и изпълнение на обществените поръчки продължава да е високорискова, но с тенденция към понижение, е заключението на инспекцията.

През 2017 г. агенцията е извършила 428 финансови инспекции, от кои-

то 152 са планови. Установените са за 10,624 млн. лв., което е с 2,213 млн. лв. повече спрямо 2016 г. Предотвратените вреди на бюджета са в размер на 4, 86 млн., което е четири пъти повече в сравнение с предходния отчетен период.

За вреди на стойност 1,093 418 лв. финансовите инспектори са съставили 23 акта за начет срещу 39 длъжностни лица. 134 доклада, при които са установени данни за извършено престъпление, както и всички доклади от извършени финансови инспекции, възложени с прокурорско постановление, са предадени на държавното обвинение.

Еврокомисията и „Газпром” се споразумяха

Европейската комисия (ЕК) и “Газпром” се споразумяха вчера, руският газов гигант да поеме обвързващи задължения с цел да се отстраняват опасенията на Брюксел по отношение на конкуренцията на газовия пазар в Европа. Както е известно, след като започна разследване през 2011 година, ЕК през 2015 година обвини “Газпром” в злоупотреба с доминиращо положение на редица пазари в Централна и Източна Европа и налагане на високи цени на синьото гориво.

Според постигнатото споразумение “Газпром” поема задължение за улесняване на потоците на газ към изолираните пазари и от тях. “Газпром” ще позволи

потоците на газ да текат към и от части на Централна и Източна Европа, които все още са изолирани от другите държави членки поради липса на междусистемни връзки, а именно балтийските държави и България.

Освен това на съответните клиенти на “Газпром” ще се предоставят ефективни гаранции, че тяхната цена на газа отразява равнището на цените в конкурентни западноевропейски пазари на синьо гориво, особено в разпределителните центрове за втечен газ. Освен това “Газпром” няма да може да се възползва от каквито и да е предимства, свързани с газовата инфраструктура, които получава от клиентите си.

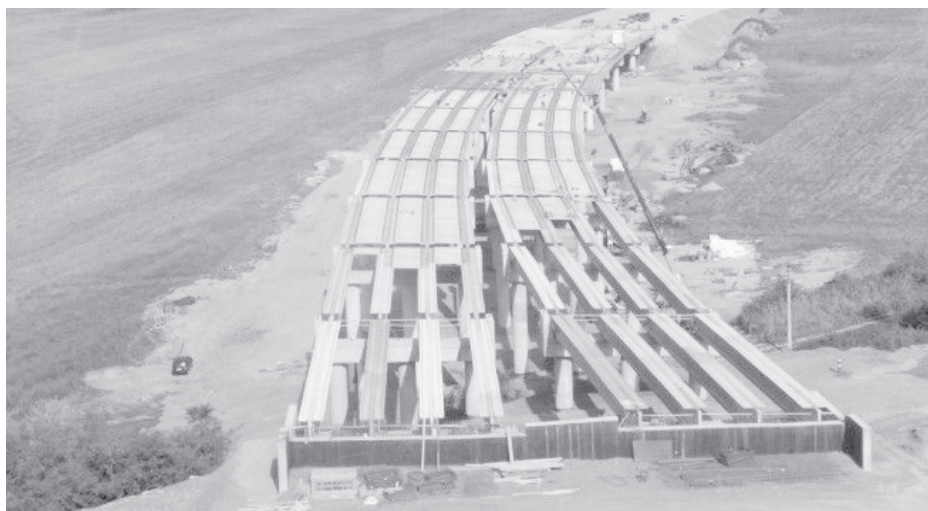
Съдът окончателно реши: Автомагистрала „Струма” ще минава през Кресненското гефиле

Върховният административен съд е отхвърлил жалбите срещу Оценката за въздействие на околната среда (ОВОС) за изграждането на източния обход на магистрала “Струма” през Кресненското дефиле.

Тричленен състав на ВАС е отхвърлил с окончателно решение жалбите на две физически лица и на сдружение “За земята - достъп до правосъдие” срещу решение щ 3-3/2017 г. от 19.10.2017 г. за ОВОС на министъра на околната среда и водите.

“С решението е одобрено осъществяването на инвестиционно предложение “Подобряване на трасето на Лот 3.2 на Автомагистрала “Струма” по Източен вариант Г 10.50.”, съобщават от съда.

Източният вариант разделя движението по магистралата на две самостоятелни и раздалечени едно от друго

След постановеното от съда вече няма пречка цялата АМ “Струма” да бъде завършена до 2022 година

пътни платна. Платното в посока Гърция ще преминава по съществуващата сега път Е-79, а за София - по нов терен на изток от Кресненското дефиле. Разбира се, предвижда се рехабилитация и укрепване на Е-79, като се включат и

различни мерки за опазване на биологичното разнообразие. Точно преди Кресна едното платно на автомагистралата ще се отделя на изток и ще обхожда града, докато сега целият трафик, дори тежкотоварният, минава между

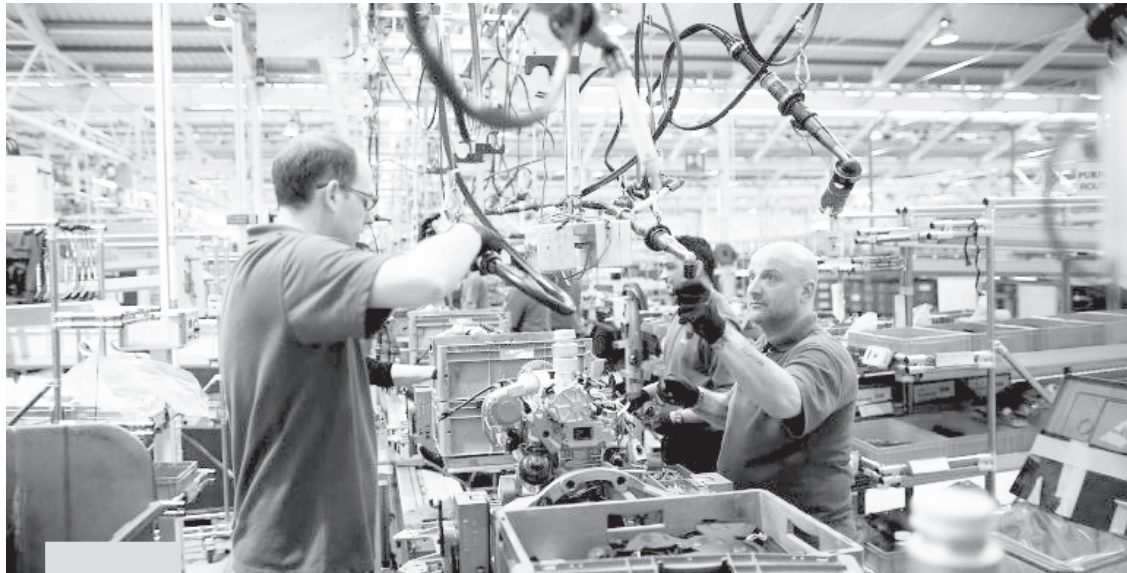
къщите. Плановите са “околовръстното” на Кресна да има четири тунела с обща дължина 1266 м, един виадукт (316 м), два моста, както и седем надлеза и подлеза. Ще са необходими и 245 м подпорни и укрепителни стени.

Платното от Кулата за София ще започва на 100 м след пресичането с жп линията за мина Ораново. Оттам ще минава вляво от сегашното шосе, след което ще тръгва на югоизток успоредно на река Градевска и между кварталите на Симитли “Ораново” и “Дълга махала”. После ще пресича второкласния път за гр. Гоце Делчев и ще навлиза в планинския скат. Там ще бъде прокопан тунел с дължина 350 м, а веднага след него ще има виадукт. По-нататък трасето ще обхожда село Полето, ще пресича пътя за Брежани и ще преминава над притока на р. Брежанска. На това място ще започва и дългият 1130 м тунел. След преминаването западно от селата Ракитна и Мечкул и източно от с. Стара Кресна постепенно шосето ще се измества още повече в източна посока към съществуващия път за с. Влахи. По

цялата тази дължина е предвидено изграждането на 18 виадукта с обща дължина 5087 м, пет тунела (4200 м), един мост и 11 надлеза и подлеза. Важна подробност е, че ще има напречни връзки между двете платна, като за целта ще се използват съществуващите пътища. Предвидени са общо пет пътни възела - “Симитли”, “Полето”, “Мечкул”, “Стара Кресна” и “Кресна”. Приблизителната дължина на тази част от аутобана ще е 24 километра.

След постановеното от съда вече няма пречка цялата АМ “Струма” да бъде завършена до 2022 година, което е крайният срок. Ако аутобанът, част от Паневропейски коридор номер 4, свързващ Германия и Гърция, не бъде готов след 4 години, страната ни ще трябва да върне всички пари от европейското му финансиране - над 1.5 милиарда лева.

Българската икономика остава неконкурентоспособна

През 2018 г. България заема 48-о място от 63 страни, което е подобрение със седем позиции спрямо 2015 г., но влошаване спрямо 2009 г.

Българската икономика остава сред най-неконкурентоспособните, расте, теглена от ЕС, продължава бавно да се възстановява, но без да блести. Това показва ежегодната оценка на конкурентоспособността на българската икономика на

Центъра за изследване на демокрацията и на Института за развитие на управлението, Швейцария.

През 2018 г. България заема 48-о място от 63 страни, което е подобрение със седем позиции спрямо 2015 г., но влошаване

спрямо 2009 г. Дългосрочните фактори на конкурентоспособност на българската икономика остават устойчиво ниски, което прави вероятността за пробив в близките години много малка, ако политиката на българското правителство не се промени.

Изтичането на мозъци се оказва сериозен проблем за бизнеса

Според швейцарския институт основните предизвикателства пред икономиката на България са свързани с подобряването на ефективността на съдебната власт и публичната администрация, с пренасочване на повече квалифицирана работна ръка от публичния към частния сектор и даване на повече европари за професионално образование. Освен това прозрачността на българската енергийна система е на твърде ниско равнище, се посочва още в анализа.

Според него българският бизнес продължава да оценява като сериозен проблем изтичането на мозъци. За четвърта поредна година данните за общата и младежката безработица бележат понижението, като важна причина остава напускането на страната от много млади хора. Това в комбинация с ниското равнище на заплащане в сравнение с Европа в повечето сектори продължава да създава предпоставки за изтичане на квалифицирани кадри зад граница и увеличение на

дела на скритата икономика в България.

Тежестта от спазването на регулациите и липсата на одитна култура и добри счетоводни практики също са посочени от бизнеса като значителни пречки. Още веднъж се потвърждава нуждата от увеличаване на международния опит, адаптивността и гъвкавостта на българските фирми. Същевременно България се нарежда сред водещите места по инвестиции в телекомуникациите, комуникационните технологии и дигиталните умения, което показва потенциала за развитие на таланти и високообразовани кадри, при наличие на необходимите политики, добро управление и инфраструктура.

Положително се оценяват размерът на данък печалба, общият размер на корпоративните и личните данъци, размерът на правителствения дълг, възможността за бързо и безпроблемно регистриране на нови фирми и регулациите на пазара на труда.

ЛИХВИТЕ ПО КРЕДИТИТЕ ЩЕ СА НИСКИ ОЩЕ ГОДИНА

Димитър Радев

банковите продукти главният търговски директор на "УниКредит Консумър Файненсинг" Екатерина Кирилова коментира, че в следващите месеци не би трябвало да има допълнителни понижения.

"При кредитирането, особено потребителското, стигнахме санитарния минимум. През миналата година лихвените нива бяха стабилни и очаквахме в началото на тази да забележим първите признаци на повишаване, но стана обратното и те тръгнаха надолу. Смятам, че достигнахме минимума и оттук нататък занижаването няма да е здравословно", посочи тя.

Прозрачността трябва да бъде най-важното нещо за клиентите и тук се има предвид каква е реалната цена на заема, който теглят, обясни Кирилова. По нейните думи понякога към заема се предлагат допълнителни продукти, които впоследствие вдигат цената му.

Междувременно БНБ с управител Димитър Радев одобри нови правила, по които от 2021 г. ще се оценяват рисковете при отпускането на кредити. Всички търговски банки ще бъдат задължени да имат рейтингова скала за длъжници, като отпускането на заемите трябва да бъде съобразено с мястото на съответния длъжник в нея. Редът за кредитиране не трябва да създава привилегии за длъжници, предвиждат новите условия.

Най-рано промяна от страна на ЕЦБ ще има през есента, а при повишение на лихвите тогава ефектът у нас ще дойде година по-късно, заяви от своя страна главният финансов директор на Първа инвестиционна банка (ПИБ) Живко Тодоров. По отношение на предлаганите у нас лихви върху

Забраняват ремонта на коли пред блока

Ремонтът на леки автомобили пред жилищните блокове става незаконен според новия Закон за пътните превозни средства, който в момента е подложен на обществено обсъждане. Ако той влезе в сила, смяната на масло по тревни площи и тротоари, подмя-

ната на спирачни накладки ще бъдат забранени.

Както вече ДУМА писа, една от целите на закона е да регламентира работата на автосервизите. Оказва се, че в момента се проверяват само обектите, регистрирани по Търговския закон, но

не и на нелегалните гаражни сервиси. Според закона за всеки автомобил ще бъде създаден електронен регистър на техническите прегледи, където ще бъде отбелязан и пробегът на колите. Той ще бъде записан и върху стикерите на предното стъкло.

Дойче Банк съкращава 7000 служители

Германският финансов гигант Дойче Банк, една от най-големите търговски банки в Европа, обяви значително намаляване на своя дялов капитал. В тази връзка ще бъдат закрити седем хиляди работни места, съобщава икономическото издание Das Handelsblatt, като се позовава на изявление от банката, разпространено преди годишното общо събрание на ръководството ѝ.

През следващите месеци Дойче Банк ще намали броя на заетите на пълен работен ден до "доста под 90 хиляди" души. Към настоящия момент за финансовата институция работят около 97 хиляди души от цял свят. При търговията с акции в бъдеще Дойче Банк възнамерява да се фокусира върху електронните решения и най-важните си клиенти в бъдеще. При финансирането на хедж фондовете обемът на баланса трябва да намалее с около 50 милиарда евро, което е една четвърт от настоящия.

„Ербъс“ строи завод в Пловдив заради гълг към България

Франция се задължи да построи завод за производство на части за самолетите "Ербъс" в Пловдив, а в замяна България ще спре арбитражния си иск на стойност 18 млн. евро срещу "Ербъс Хеликоптерс". Това предвижда спогодба, която подписаха вицепремиерът и министър на отбраната Красимир Каракачанов и вицепрезидентът на "Ербъс Хеликоптерс" Серж Дюран. Заводът за самолетни части ще е в Пловдив, неговата първа копка вече бе направена. През първите три години в него трябва да бъдат

назначени поне 300 български работници, а в следващите бройката им е възможно да нарасне до 800 души, предвижда спогодбата. България заведе арбитражно дело срещу "Ербъс Хеликоптерс" заради неизпълнени ангажменти по договора за доставка на хеликоптери "Кугър" и "Пантер" от 2005 г. Тогава МО закупи 12 хеликоптера "Кугър" и 6 "Пантер" за 383 млн. лв. Оказа се обаче, че тази цена е била с 35% по-висока от пазарната. Първото правителство на ГЕРБ редуцира поръчката, като я намали с 3 хели-

коптера "Пантер". Впоследствие доставчикът не осигури част от резервните части, не бяха изпълнени и компенсаторните инвестиции в България, т. нар. офсетни програми. Заради това през 2016 г. България подаде иск срещу "Ербъс Хеликоптерс" в Арбитражния съд в Париж за сумата от 18 млн. евро. Сегашният екип в МО обаче се опасяваше, че България може да загуби делото. Заради това започна и преговори с компанията за сключване на споразумение, което да спре арбитражното дело.

СНИМКИ БГНЕС

Премиерът Бойко Борисов и делегацията ни участваха в поклонение на мощите на Св. Константин-Кирил Философ в базиликата „Сан Клементе“ в Рим. За първи път традиционното поклонение пред гроба на Св. Кирил бе съвместно с делегацията на Република Македония, водена от премиера Зоран Заев. Борисов е приготвил три подаръка за папа Франциск, които ще му връчи на аудиенцията - копие на Четвероевангелието на цар Иван Александър, картина от художника Павел Митков, изобразяваща свети Иван Рилски като отшелник, и разсад от 33 маслодайни рози от Казанлък

Валутната буря удари Ердоган

Президентът призова турците да са патриоти и да не сменят лирите за долари

Турският президент Реджеп Тайип Ердоган отправи призив към всички турци да не обменят турските лири за долари на фона на продължаващите рекордни ниски курсове на националната валута. „Няма причина да не се справим с проблема с валутните курсове. След изборите ще бъдат предприети „по-различни мерки“, уверявам ви“, обеща Ердоган. Според турския лидер колебанията в обменния курс са свързани с глобални фактори, а не само със ситуацията в Турция. По думите му курсът не отговаря на икономическите реалности в страната. Той призова присъстващите на вечерята за край на мюсюлманския пост бивши депутати и министри да не обръщат средствата си в чужда валута.

В сряда лирата за пръв път стигна до 4,92 лири за един долар, а после се понижи до 4,86, губейки над 4% от стойността си.

Валутната буря удари Ердоган месец преди президентските избори.

Тази събота той официално открива предизборната си кампания. Обезценяването на лирата обаче може сериозно да попречи на кампанията му и дори да повлияе на гласоподавателите, коментира Франс прес.

Сриването на местната валута е сериозен проблем за една страна, която внася повече стоки, отколкото изнася. Понастоящем инфлацията в Турция е 11% - над два пъти по-висока от петте процента, които си е поставила за цел Централната банка.

Ердоган винаги се е обрисувал като шампион на турската икономика, сочейки как растежът и инвестициите се разширяват под неговото управление след мизерията по време на финансовата криза в Турция през 2000-2001 г. Но обезценяването на лирата с близо 19% спрямо американския долар, откакто на 18 април бяха обявени предсрочни избори, може би е сигнал, че икономиката може да бъде тежест, а не тласък за

Ердоган.

„За турците слабата валута се превръща в слаба икономика, така че е трудно да видим как това няма да навреди на Ердоган и на управляващата партия (ПСР), въпреки че гласоподавателите им са доста лоялни“, казва Атила Йесилада, съветник по свързаните с Турция за Глобал Сорс Партньърс в Истанбул.

Самият Ердоган се страхува от пазарите, като казва, че след изборите планира по-сериозни действия в паричната политика - въпреки номиналната независимост на централната банка.

Въпреки че гласуването на 24 юни идва в момент на напрежение със Запада и турската армия наскоро излезе от успешната операция в Сирия, проучвания на общественото мнение показват, че икономиката сега е проблемът, от който турците са загрижени най-много. И вярата на турците в икономиката им пада: индексът на потребителското доверие спадна с 2,8 процентни пункта през май до 69,9 от 71,9% през април, информира турската статистика.

Тръмп отмени срещата с лидера на КНДР

Американският президент Доналд Тръмп е съобщил в писмо до ръководителя на Северна Корея Ким Чен Ун, че планираната среща на върха за 12-и юни в Сингапур няма да се състои. Това стана, след като по-рано днес Северна Корея демонтира своя полигон за ядрени тестове в Пунгери, съобщиха журналисти, поканени да присъстват на церемонията в четвъртък. Южнокорейската агенция Йонхап предаде от мястото на събитието, че през деня били чути няколко експлозии. Смята се, че са взривени тунели на полигона. Пунгхери е мястото, където бяха извършени шестте ядрени опита на КНДР, включително и последният

и най-мощен през септември миналата година, за който Пхенянь съобщи, че е била водородна бомба. Междувременно държавният секретар на САЩ Майкъл Помпео заяви, че лидерът на КНДР Ким Чен Ун иска да получи икономическа помощ от САЩ, както и гаранции за сигурност в замяна на ядреното ѝ разоръжаване. На свой ред зам.-външният министър на КНДР Цой Сон Хи заяви, че бъдещето на срещата зависи от поведението на САЩ, съобщи ТАСС. Той щял да предложи отмяна на срещата, ако САЩ „продължат незаконните и възмутителни постъпки“.

Юлия Скрипал отказа помощ от Русия

Във видеообръщение Юлия Скрипал, дъщерята на бившия руски шпионин Сергей Скрипал, отказа помощ от руското посолство във Великобритания. „Благодаря за предложението за помощ от руското посолство, но в момента не искам да ползвам услугите им“, допълни тя и добави, че има намерение да се върне в Русия. Баща ѝ имал нужда от още време за възстановяване.

Посолството изрази възмущение. „Във видеото ясно се виждаше, че Юлия чете написан по-рано текст. Ако съдим по редица езикови конструкции, това беше превод от английски, като вероятно оригиналният текст е бил съставен от носител на езика. Публикуваните собственоръчно написани писма от Юлия Скрипал и на двата езика затвърждават това впечатление“, каза руски дипломат. Реагира и братовчедка ѝ Елена Скрипал, според която в реалния живот Юлия не би говорила с такива думи.

„Снимането бе на поляна, дадох ѝ стол, малка маса. Никаква сграда наоколо? От какво толкова се боят“, възкликна Елена.

КРАТКИ

Макрон отива в Русия за сложни разговори с Путин

Френският президент Еманюел Макрон пристигна вчера в Санкт Петербург, за да преговаря с руския си колега Владимир Путин по ядреното споразумение с Иран, както и за конфликтите в Сирия и Украйна. Това е първото посещение на Макрон в Русия като президент.

Мей иска споразумение с ЕС за втори преходен период след „Брекзит“

Британският премиер г-жа Тереза Мей смята да предложи на ЕС споразумение за втори преходен период, след като страната напусне ЕС. Това съобщи в. „Таймс“. Мей се надява „Брекзит“ да продължи до 2023 г., като през това време ще бъдат решени митата и търговските въпроси. По принцип „Брекзит“ трябва да стане на 29 март 2019 г., а после трябва да има преходен период, който да продължи до 31 декември 2020 г. Мей обаче иска още един преходен период.

Студенти освиркаха Ники Хейли

Студенти от Хюстънския университет едва не провалиха реч на постоянната представителка на САЩ Ники Хейли в ООН. Това се вижда от видеозапис, публикуван в туитър от журналиста Джейк Верлеман. Когато тя се изправила на трибуната, залата се разшумяла неодобрително, а след това присъстващите се провикваха „Ники Хейли, няма да се скриеш. Помагаш на геноцида“. На записи са чува как Хейли промълвява: „О, господи“. Така студентите протестираха срещу решението на САЩ да премести посолството си в Иерусалим и сблъсъците в ивицата Газа, при които загинаха 61 души.

Бежанци блокираха магистралата край Солун

Около 250 мигранти от бежанския център „Диавата“ в Гърция блокираха движението по оживената магистрала до Солун. Блокадата е продължение на протеста в сряда срещу лошите условия и пренаселеността в бежанските лагери в южната ни съседка. Протестът беше мирен, но на магистралата се образуваха огромни задръствания. Лагерьт „Диавата“ има капацитет за 750 души, но в него са настанени 1850 мигранти. Новите хора, търсещи убежище, са принудени да спят в палатки или директно на земята. Властите в Гърция са започнали отново да отварят лагери, които бяха строени в началото на мигрантската криза през 2015 година.

Пожарникари и спасители работят край дерайлирал влак близо до Торино. Загинали са 2 души, а 18 са ранени. Влакът се удари в голям камион, спрял на линията на прелеза. Три вагона са излезли от релсите

Утвърдиха новия италиански премиер

**Конте заяви, че ще защитава
интересите на страната в Европа**

“Наясно съм, че трябва да работим върху позицията на Италия и в Европа, и в света”, каза новоизбраният премиер на Италия Джузепе Конте, след като президентът на страната одобри номинацията му.

Италианският президент в сряда одобри номинацията на малко известния в политическите среди професор по право във Флоренция да оглави правителство, което ще бъде сформирано от представители на антиелитарното “Движение 5 звезди”(Д5З) и дясната “Северна Лига”(СЛ).

Конте, който е от Д5З, каза, че ще представи през “следващите няколко дни” на президента Серджо Матарела своя кабинет. Списъкът с кандидатите за министерски постове трябва първо да бъде одобрен от държавния глава, преди да се търси одобрение от парламента.

Италиански медии съобщиха, че лидерът на СЛ Матео Салвини може би ще стане вътрешен министър, докато Луиджи ди Майо от Д5З се готви да оглави министерството за икономическо развитие.

След одобряване на номи-

нацията му за премиер Конте каза пред репортери: “Моето намерение е да вдъхна живот на правителство от хора, които преследват интересите си. Готов съм да защитавам интересите на италианците в Европа и в международен план, поддържайки диалога с европейските институции и с представителите на други страни.”

След огласяване на програмата за управление на коалицията Д5З-СЛ представители на ЕС изразиха опасения, че ако кабинетът тръгне по пътя на реализирането на тази програма, Италия може да предизвика нова криза в еврозоната с отказа си да се придържат към публичните разходи и целите за дълга, определени от Брюксел.

Комисарят по икономическите въпроси Пиер Московиси заяви в сряда, че Италия трябва да даде “надежден” отговор на начина, по който ще намали дълга си, втори по големината в еврозоната пропорционално на БВП.

Правителствената програма също така планира да ускори експулсирането на не-

легални имигранти и да спре трафика.

Близо 700 000 души пристигнаха в Италия, откакто през 2013 г. се разрази кризата с мигрантите.

Почти непосредствено след като бе избран за кандидат за премиер, Конте се оказа в центъра на скандал заради съмнения относно твърденията му, че е учил в някои от най-големите университети в света.

В автобиография, публикувана на уебсайта на адвокатската асоциация, Конте каза, че “е усъвършенствал юридическото си образование” в Иейл, Нюйоркския университет, Университета Дюкен в Питсбърг, Сорбоната в Париж и Кеймбридж.

От Нюйоркския университет заявиха пред АФП, че в техните архиви “не е отразено, че Джузепе Конте е бил в университета като студент или е назначен като член на факултета”.

От Университета Дюкен заявиха пред АФП, че Конте присъствал като участник в програма по обмяна и е правил правно проучване, но “не е записан като студент”.

Конте не е говорил публично за аферата, но беше твърдо защитен от Салвини и по-специално Ди Майо.

Той каза: “Успех на Джузепе Конте, адвокат-защитник на италианския народ. Промяната никога не е била толкова близо!”

Снимка БГНЕС

Премиерът Джузепе Конте се отправя към парламента, за да обсъди министерските кандидатури с парламентарно представените сили

12 ВОЙНИЦИ УБИТИ ПРИ УДАР В СИРИЯ

Международната коалиция, командвана от САЩ, нанесе удари от въздуха по позиции на сирийската армия в източната част на страната, предадоха медиите. Атаките са извършени близо до границата с Ирак и на 100 километра западно от река Ефрат.

Организацията “Сирийски наблюдател за правата на човека” (СНПЧ) твърди, че са убити 12 бойци, лоялни на правителствените сили, по нейни данни те не са сирийци, но не може да предостави повече подробности за тяхната самоличност. “Най-малко три превозни средства са били унищожени при удара”, заяви шефът на СНПЧ Рами Абдел Рахман. Сирийските държавни медии съобщиха за удара по-рано, но заявиха, че са причинени само материални щети. Говорители на Централното командване на САЩ и на Пентагона заявиха, че не разполагат с информации за такъв удар.

САЩ УМУВАТ ЗА МИТА ВЪРХУ ВНОСА НА КОЛИ

Президентът на САЩ Доналд Тръмп разглежда възможността да въведе мита върху вноса на автомобили в САЩ, съобщи в. “Уол стрийт джърнъл”.

Според източниците на изданието Вашингтон може да оправдае тази мярка от съображения, свързани с националната сигурност. Решението може да бъде наложено, защото повечето производители на автомобили използват стомана от Китай. Предполага се, че митата могат да бъдат около 25%.

Както отбелязва изданието, засега разработките са в ранен стадий. Предполага се обаче, че идеята ще срещне активен отпор от определени бизнес кръгове, в това число и чужди компании, които работят с американската индустрия, както и базирани в САЩ производители на автомобили.

ПОМПЕО АТАКУВА „СЕВЕРЕН ПОТОК-2”

САЩ трябва да продължат с противодействието срещу проекта “Северен поток-2”, призова държавният секретар Майкъл Помпео при обсъждането на бюджета на страната за 2019 г., предаде РИА Новости.

По думите му Евросъюзът е ограничен да противодейства на Москва заради зависимостта си от руския газ и не бива да се допусне влошаване на ситуацията.

“Имаме реална възможност да намалим тяхната зависимост от Русия чрез различни варианти и да осигурим доставки (на енергоресурси) през Кавказ и други страни”, поясни Помпео.

Миналата седмица зам.-директорът на департамента по енергетика в Държавния департамент Сандра Оудкърк заяви, че САЩ могат да наложат санкции срещу участниците в строителството на газопровода по геополитически и енергийни причини.

Берлин и Пекин гържат на ягрена селка с Иран

Германия и Китай държат на ядреното споразумение с Иран, въпреки че САЩ вече излязоха от него, обяви канцлерът г-жа Ангела Меркел на съвместна пресконференция в Пекин с китайския премиер Ли Къцян, съобщи РИА Новости.

Санкциите на Вашингтон срещу Техеран ще доведат до изтеглянето от иранския пазар само на част от компаниите на ЕС, но е възможно много други компании да дойдат на този пазар, подчерта още Меркел. “Ние сме солидарни с китайската страна и смятаме, че споразумението с Иран трябва да се запази”, добави тя. Споразумението бе сключено през 2015 г.

На свой ред Ли Къцян посочи, че иранският проблем “се решава на базата на многостранно споразумение и успешно му уреждане зависи от това дали последователно и стрикт-

но се изпълняват съответните договорености”, предаде ТАСС. Той заяви също, че страната му винаги е подкрепяла единна и просперираща Европа, а също че Китай и Германия подкрепят свободната търговия.

Междувременно Иран постави пред ЕС седем условия за запазването на споразумението, съобщи телевизия “Ал Джазира”. Те бяха огласени от върховния водач на страната аятолах Али Хаменеи. Сред условията има искане за гаранции от европейските банки за продължаване на търговското сътрудничество с Иран и гаранции от ЕС за продажба на ирански нефт. Техеран иска Европа да не подхваща в преговорите темата за иранската ракетна програма и регионалната му активност. Хаменеи добави, че Техеран си остава правото да възобнови ядрената си дейност, ако ЕС се бави с отговора на седемте условия.

Безпроблемно сътрудничество на Китай и ЕС по „Егин пояс”

Инициативата “Един пояс, един път” и европейската стратегия за развитие се свързват безпроблемно, обяви ръководителят на китайската дипломатическа делегация в ЕС Чжан Мин по време на дискусия в Брюксел. В бъдеще Китай и Европа трябва да засилят сътрудничеството си в няколко аспекта, за да го затвърдят, подчерта още китайският дипломат. Той се спря на постигнатото в досегашното реализиране на инициативата, която бе предложена преди пет

години. Така например търговският обмен между Китай и страни-членки на ЕС, които са обхванати от инициативата “Един пояс, един път”, вече надхвърля 4 трилиона долара. Общите пък инвестиции се равняват на 60 милиарда долара, а броят на членовете на Азиатската банка за инфраструктурни инвестиции достигна 86 държави и структури. До момента Китай е подписал с 11 страни членки на ЕС споразумения за сътрудничество по “Един пояс, един път”. Тези договорености засягат такива

сфери като инфраструктурата, логистиката, пристанищата, електронния бизнес, финансите и други. В тази връзка Чжан Мин отправи предложението за засилване на сътрудничеството между Китай и ЕС в три аспекта. Първият е гарантиране на сигурността на международното сътрудничество. Вторият е съвместно стимулиране на неговата откритост въз основа на правилата. Третият аспект е откриване на допирни точки, които са взаимноизгодни и допълващи се, каза още Чжан Мин.

ДУМА

ПЕТЪК 25 МАЙ 2018

АЛЪОША ДАКОВ:

Изгарянето на сметта не трябва да е в „ТЕЦ София“

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

□ Г-н Даков, защо преди седмица всички общински съветници от БСП гласуваха срещу предложението на кмета Йорданка Фандъкова Столичната община да поеме дълг от 67 млн. евро? Той е за съфинансиране на проекта за инсталация за изгаряне на РДФ горивото, което остава след обработката на боклук в завода за отпадъци.

- Имаме сериозни аргументи, които ни накараха да гласувахме против поемането на този огромен заем, който е и дългосрочен - за период от 20 години. Аргументите ни са екологични и финансови, свързани са с развитието на града, конкретно в района на „ТЕЦ София“, където се предвижда да бъде изградена инсталацията.

Ще започна с притесненията ни, свързани със състоянието на околната среда. Изграждането на когенерацията за производство на топлинна и електрическа енергия ще бъде на площадката на „ТЕЦ София“. Много столичани не успяха да се ориентират къде е тя и затова уточнявам, че не става дума за ТЕЦ-а в „Дружба“, а за топлоцентралата в район „Сердика“ до кварталите „Надежда“ и „Връбница“. Това е огромен жилищен район, а „ТЕЦ София“ е отдалечена само на 2 км от идеалния център. Т.е. става дума за централно място и според нас не е подходящо за изграждане на съоръжение за изгаряне на отпадък.

Отделен проблем е трафикът от тежкотоварни камиони, който ще се генерира при преноса на РДФ горивото от завода до „ТЕЦ София“. Става дума за 180 хил. т гориво на година. Това е огромно количество, което ще доведе до натоварване за инфраструктурата, до замърсяване с фини прахови частици и други вредни емисии.

□ Имате ли данни колко камиона ще се движат на ден, за да пренасят сметта?

- Големият проблем на проекта е, че липсва информация по същество, изготвена от наетия консултант - датската фирма „Рамбол“. Тя не се предоставя на хората, а общинските съветници, които са поискали да се запознаят с нея, могат да го направят само като подпишат декларация за неразпространяване на информация и конфиденциалност. Този подход на Столичната община няма логично обяснение, защото става въпрос за проект с европейско финансиране. Основно правило, принцип в европейското финансиране е публичността на информацията.

Така че разчетът за

Има очевидни несъответствия във финансовите показатели на проекта за инсталация, казва общинският съветник от БСП

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

АЛЪОША ДАКОВ е роден на 5 ноември 1980 г. в София. Магистър е по стопанисване на горите в Лесотехническият университет. Има магистратура и по международни икономически отношения в УНСС. В момента е общински съветник от БСП в София за втори мандат. Член е на комисията по околна среда и на комисията по инженерна инфраструктура.

движението на натоварените камиони не е публично достъпен. Нашата калкулация показва, че ако площадката работи 365 дни в годината, до нея трябва да достигат над 490 т РДФ гориво на денонощие, а това при 12-тонен камион означава 41 курса всеки ден.

□ Имате и финансови аргументи, заради които не подкрепяте поемането на заема от Столичната община. Какви са те?

- При планирането на съоръжението преди 6 години стойността на целия проект бе 80 млн. евро. Сега се покачи на 157 млн. евро без ДДС. Заемът представлява 42% от стойността на целия проект, който е 308 млн. лв. без ДДС. Намерението е той да се връща от общинското дружество „Топлофикация“. Добре знаем, че финансовото положение на „Топлофикация“ в момента е изключително тежко. Дружеството има споразумения за разсрочване на над 500 млн. лв. задължения към Българския енергиен холдинг. В момента „Топлофикация“ плаща само лихви, а през 2020 г. предстои да погасява главницата. Освен това, има и други текущи задължения от над 140 млн. лв. Т.е. заемът ще е още един финансов товар върху „Топлофикация“. Ще го плащат столичани през такса смет или през сметките за парно.

ГЕРБ и Йорданка Фандъкова не дадоха отговор за очевидни несъответствия във финансовите показатели на проекта. В презентацията при общественото обсъждане в края

на февруари бяха представени възможни икономии от природен газ между 15 до 18 млн. евро годишно след оползотворяването на енергията от изгарянето на РДФ отпадъка. В същото време в доклада на кмета, който беше внесен и гласуван от мнозинството на ГЕРБ в СОС, са записани 12,5 млн. евро икономии. Това означава, че има несъответствие, което е между 2,5 до 5,5 млн. евро, между публичната информация, дадена на общественото обсъждане при поемане на общински дълг, и финалния вариант на доклада. Това е сериозна разлика, защото трябва да я умножим по периода на експлоатация на инсталацията, който е 26 години.

Отделно в доклада на Фандъкова, който не подкрепихме, не беше засегната изобщо темата за разходите за експлоатация и поддръжка на бъдещата инсталация, а те са много сериозни. Възлизат на над 10,5 млн. евро годишно - 3,5 млн. евро са за административни разходи, 3,5 млн. евро - за технология, поддръжка, и 3 млн. евро - за депониране на опасните отпадъци, летливата пепел, която ще се образува. Общо 8 хил. т летлива пепел

ще се образуват при горенето на РДФ горивото в бъдещото съоръжение. Предлага се този канцерогенен отпадък да бъде депониран в Германия. Но това е само проект. Дали ще се случи - не мога да съм сигурен, защото в отговор на поставен въпрос по време на общественото обсъждане се каза, че се дискутират и варианти общини в България да поемат вредния отпадък за депониране. Силно съм скептичен дали жителите на тези общини, които са посочени, ще приемат такива отпадъци. Ставаше дума за Русе и Севлиево.

□ В БСП имате ли съмнения за избраната технология за изгаряне на отпадъците?

- Избраната технология не е принципно нова, тя се прилага от няколко десетилетия в различни градове в Европа. Експертите, с които работи БСП в София, са консултирали нашата позиция и тя е, че към настоящия момент това е удачна технология.

□ Кое място е подходящо за площадка за инсталацията според вас?

- Още през февруари, преди провеждането на общественото обсъждане за поемане на общинския дълг, заявихме категорично, че не приемаме избраното място за изграждане на инсталацията. С цел намаляване на трафика от транспортиране с тежкотоварни камиони и предпазване на жилищните райони от допълнително замърсяване, за нас логичното място е площадката на завода за механично третиране на отпадъци край с. Яна. Така ще се спести от транспорт, а столичани няма да имат притеснения за здравето и състоянието на околната среда.

□ А не е ли късно за смяна на площадката?

- Това е стратегическо решение. Ако има политическа воля, смяната е реалистична и възможна. Съоръжението, което предстои да бъде изградено, освен огромната си стойност, има и изключително дълъг период на експлоатация - 26 години. Затова трябва добре да се помисли.

Ако някой от ГЕРБ бърза, нека да отговори защо, след като заводът за механично и биологично третиране на отпадъците работи от септември 2015 г.

и бълва отпадъци, чак сега се стига до финално предложение и кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ от ОП „Околна среда“ за основната част от необходимата сума. За изминалите години от въвеждането в експлоатация на завода общината харчи над 12 млн. лв. годишно от събраните средства от такса смет за транспортиране на произведеното РДФ гориво. Тя плаща на циментовите заводи, които имат сключени договори, за да го оползотворяват, т.е. да го горят.

В най-добрия случай имаме още 5-6 години, в които ще продължим да плащаме по 12 млн. лв. на година за извозването на горивото, или общо 72 млн. лв.

□ Организации и граждани сигнализират за липса на достатъчно информация за проекта. Вие също казахте, че като общински съветник тя не е била достатъчно достъпна. Столичната община крие ли нещо или това е подходящ и при всички ситуации?

- Може би и двете тези са верни. Първо, за разлика от повечето общини, решенията на Столичната община не се публикуват във фаза на обсъждане. Докладите, които стават решения след гласуване в Столичния общински съвет, не са достъпни за гражданите, а доскоро не бяха достъпни и за общинските съветници. Едва от 2-3 месеца за тях се осигури достъп до информационната система на общината.

Основният принцип в работата на местното самоуправление е откритост, публичност към гражданите, които са избрали това самоуправление, но то още не се спазва от Столичната община.

Имаме принципни различия с ГЕРБ в подхода. В конкретния случай към момента всички искания на граждани, на неправителствени организации за получаване на информация по проекта по Закона за достъп до обществена информация са отхвърлени. На първа инстанция част от гражданите са спечелили делата срещу отказа на СО да им даде информация, но общината обжалва. Затова трябва да сме наясно, че в момента решението за оценка на въздействието върху околната среда за инсталацията се обжалва в съда и няма окончателно решение. Това обжалване не спира влизането в сила на решението за поемането на заема от 67 млн. евро. От общината не дават и отговор на въпроса какво ще се случи, ако съдът прецени, че постановеното решение за оценка на въздействието върху околната среда не е юридически издържано и го отмени.

Заемът от 67 млн. евро е още един финансов товар върху „Топлофикация“. Ще го плащат столичани през такса смет или през сметките за парно

Истинската опасност е изчезващата духовност

Проф. Анастас ГЕРДЖИКОВ

Често казваме, че 24 май е най-българският празник. Показва ни го дългата му история, показва ни го и това, че когато задължителните манифестации бяха отменени, остана само едно шествие - това, за което няма нужда от укази и извеждане под строй на улицата, защото в него хората се включват спонтанно - така, както празникът е започнал.

Днес виждаме, че 11 май, а по-късно 24 май се е превърнал от "даскалския празник" по думите на Вазов във всенародно тържество, отдаващо дължимото на светите братя и техните ученици, на славянската писменост, на българската просвета, наука и култура и на българската духовност.

Ето за тази духовност искам да си поговорим днес.

Достойни наследници ли сме на първоапостолите и на народните будители, пазим ли свято традициите, носим ли духовността в сърцата си?

Всяко дете знае имената на двамата свети братя Кирил и Методий и на техния ученик - патрона на нашия университет Св. Климент Охридски. Всички българи пеят химна "Върви, народе възродени" на Стоян Михайловски и Панайот Пипков. Но колко от нас са чували за "Св. Кирил и Методий" на Константин Величков? Колко българи познават "Ода на 11-ий май" на Иван Вазов? И колко са чели развълнуващия разказ в спомените на Вазов за "Големият ден"? Знаем ли коя е "песента на Кирила и Методия: "И след тисяща години", спомената от Вазов в този спомен? Помним ли нейния автор Иоаким Груев, който има най-голяма заслуга за разпространението на празника, или Найден Геров, който първи организира честване няколко години порано?

Знаем ли курioзния факт, че този химн, написан от Иоаким Груев, според сведението на бащата на великия Борис Христов се пее по мелодия на американска революционна песен, която по-късно става химн на Съединените американски щати?

Иоаким Груев, който има основната заслуга денят на св. св. Кирил и Методий да започне да се празнува като празник на българските ученици, само няколко десетилетия по-късно ентусиазирано констатира, че "от училищен празник, какъвто беше изпърво, достигна да стане всеобщ, народен Великден".

Няколко години по-късно в "Големият ден" Вазов използва същото сравнение с най-важния празник на Източноправославната църква: "Защото и 11 май е един Великден, Великден на духа и на просветата, на възкресението на новите надежди и през векове заспалилите сили на един народ, лишен от велики традиции и жаден за тях".

И ако 24 май е Великден на духа, правим ли достатъчно, за да остане България "държавата на духа", както я нарече акад. Лихачов, и да не се превърне в държава на духовната нищета?

Преди една година на този ден казах, че книгата няма да изчезне заради технологичния напредък, но може да изчезне, ако книжовността напусне сърцата ни. Тогава говорих за нивото ни на грамотност, сега поставям

Слово на ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. Анастас ГЕРДЖИКОВ на академичното тържество на 24 май

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

въпроса за българската духовност. Казах също, че днес е необходимо ново възраждане на българското образование, наука и култура. Сега ще го нарека духовно възраждане.

Дори представители на народните читалища, някои от които са основани преди 160 години, посрещнаха със скептични погледи думите ми за нуждата от ново възраждане. Очевидно за повечето българи Възраждането е еднократен акт, отминала веднъж завинаги историческа епоха.

Това мнение не е правилно дори в исторически смисъл. Още в Рим една първа група хуманисти се опитват да надскочат личното и националното, за да постигнат чрез запознаването с една образцова култура - тази на Древна Гърция, нов идеал за човека. Подобни са импулсите за културните и духовните идеи на Каролингския ренесанс и на разцвета във Византия по времето на патриарх Фотий. Обединяването на идеята за преоткриване на античния хуманизъм с идеята за човечността като най-важна характеристика на човека е централно и за следващия хуманизъм - Ренесансовия. Тя е преоткрита отново културно и политически през XX век в Германия, в един опит, провален от настъпването на нацизма. Българското Възраждане е само брънка в този неспирен процес, който би трябвало да ни съпътства вечно.

Днес това не се осъзнава не само в България. Темата за духовността и човечността е изместена в световен мащаб от важни и спешни каузи като борбата с глада и преодоляването на дигиталното разделение. Но съвременният дебат подценява истинската опасност. Не изкуственият интелект и роботите застрашават човечеството - истинската заплаха е в това, че хората губим човешкото. Ново духовно възраждане и нов хуманизъм са ни необходими не само за да запазим културата, просветата, науката и духовните традиции, а за да съхраним човечността си. Хуманизъм и хуманност имат общ корен - те са присъщото на човека.

В България тази опасност е още по-очевидна. Заради демографската криза и емиграцията се безпокоим, че сме изчезващ народ, но не осъзнаваме, че ис-

тинската опасност е изчезващата духовност. Ние не четем, не търсим духовно израстване, а единствено икономически просперитет, не общуваме едни с други, не си помагаме, егоизмът е изместил емпатията, а атеизмът - вярата в доброто.

Програмите на политическите партии са съзвучни с народните очаквания - те ни обещава материален просперитет, развита инфраструктура и работа за всички. Няма нито една партия, която да е превърнала в своя кауза духовното възраждане.

Това привидно отговаряне на очакванията на хората обаче може да се окаже недалновидна политическа стратегия, защото никой не може дълго да живее само с хляба. Стремешът към духовно израстване е дълбоко присъщ на човека и материалното може да замести липсата на духовност само временно. Това е и причината за периодичното възраждане на интереса към културата, хуманизма и хуманността.

Именно този неосъзнат глад за духовност във всички смисли на думата превръща 24 май във всенароден, обединяващ всички българи празник. Всяка политическа инициатива, основана на каузата на духовността и човечността, би обединила всички българи по същия начин и би имала много по-голям успех от надвикванията кой ще ни обещае повече.

Затова днес наред с традиционните пожелания да съхраним българския език и българската култура ще ви пожелаем да възродим духовността и човечността.

Българските учители, преподаватели, изследователи, библиотечни и читалищни дейатели и творци на изкуството и културата са тези, за които всеки ден е "Великден на духа и на просветата". Благодаря ви за това!

Нека заедно се погрижим България да има духовно бъдеще!

Нека заедно сътворим ново духовно възраждане!

Нека осъществим мечтаното от Вазов възкресение на новите надежди и на заспалилите сили на един народ!

Честит празник на българската просвета и култура, на славянската писменост, на знанието и духовността!

Светът е малък

Името

Николай КОЕВ

Някак много се вживяхме в ролята на председателстващи ЕС. Дори повярвахме в собствената си континентална значимост дотолкова, че загърбихме важни за държавата проблеми. А те се натрупаха с избухването на пролетта, което предвещава твърде горещо политическо лято, особено след слизването ни от пиедестала на европейски „ръководители“.

Дори без да сме особено прозорливи, вече се очертават горещите линии на вътрешнополитическите сблъсъци. Неизбежно безумието „ЧЕЗ“ с опитите на управляващите окончателно да загърбим националните интереси ще продължи да озадачава здравомислещите хора в политиката и обществото. Скандали и неизвестност ще обременяват българите с крамолите около вариантите за изграждането на АЕЦ „Белене“. А този умишлено създаван проблем, както е известно, е най-добрата хранителна среда за мъртвото дясно, което може и да намери отново спонсори за бутафорни протестни изпълнения само със споменаването на ИМЕТО на бъдещата атомна електроцентрала.

На дневен ред се очертава и поредна атака срещу президента Румен Радев във връзка с посещението му в Русия. Неговото ИМЕ дори е вероятно да възбуди готовност за висока степен на съгласие между властимащите и десните отломъци по повод на ясно изразеното желание от държавния глава за възстановяване на добрите отношения по оста София - Москва. Но и поради идеята за пряка газова връзка от Русия до България през Черно море. Отсега е ясно, че този вариант няма да се хареса на Вашингтон, подобно на отношението му към „Северен поток-2“. На апологетите на атлантизма у нас обаче трябва да е ясно, че влизаме стремително в бързо променяща се геополитическа реалност дори по оста Брюксел - Вашингтон, в която наред с ангажиментите и партньорството има национални и икономически интереси. А именно те трябва да са водещи, ако искаме да ни има не само на картата на Балканите, да присъстваме поточливо в интересите на Стария континент, но и да стоим зад своя държавен образ и ИМЕ.

Та за интересите ми е думата днес. На срещата на лидерите на ЕС с техните колеги от Западните Балкани в рамките на нашето европейско председателство бяхме определено добри домакини. Така да се каже, заложихме ИМЕТО си. Посрещяхме сърдечно, прегръщаме и целувахме наред и мощно, настаняхме комфортно и изхранвахме обилно. Както се казва - в синхрон с традиционното българско гостоприемство. Казвам това без ирония, защото организацията от българска страна на толкова сложно и отговорно събитие, включително и за сигурността на участниците, съвсем не е лесна работа. Е, тя бе изпълнена добре. Друг е въпросът, че очакванията на балканските страни извън ЕС за присъединяване към него бяха поохладени. И не толкова от традиционните и донякъде изпразнени от съдържание „окуражаващи“ формулировки в заключителния документ, колкото от липсата на конкретни дати за евентуално членство на отделните страни.

А явно всеки бърза да включи ИМЕТО си в групата на най-голямото междудържавно обединение с надежда да получи по-голяма сигурност и икономически напредък. Включително и по-малката ни сестра Македония, която се бори за ИМЕ над две десетилетия с Гърция и... все неуспешно. На срещата в София дори амбициозният македонски премиер Заев провидя лъча на надеждата в дискусията с колегата си Ципрас около предложението за „Република Илинденска Македония“. Надеждите обаче скоро бяха охладени от Атина по разбирателни причини. Наша милост, която има пълното право да рипне още по-високо, запази официално дипломатическо мълчание. Все едно нямаме Илинденско-Преображенско въстание, все едно българите не са се вдигнали на бунт през 1903 г. във всички поробени територии. Пък и това „Илинденско“ ИМЕ не насочва ли към съвсем реална опасност в перспектива да се възроди логично позатихналият македонизъм, вихрещ се традиционно на антибългарска основа? Най-малкото ние искаме това за нашите кръвни братя около Вардар - реката, която може да „потече“ спокойно в ново НАИМЕНОВАНИЕ на близката до сърцата ни съседна република. При това реката не натрапва и не променя географското си положение, не всява смут в съседите, не насочва към добре известни минали исторически събития и тяхната погрешна интерпретация.

Та това са думите ми за ИМЕНАТА. Те трябва да бъдат чисти, почтени и да се носят с достойнство. Както от обикновените хора, така и от политиките, много от които са съвсем, ама съвсем обикновени хора. Да не говорим за държавите и тяхната отговорност към ИМЕТО, към запазването на неговия светъл образ във вътрешното и международното общуване.

ДУМА

АИДА ПАНИКЯН

От години две болници са в колапс без лекарства и консултативни. Работещите в тях мизерстват, а стопанинът им - държавата, в лицето на министъра на здравеопазването (все едно коя персونا заема поста) се прави, че няма проблем. Най-новият рефрен е

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Локуми със здравето

“Ние сме само от 6 месеца”, т.е. отскоро и за малко. Тъй де - знаят, че опашката за здравни министри върви бързо. Затова и поредният екип бяга от отговорност за лошото стопанисване на собствеността си. Цялата патардия е за иманя 2 млн. лв. за тримесечни заплати. Управниците се присетиха след повече от 6 месеца, че ловешките медицинци без заплати и в почивен ден спасяваха жертви на катастрофа, без да

поискат нещо в замяна. Сега обаче идват избори и е добре устите им да бъдат запушени с някой лев, а после - големата секира.

В очите на управляващите всичко в здравеопазването е ОК, като се изключат лошите, дето все точат касата. Детската смъртност била намалена, отчете бодро шефката на здравната комисия от ГЕРБ. Но пропусна да каже с колко е намалена раждаемостта. Имало значи-

телно подобрение в лечението на сърдечно-съдовите заболявания. Но пропусна да каже, че България е първенецът в ЕС по сърдечно-съдова смъртност, а прогресът се дължи на медицината и го има въпреки рестрикциите от здравните власти.

Управляващи и управлявани очевидно живеят в паралелни светове на родната здравна система. Не, нещата са доса по-зле - наглостта на властта минава гра-

ниците. Дори забравят от коя в коя лъжа са преминали. И все се чудят като паднали от Марс що станало така.

А ние питаем: що се чудите на резултатите от собствените си проекти и от документите, под които стоят вашите подписи, все едно кой ръководен пост сте заемали през последните 9 г.

Вярно е, че идват избори. Не разтягайте толкова локумите, че като се скъсат, ще омажат лъскавите ви костюми.

Кметски вакуум

ДЕСИ ВЕЛЕВА

Столичният район “Младост” е обхванат от кметски вакуум. В този всемир кръжат едни пишман заместници с незнайно какъв статут, подобно на деветата, отречена планета в Слънчевата система. Законни ли са, незаконни ли са, кой ги е назначил и с каква заповед -

на официална бланка или на салфетка? Имат ли право да подписват спорни и забавени преписки и по кое време имат - в понеделник, сряда и петък или в дните, в които титулярката Десислава Иванчева излиза от килията си, влиза в длъжност и праща заповеди до общината чрез майка си?

Ако след задържането на кметицата и оставянето ѝ в ареста ситуацията с ръководството на един от най-големите столични райони беше трагикомично, то след като съдът се сети да я отстрани в сряда, положението е бедствено. Кой ръководи “Младост” е космическа загадка с

фентъзи елементи. Не се знае и откъде ще изскочи поредният кандидат за заместник и къде ще се скрие от уплах некомпетентният такъв.

Обаче тази ситуация е добре дошла за властите. Груповото им съзнание крещи възторжено, че столичани явно не са способни да направят информиран избор кой да ги управлява. Защото - ето докъде се докараха, като им се даде свобода. Сега за ГЕРБ е подходящо време да опипат почвата, да пуснат някоя вдица и да видят кой ще се хване на идеята районните кметове отново да се назначават, вместо

да бъдат избирани от хората. Отличен вариант да се обсеби все повече и повече власт. Тогава вече няма и да има разпри със строители, обвинения в корупция, забавяне на разрешителни. Всичко ще става мирно и тихо, без да се занимава цялата обществено, която така и не се научи кога да избере за свой пряк управленец. Докато обаче се прокара тази идея, е по-удобно да се бави топката, “Младост” да постои още малко в административна черна дупка, докато на всички им просветне къде е истината. И докато не остане ни педя земя без бетон!

Бесилю за баскета

МАРИН МИЛАШКИ

Баскетболният “Левски ЛУКойл” сътвори чувотна глупост в този толкова интелигентен спорт. Във втория мач от финалите с “Балкан” в зала “Универсиада” агитката на “сините” се беше настинала точно зад феновете на тима от Ботевград с единст-

вената мисъл да провокира играчи и треньори. Гамениите си свършиха работата. През целия двубой столичани водеха в резултата и отиваха към комфортна победа, с която категорично оставаха в борбата за титлата. Но, разбира се, не всичко стана по план, след като ултрасите не бяха дошли да се наслаждават на играта, а да провокират и да се сбият с когото намерят.

До ръкопашни сблъсъци не се стигна, защото се оказа, че в коридорите на залата има жан-дармерия. За която беше съобщено, че сама е решила да въдворява

ред, ако се наложи. Това е втората глупост. “Тежката” полиция няма да иде да охранява баскетболен мач, ако предварително не ѝ е било съобщено, че са планирани някакви експерсии. Което дава отговор на въпроса дали от “Левски ЛУКойл” не са били наясно какво ще се случи. Разбира се, че са знаели. Затова треньорът Тити Палазов се правеше на ошипана мома след мача и заплашваше журналисти със съд, които, задавайки му въпроси по темата, просто си вършеха работата.

А всичко дойде от клуб, който бе сформи-

ран преди няколко месеца и тогава обяви, че го прави, за да развие баскетбола и да напълни залите. Е, така ли се пълнят трибуните? Като необезпокоявано развяваш бесило над скамейката на гостуващия отбор.

С тези действия от “Левски ЛУКойл” занулиха всичко, което бяха започнали да правят. Направо се обесиха. Направиха така, че обикновените фенове, които обичат баскетбола, да не стъпват повече в залата. Защото сега потърпевши са от “Балкан”, но утре като нищо може да пострада някое дете.

Датата

25

ПЕТЪК 25 МАЙ 2018

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИТЕ ДЕЦА. Отбелязва се от 2003 г. предимно в страните от ЕС по инициатива на Европейската федерация на безследно изчезналите деца и децата жертви на сексуално насилие. От 2007 г. ЕК резервира номер 116000 като общ номер за гореща телефонна линия за съобщаване за изчезнали деца на цялата територия на ЕС и призова държавите членки да извършат необходимата подготовка и да го приведат в действие.

1907 - ВЪВ ФИНЛАНДИЯ ЗА ПЪРВИ ПЪТ В СВЕТА ЖЕНИ УЧАСТВАТ В ЗАСЕДАНИЕ НА ПАРЛАМЕНТА. Година по-рано е прието всеобщо изборно право, с което за пръв път в света представителките на нежния пол получават изборни права. Избран е финландски парламент (на снимката - сградата на парламента), в който влизат 19 жени.

1918 - РАЖДА СЕ ГРИША ОСТРОВСКИ, БЪЛГАРСКИ РЕЖИСЬОР И ПЕДАГОГ (УМИРА 2007 Г.). Бил е художествен ръководител на театъра във Варна (1975-1979) и на Нов драматичен театър “Сълза и смях” в София, преподавател по актьорско майсторство и режисура във ВИТИЗ, заместник-ректор на ВИТИЗ (1981-1988), професор. Режисьор на много театрални постановки, носител на наградата за цялостно творчество на Съюза на артистите в България, на орден “Св. св. Кирил и Методий” огърлие.

1963 - В АДИС АБЕБА (ЕТИОПИЯ) Е СЪЗДАДЕНА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА АФРИКАНСКО ЕДИНСТВО. Една от най-големите регионални международни организации, обхващаща почти всички държави в Африка (с изключение на Мароко). От юли 2002 г. ОАЕ е преобразувана в Африкански съюз. Целите на организацията са да насърчава единството и солидарността между държавите в Африка и да изкорени всякакви форми на колониализъм.

1963 - ОТКРИТ Е ЯЗОВИР “ТОПОЛНИЦА”. Построен е на най-дългата река, носеща същото име в Средна гора. Изграден е в периода 1948-1962 г. на 600 м под с. Мухово. Язовирната стена е висока 76,10 м, а водоемът е с обем 137,1 млн. куб.м. Площта на язовирното езеро е 5,7 кв.км. Използва се за напояване в Пазарджишко-Пловдивското поле и за производството на електрическа енергия (ВЕЦ “Тополница”).

1977 - ПРЕМИЕРА НА ПЪРВИЯ ФИЛМ ОТ ПОРЕДИЦАТА “МЕЖДУЗВЕЗДНИ ВОЙНИ”.

Лентата “Нова надежда” на американския режисьор Джордж Лукас, както и следващите пет епизода, оказват огромно влияние върху съвременната поп култура. “Междוזвездни войни” са третата най-печелива филмова поредица на всички времена след “Джеймс Бонд” и “Хари Потър” със спечелените до момента 4,3 млрд. щ.д.

2001 - УМИРА АЛБЕРТО ДИАС ГУТИЕРЕС, КУБИНСКИ ФОТОГРАФ (Р. 1928 Г.). Известен като Алберто Корда. Автор на знаменитата фотография на Че Гевара (на снимката), която прави на 5 март 1960 г. по време на погребение. Никога не получава авторски права над фотографията или някакво парично възнаграждение. След революцията в Куба става личен фотограф на Фидел Кастро.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ПЕТЪК
25 МАЙ 2018

ДУМА

ЧУЙТЕ МЕ, АЗ СЪМ БЪЛГАРИЯ!

Певица, поетеса, родолюбка, макар и вече 20 години далеч на 2000 км от Родината, Йонка Христова преобръща представите за Отечеството по света

Петра ТАШЕВА

Чувате ли? Аз съм България. Една шепна земя в могъщата сянка на Балкана, между ленивия Дунав и майчината мекота на Родона, закриляна от Пирин и Рила, люляна от ласкавото синьо море, което гърците в един опасен бурен час нарекоха Черно. Чуйте ме, аз съм България. На кръстопътя между Изтока и Запада, на границата между Европа и Азия. Много народи преминаха през земите ми. Някои продължаваха пътя си, други - оставаха. Но от всички има следа

Няма българско сърце, което да не затрепти при този глас, защото това е гласът на България - нашата обща майка, нашето Отечество, нашата Родина! Това е и гласът на ЙОНКА ХРИСТОВА - една българка, оперна певица и поетеса, която повече от две десетилетия представя България пред хиляди чужденци, за да научат къде е това райско кътче - каква е многовековната му история, какво е дало на Европа и света, какви големи чада е родило!

Коя е Йонка Христова?

Името ѝ е познато на всички, които обичат музиката, поезията и красотата. Родена е на 4 септември 1954 г. в София. Израсла е в красивата

жилищна кооперация "Св. София" - на ъгъла на "Раковски" и "Московска", строена от талантливия български архитект Лазар Парашкеванов. За първи път тук, в сърцето на столицата, Йонка чува музиката на камбаните на катедралата "Св. Александър Невски" и сякаш тя предопределя завинаги пътя в живота ѝ. Всекидневно вижда красивата панорама от теменужената Витоша, древната базилика "Света София", паметника и гроба на народния поет Иван Вазов, Операта и другите знакови забележителности на столицата: университета "Св. Климент Охридски", Художествената академия, паметника на Левски, Националната

библиотека...

Камбанната музика и сакралната картина са скътани в душата на Йонка, тя ги чува и вижда и в сънищата си, когато е далеч от България. Отглеждана е с обич от голямото си лекарско семейство, в което наред с медицината се ценят изучаването на езици и обичта към изкуствата: литература, поезия, музика, рисуване, танци.

Музиката живее в сърцето ѝ от детството и тя се посвещава на оперното пеене. От 1982 г. работи като оперна певица във Федерална република Германия. И до днес пее в Операта на Националния театър в Манхайм. Почти 36 години Йонка Христова живее

ЙОНКА ПЕТРОВА ХРИСТОВА е с много солидно филологическо и музикално образование. Две години работи като преводачка към Комитета за култура, Съюза на българските художници (СБХ), Съюза на българските писатели (СБП) и др. От 1982 до 1987 г. е ангажирана в операта на град Хоф, Федерална Република Германия (ФРГ). От 1987 г. до днес пее в операта на Националния театър в град Манхайм, Германия. През тези години певицата изпълнява редица оперни партии, солистка е в много църковни концерти, но интересът ѝ е насочен преди всичко към камерното пеене. Изнася многобройни камерни концерти както в операта в Манхайм, така и на концертните сцени в София и Варна.

Превежда от испански и от немски език.

Пише стихове още като ученичка, издава и преиздава стихосбирки в книжен и електронен вид.

Нейни стихове са преведени и публикувани в полски и американски поетични антологии. Културно-историческото есе "Песента на България" Йонка Христова изнася вече 15 години като моноспектакъл в редица немски градове, по Европа и в България.

За певческата и поетичната дейност на Йонка Христова са писани много отзиви и рецензии и в Германия, и в България. В авторитетни издания, от авторитетни автори.

Нашата сънародничка още в първите години на пребиваването си в Манхайм се включва активно в дейността на Българо-немското културно дружество "Рейн - Некар". Като негов културен референт организира тържествени концерти по случай 3 март и 24 май. След политическите промени у нас с помощта на кмета по културните въпроси на Манхайм урежда благотворителни концерти с цел събиране на парични помощи за България. Парични и предметни помощи са дарявани и за Дома за деца с белодробни заболявания в Трявна, и за дом "Майка и дете" в Лозенец.

Йонка Христова е член на културното дружество "Култура на пряко", единственото многонационално културно дружество в Манхайм (с членове от 22 страни). С нейното активно организационно съдействие в Манхайм от 23.10. до 20.11.2015 г. е проведен културният фестивал "Напряко на Дунава", посветен на България и Румъния и включващ 20 различни изяви.

Член е на Съюза на българските писатели (СБП), на Славянската литературна и артистична академия в Манхайм.

За нейния забележителен принос за популяризирането на българската култура и историческо наследство в Германия Агенцията за българите в чужбина награждава Йонка Христова с почетен медал "Иван Вазов". Носителка е на почетни грамоти и на отличието "Златната игла" на Славянската литературна и артистична академия.

Рилският манастир

на две места - дели се, разкъсва се между България и Германия. Но не може да се каже, че е емигрантка. Тя е българка, която работи далеч от Родината, обаче страда и се радва на всичко, което става у нас, в София, в родния ѝ дом!

Поезията е другата страст на Йонка, тя е нейният храм и олтар, в който душата ѝ намира изповед и покой. От 15-годишна пише стихове. Стихосбирките ѝ са 15!

На стр. 28

МИЛА ПАВЛОВА

ЯРКА НЕБО

Иван
ВЪЛОВ

**Аз не вярвам
във смъртта на звездите,
озарили простора дълбок,
вероятно горят**
**неоткрити
във доброто човешко око.**

(Из стихотворението
"Вместо некролог"
на Павел Матев, посветено
на Мила Павлова)

Колко ли сега са тези, които могат да кажат коя и каква беше Мила Павлова? Колко ли може да са останалите живи нейни съвременници от сцената и екрана - чували искрящия смях, звънливия глас и имали рядкото щастие да си партнират с нея? Дали я споменават и преподаващите изкуството и магията на театъра на бъдещите театрални режисьори и артисти?!

Мила Павлова, открадната от Смъртта твърде рано, но вече на върха на славата, остави в историята на българския театър претворени от нея незабравими женски образи от българската, руската западноевропейската и световната драматургия. Тя живя на сцената като: Жулиета, Антигона, Ани Франк, Кендида, Нора, Зойка...

Стотици рецензии свидетелстват за таланта на Мила Павлова, появила се на театралната сцена на Пловдивския драматичен театър още в детската си възраст. Очаровала още тогава именития колос на драматичното ни изкуство Иван Димов и такъв гениален педагог и режисьор като Николай Осипович Масалитинов с ролята си на ученичката Мая в пиесата "Платон Кречет".

Тя е приета в Театралното училище с всеобщото одобрение на комисията, в която влизат театралните величия Георги Стаматов, Владимир Трандафилов, Димитър Б. Митов, първият ректор на училището, Стефан Сърчаджиев, артисти от Народния театър "Иван Вазов". Явяващите се кандидат-студенти в конкурса за актьорско майсторство, режисура и театрознание тогава са 800! Когато идва редът на Мила, към комисията се присъединяват също главният режисьор на Народния театър Н.О. Масалитинов и главният му драматург поетът Николай Лилиев. Шом Мила приключва конкурсната си програма - разказ, стихотворения, басня и песен - се чуват одобрителни ръкопляскания. Председателят на комисията Д. Б. Митов казва: "Приета сте!"

Класът по актьорско майсторство се води от проф. Стефан Сърчаджиев, който учи студентите на "азбуката" в театралното изкуство. После ги поема големият артист и режисьор проф. Георги Стаматов, един от най-ценените театрални педагози.

Мила Павлова

След като се познавахме с Мила Павлова от радиото, където тя разказваше с нейн състудент приказки на малките слушатели, веднъж тя сподели:

- Когато вече бях започнала да влизам в Народния театър през служебния му вход, ме срещна Николай Лилиев и ми каза: "На конкурсния изпит Вие изпълнихте много точно стихотворението на Яворов!" Представи си, едва не припаднах...

Пак от Мила знаех, че след смъртта на баща ѝ семейството изпаднало в материално затруднение. Тя вече получавала хонорари за ролите си, в Театралното училище получила и стипендия, но щяла да си умре от глад, ако не се случили две хубави неща, благодарение на които вече можела сама да се издържа: проф. Сърчаджиев я взема да играе във френска народна комедия, негова постановка, в Народния театър, което за Мила е голям празник, защото тя е на сцената с Константин Кисимов, Никола Балабанов, Асен Камбуров и Андрей Чапразов; режисьорът Гриша Островски я привлича да сътрудничи в детските предавания на Радио София.

На Малката и на Голямата сцена

Още при първите занимания по актьорско майсторство Мила убедително разкрива артистичните си възможности. Тя бе еднакво добра както във во-

девилно-комедийните роли, така и в трагедийно-драматичните. Голямо нейно качество, според Николай Лилиев, беше, че тя може в един миг да взриви театралната зала от смях и... да разплаче публиката! Оценявайки тези ѝ качества, курсовият ръководител беше я привлякъл, още първокурсничка, в постановката си "Адвокатът Патлен".

Макар и по природа твърде стеснителна, Мила бързо спечели благоразположението на преподавателите си, а също и на артистите в Народния театър. Няма да сгреша, ако кажа, че у нея всичко беше някак в хармония: красивото лице, големите очи, високото чело, буйната коса, мимиката, а също и мекотата на движенията, я правеха необикновено привлекателна и предизвикателна. Притежаваше и другите изисквания за женственост, с които привличаше мъжките ни погледи особено в месеците на по-оскъдното облекло.

Беше харесвана, аз също не пропусках да подказвам възхищението си от нея, а тя някак невинно слагаше дланта си, пухкава и с тънки пръстчета, на устата ми и казваше:

- Шът! Нали сме приятели!... Усмиваше се подкупващо и добавяше:

- Знаеш ли, би ми се искало да съм поне с 10 сантиметра по-висока!

Разменяхме си тези приятни закачки и откровения обик-

новено пред чаша кафе в малкото бюфетче на Радио София, в старата сграда, когато Мила и нейният партньор, приятел и състудент Емил Стефанов бяха разказали вече на децата поредната приказка като Ружка-Дружка и Райко-Всезнайко. Пиехме кафето със сладостно смукване от цигарите от двама ни с Мила и си говорехме най-вече за неща около театъра...

Сериозните, големите роли на Мила са от времето на последната година в Театралното училище в постановките на Георги Стаматов: "Зад втория фронт" от Вадим Собко и "Гимназисти" от Константин Тренъов. Като студент посещавах всички спектакли на Народния театър, а в някои от пиесите участвах, и то срещу хонорар, в масовки, както и в оперни спектакли. Години по-късно разказвах на дъщеря ми, че съм участвал и в операта "Аида", като част от... крака на един кон, на което тя искрено се смееше. Но така си беше.

На участниците в миманса в Народния театър ни дадоха пропуски да присъстваме на изпитния спектакъл на класа на проф. Г. Стаматов "Гимназисти". В него Мила Павлова се представи блестящо, претворявайки образа на главната героиня.

Представлението се играеше в някогашния филиал на Народния театър - "Славянска беседа". Присъства и голямата ни актриса Зорка Йорданова. Тя бе силно впечатлена от изпълнението на Мила Павлова, в която припозна себе си когато е била млада, облича се с нея и я обикна като истинска дъщеря.

Премиерата на "Дачници" пък бе през януари 1952 г., а пиесата продължи да се играе до 1958 г. Аз гледах три или четири пъти този спектакъл, защото в него участваше Маргарита Дупаринова, с която се чувствах особено близко свързан още от нейното посещение в родното ми село Крушовица през 1945 г., в ролята на възможна моя вуина. Историята на женитбата им с вуйчо ми Георги се беше разминала, но като дойдох студент в София, макар и вече омъжена за Апостол Карамитев, тя ме посрещна мило и винаги, когато се обаждах, ми оставяше билет за представлението, в които участвах.

В "Дачници" тя изпълняваше интересната роля на Калерия и двете с Мила Павлова - в ролята на Соня, бяха в един непрекъснат конфликт. Изпълненията им, да не говоря за това на Зорка Йорданова, бяха с една дума казано - блестящи. А колко е била добра Соня, можем да си извадим заключение от думите на Борис Бабочкин по повод постановката му "Дачници" в Московския театър "Моссовет", когато след премиерата той казва:

- Няма я Соничка на Мила Павлова!

На мястото на Мила в "Дачници" през сезона 1953/1954 г. се появи друга от очарователните млади сили в Народния театър, с която се дублираха и в редица други постановки - Стефка Кацарска. Двете бяха и състудентки, и приятелки.

Мила отсъстваше по майчинство, омъжила се беше за Христо Сантов, директор по това време на ДСО "Българска кинематография", и беше родила дъщеричката си, кръстена на нейното име. Година по-късно, завръщайки се на сцената, беше все така очарователна, леко понаедряла.

- Така съм по-сексапилна, нали? - шегуваше се тя.

Регове из едно интервю

За по-малко от десетина години Мила Павлова изигра много от мечтаните от всяка актриса женски роли. Режисьорите като че ли се надпреварваха да я вземат в постановките си. Влизаше от роля в роля и в кратките промеждутъци между ролите и представлението едва намираще по някой и друг час да отскача до къщи. Беше поверила и домакинството, и малката си дъщеричка изцяло на майка си.

Мила нямаше "издънка" в нито една от ролите си, но няколко от тях са главни жалони по магистралата на нейното голямо присъствие в театъра. Това са: Зойка от "Години на странстване" от Алексей Арбузов, Жулиета от "Ромео и Жулиета" на Уилям Шекспир, Ани Франк от "Дневникът на Ани Франк" от Х. Франсиз Гудрич и Алберт Хакет, Антигона от едноименната трагедия на Софокъл, Елена Андреева от "Вуйчо Ваньо" на Антон Чехов, Моника от "Скандал в Брикмил" на Джон Пристли, Кендида от Бърнард Шоу. И нека да добавя и нейната блестяща Нора ("Куклен дом" от Хенрик Ибсен) в партньорството на Стефан Гецов, Андрей Чапразов, Стефан Великов...

През есента на 1960 г., след двегодишно отсъствие от София, трябваше да възстановявам отношенията си с артистите и бързо да навляза в театралното всекидневие. Докато тичах да оправям заплетени истории около биографията ми и да си търся постоянна работа (имах вече и софийско жителство), поднових отново сътрудничеството си в Радио София.

Пишех много активно и в печатните издания. Отнасях се особено приоритетно към темите за театъра и киното. Тогавашний зам. главен редактор на в. "Народна армия" полк. Георги Георгиев, който през 80-те години бе назначен за директор (началник) на Държавното военно издателство, ме покани да стана "наблюдател по проблемите на театъра и киното" във в. "Народна армия". Тогава се изпокарах с няколко водещи личности, защото написах отрицателна рецензия за

СНИМКИ АВТОРКАТА

МНОГО СЛЪНЦЕ, КРАСОТА И НАСТРОЕНИЕ
НА КРАЧКА ОТ ГРАНИЦАТА НИ

Изглед към Бялата
кула - символ на Солун

Надежда
УШЕВА

На 100 км от края на България се намира вторият по големина град в Гърция Солун след столицата Атина. Гръцкото му название е Тесалоники. Основан от македонския цар Касандър през 315 г. пр. н. е., той го кръщава на името на жена си Тесалоника, сестра на Александър Македонски. Баща ѝ, Филип II, я нарича така в чест на победата си над тесалийците.

Солун е предпочитана дестинация за разходка и почивка от много българи, тъй като е само на около час път от ГКПП-Кулата, особено ако се кара по новата безупречна магистрала. Тя е платена, в

Римските разкопки

едната посока таксата е 2,40 евро, но местните обикновено избират обходните маршрути. Голям контраст се наблюдава след магистралата, където пътят е изненадващо

лош - големи дупки зяят чак до разклонението за Серес. Слава Богу, приближаваме Солун и кошмарът свършва. В морския град приветливо ни очакват големи улици, зелени паркове и площи, украсени с палми и цъфнали дървета. Задържат погледа старинни къщи и сгради в неокласически стил, издигнати рамо до рамо с модерните конструкции.

Красива гледка представя Бялата кула - символ на Солун, която гордо се извисява до крайбрежната алея, любимо място на местните не само за разходки, но и за спорт. През XIX век сградата е служела за затвор и казват, че белият цвят компенсирал сивотата му. Така или иначе османските турци тук са затваряли и измъчвали много български революционери, сред които и капитан Петко войвода. Днес кулата е музей, който може да се посети. Като се тръгне от него по посока на морската алея, "грабва" вниманието запомняща се метална скулптура под формата на чадъри, които ги наричат "щастливите". Те непрекъснато се радват на присъствието на туристите, които не пропускат да се снимат под някой "щастлив" чадър.

Малко над Бялата кула се намира друга ценна за бълга-

Арката на Галерий

рите обител - църквата "Свети Димитър Солунски", която е една от най-големите в Гърция. Светецът е покровител на града и в храма се пазят мощите му. На връщане, в обратната посока, се открояват останките от Римския форум, построен на мястото на Древногръцката агра. Друга забележителност е ротондата от IV век сл. Хр., която носи името на Свети Георги. Наблизо е древноримската триумфална арка на Галерий, до която обичат да се снимат гости на града. Красив е и Старият град (Ано Поли), и Кастро, от чиято кре-

пътища. Историята за основаването му е олицетворение на могъществото и славата на Македонската династия. Тук апостол Павел е проповядвал в местната синагога, която е била главна за евреите от района, и е поставил началото на християнската църква.

Този древен град някога е бил избран за резиденция на римския император Галерий. Тук са родени и двамата братя Кирил и Методий (през IX век) - създатели на българската азбука и основоположници на славянската писменост.

Църквата "Св. Димитър Солунски" на името на светеца, покровител на града

Крайбрежният булевард "Никис" и прословутите чадъри

Ако родителите са напрегнати, и детето е напрегнато

Преходът от зима към пролет е очакван и желан, но не рядко първите дни на този светъл сезон ни създават здравословни проблеми. Променливото време атакува отслабения организъм и причинява болки в най-податливите му точки, отбелязват от medikforum.ru.

● Гастритът и язвата на стомаха. Чувствате болки в горната част на корема, когато сте гладни или нощем. Може да се появи необяснима тежест, усещане за препълненост, неприятен вкус в устата. Затова изключете от менюто си мазното и пърженото, подсладените газирани напитки, алкохола, фаст фууд, храните с пикантни подправки. Диетолозите съветват да се храните в едни и същи часове, да не гладувате и да не преяждате.

● Причината за пролетния чистит най-често е преохладането. Появяват се болки в долната част на корема, спазми, чести позиви за уриниране, помътняване на урината. Нерядко се развива и лека температура. Не се подлъгвайте по пролетното слънце и не бързайте да се разделите с топлите дрехи и чорапи. Спазвайте лична хигиена и пийте повече течности. За препоръчване е чистата вода, но може и полезни за бъбреците нектари. Почивайте достатъчно

Нестабилното време напомня за язвата, цистита и кръвното

и вземайте витамин С.

● Зле се чувстват хората със заболявания на ставите и гръбнака във влажно и ветровито време, което е присъщо на

се отразява и продължителното заседяване. Важно е в такъв време да се избягват контактите с инфекциозно болни.

● Хронични проблеми на

ПРЕДИ ДА СЕ ИЗЛОЖИМ НА СЛЪНЦЕ

Началото на пролетта е синоним на завръщането на слънцето. Под влияние на ултравиолетовите му лъчи започва производството на холекалциферол. Зад сложното название се крие една от формите на витамин Д - Д3. След като премине през черния дроб и бъбреците, той се превръща в активно вещество и може да бъде усвоен и използван от организма. Витамин Д осигурява стабилността на скелета, тъй като участва в усвояването на калция и фосфора от кръвта. Три пъти седмично излагане на слънце е достатъчно, за да се образува необходимото количество витамин Д. Той се съдържа в мазните риби, яйцата, млякото. Препоръчителният допълнителен прием е от 600 U1 дневно. С консумацията на сок от моркови можете да се погрижите за кожата си. Морковите, както и всички червени и оранжеви плодове и зеленчуци съдържат бета-каротин, който организмът превръща във витамин А. Това е витаминът, придаващ на кожата и лигавиците повече устойчивост. Пийте всеки ден пресен сок от моркови в продължение на 3 седмици, преди да се изложите на слънце.

пролетта. Пристъпите на радикулит могат да бъдат провокирани от настинки, вирусни инфекции, претоварване с тежести, злоупотреба с алкохол. Зле

дихателната система - фарингити, синусити и бронхити бързат да напомнят за себе си след "невинна" настинка. Веднага щом усетите, че носът ви

е запушен, трябва ефективно да се заемете с хремата. Иначе инфекцията ще се спусне надолу и като нищо ще си докарате някой бронхит. Не бързайте със силни лекарства: ако се действа навреме и систематично смъркането на солена вода, гаргара с билкова отвара и топъл чай могат да ви спасят от по-сериозен проблем.

● Вирусът на херпеса също атакува при настинки и отслабен имунитет.

● И хипертонията напомня за себе си през пролетта. Провокациите обичайно идват отвън - променливо атмосферно налягане, смяна на биоритмите, променливост на природните явления. През пролетта добре е кръвното да се про-

следява по-внимателно и редовно и да се контролира чрез предписаните медикаменти. Важен е режимът с редуване на труд и почивка, разходките на чист въздух и ограниченото потребление на сол.

● Пролетна депресия. Науката няма единно мнение за точния механизъм, по който тя възниква. Вероятно имат значение смяната на биоритмите, хормоналния статус, пренасройването на тялото към новия сезон. Самонаблюдавайте се и при проявата на тревожни симптоми потърсете специалист, ако често сте потиснати, губите апетит, чувствате постоянна умора, получавате сърцебиене и крайниците ви са студени.

НОВИ ИМУНОТЕРАПИИ В ЛЕЧЕНИЕТО НА РАКА НА ПИКОЧНИЯ МЕХУР И НА МЕЛАНОМА

Благодарение на значителния напредък в разбирането на туморната и човешката биология вече се разработват нови подходи, които използват спецификата на имунната система, за да осигурят по-ефикасно и поносимо лечение в сравнение с химиотерапията и радиотерапията. Имуните чекпойнт инхибитори се смятат за едни от най-съвременните терапии при рака на пикочния мехур и на меланом.

Ракът на пикочния мехур е четвъртото най-често срещано заболяване при мъжете. Според данните през 2017 г. в САЩ са диагностицирани 79 000 нови случая, а смъртните са 17 000. При пушачите се наблюдава 4 пъти по-висока честотата на заболяването спрямо непушачите. В Западна Европа 4-7% от рака на пикочния мехур при мъжете се дължи на известни професионални канцерогени. Непрекъснатото излагане на арсен и поглъщането му може да увеличи риска от развитието му до 1000 пъти. Ракът на пикочния мехур в напреднал стадий тра-

диционно се лекува с химиотерапия, но много от пациентите са неподходящи - в напреднала възраст са и имат съпътстващи заболявания и лош физически статус. Възможностите за лечението им са поограничени, а резултатите често са по-лоши. Доказана е ефективността при използването на имунните чекпойнт инхибитори при хора, които не са отговаряли на критериите за лечение с цисплатина и при случаи на напреднали фази на рака на пикочния мехур.

Меланомът е най-опасната и агресивна форма на рак на кожата. Честотата му в развитите страни се увеличава по-бързо от всеки друг вид рак. Меланомът се причинява главно от интензивно, случайно излагане на ултравиолетови лъчи, често водещи до слънчево изгаряне, особено при хора, генетично предразположени към заболяването. Честотата на заболяемост е по-висока при пациенти с по-светла кожа и е много по-рядка при хора с по-тъмна. Засяга най-често пациенти в разце-

та на силите си (средно 52 г.) за разлика от повечето солидни тумори, които възникват в по-късна възраст. Злокачественият меланом е агресивно и трудно за лечение заболяване. Средната преживяемост при пациентите е само 6-9 месеца, а 5-годишната преживяемост е под 5%.

Текущите подходи към имунотерапията на рак включват разработването на ваксини за рак, цитокинова терапия, адаптивни клетъчни терапии и прилагане на имуноактивиращи анти-тела. Основният принцип на тези подходи е да се използва спецификата на имунната система, за да се осигури по-ефикасно и поносимо лечение в сравнение с химиотерапия и радиотерапия. Докато повечето използвани досега терапии пречат на растежа и деленето на клетките, за да се намали размножаването на тумора или да се предизвика клетъчна смърт, имунните чекпойнт инхибитори възстановяват собствената антитуморен отговор на пациента, който е бил потиснат по време на туморно развитие.

Народна медицина

Ползите от глога са не само за сърцето

В Китай глогът намира широко приложение в кулинарията - от него се приготвят сладка и пестил, пие се като чай, добавя се в каши и ястия. А в традиционната китайска медицина е известен като "плодът-лекарство". Неговият кисело-сладникав вкус подсилва действието на стомашните киселини и затова се смята, че подпомага храносмилането, подобрява кръвообращението. Затова се използва и при лечението на болести, свързани със застой на кръвта. Глогът успокоява нервната система, регулира сърдечния ритъм и артериалното налягане, подходящ е и за хора, които страдат от студени ръце и крака.

Глогът не е противопоказан при приема на повечето лекарства, но все пак е необходима консултация с лекар, преди да посегнете към него.

● ● ●
Рецепта на Петър Димков за хронична сърдечна недостатъчност препоръчва 80 г цвят от глог, по 40 г корени от валериана и стръкове от гороцвет. Две супени лъжици от сместа се заливат с 500 мл кипяща вода. Пие се по 3 пъти на ден преди ядене по 5 кафеени чашки.

● ● ●
Чай против стрес. Смилат се 1 с.л. сушени плодове от глог и се заливат

с 1 чаша вряща вода. Този разтвор се запарва до охлаждането му. Пие се 3 пъти на ден по няколко глътки.

● ● ●
Някои лечители препоръчват рецепта за повишено кръвно налягане: по 3 части цветове от глог и от дяволска уста, 2 части плодове от арония и 1 брой детелина. Супена лъжица от сместа се изсипва в термос и се залива с 1 чаша завряла вода през нощта. На сутринта се прецежда и се взема една трета от чаша най-малко 1 час преди хранене.

✦ Важно е да се знае, че чай от глог не се пие на празен корем, особено ако човек има чувствителен стомах.

✦ За дамите, които се опитват да отслабнат с глог, специалистите препоръчват да не прекаляват с консумацията му, защото големите дози може да предизвикат гадене, световъртеж, нарушения на сърдечните съкращения. Причината за появата на главоболие е разширяването на кръвоносните съдове във и около мозъка.

Тарзан

ГРАЖДАНСКИ ДВИЖЕНИЯ ПРЕД ПОРТИТЕ НА ОЛИГАРХИЯТА

Неделник

ОТ НЕТА@С ИНТЕРНЕТ

БЕЛГРАДСКИ ГРАФИТИ

- Някои оставят нещо след себе си само когато клекнат.
- КИРИЛИЦА ИЗ НОТ ДЕД!
- Белградчанки, не ни изневерявайте с гърци. Вашите араби.
- По-добре тения, отколкото пълна липса на вътрешен живот.
- Ти се направи на луд и вдигни телефона.
- Цена жени, които понасят удари под кръста.
- Толкова много неща имах да ти казвам. Жалко, че си глуха.
- Имате прекрасни крака... Да се поразходим малко?
- На днешно време трябва да си перко, за да не изперкаш.
- Най-съкрушителното нещо в живота е майка ви да пръдне на родителска среща.
- Купих си нощно шкафче, но не зная къде да го държа през деня.
- Хладилникът е по-добър от мъжа. Колкото и вино да сложиш в него, няма да запее чалга.
- Любов е онова, което баща ми изпитва към чевемерето.
- Да бъдеш или не - излишното да се зачеркне!

ОТ НЕТА@С ИНТЕРНЕТ

ТИКВА НА ПРАЗНИКА НА КАРТОФА

Сава КРЪСТАНОВ

Петък вечер, в кръчмата при Пена няма свободни места. Гърмидолският кмет има запазена маса. Така един път в седмицата той е сред своите избиратели.

- Народен човек! - казва дядо Киро. - Взема примери от приятеля си, премиера. Кметът влиза и дядо Киро го пресреща:

- Кмете, ще черпиш ли, ако ти кажа как да си решиш проблема?

- Кой от всичките? - подсмива се иронично на двамата зевзеци кметът.

- Най-важният ти проблем е да спечелиш кметските избори догодина! Ние, гърмидолци, сме хиляда и петстотин жители. Имате две кръчми. За четири години имаме двама прегазени от коли, умрели и трима ранени, посетители на кръчмите. -Така е! - потвърждава кметът.

- При тези обективни условия от тебе се иска да спреш тази война на пътя, като - тук дядо Киро замълчава, за да придаде по-голяма тежест на думите. - Като, като построиш подлез между двете кръчми!

Кметът не казва нищо и отива при Пена. След малко бутилка, ледено студена, гроздова украсява масата на дядовците.

- От кмета! - съобщава им Пена. Дядовците радостни пълнят чашите.

- Браво на тебе! - хвалбата идва от дядо Миро към дядо Киро.

Вратата се отваря и ето ти го и дядо поп.

- Отче, ела да му ударим по една! - кани го щедро дядо Миро.

Отчето сяда с пышкане и охкане:

- Старост нерадост! - пояснява той.

- Днес май доста си работил! - подкача го дядо Киро.

- Изпратих двама души към Божието царство!

- А, не! Тук не си прав - обаждат се дядо Миро. - Ти не си ги изпратил. Изпрати ги здравната каса по съкратените клинични пътеки. А сега кажи ни, отче, каква е темата на беседата ти в неделя!

- Мисля за семейството и безбрачното съжителство да бъде.

Дядовците нямат спиране:

- Не си ли извън житейските проблеми? Сега на власт са евроатлантическите ценности. Който не спазва евроатлантическите ценности, плаща висока цена. От ембарго, финансови санкции, чак до умиротворителни ракети.

- Господ да ни пази! - кръсти се дядо поп.

- Спокойно! Няма проблеми, стига каквото и да правят, да си солидарен с тях - добавя дядо Киро.

Влиза Мимето, кметската секретарка. Заоблените й колена се подават през дупките на джинсите.

- Миме, изостава от модата. Сега е модерно дупките да са отзад, на бузите - подкача я дядо Миро.

- Като бабичката ти, нали така!

- усмива се закачливо Мимето и отива при кмета: - Има съобщение от премиера. Приел е поканата ти. Ще дойде за празника на картофа.

Кметът се изправя доволен и поръчва на Пена:

- Дай на всички по едно от мене!

- а дядо Миро добавя:

- Е, ще си имаме и тиква на празника на картофа!

След ГЕРБ - ГРОБ

Мария ЦЕКОВА

Реших да върна депутата си! Щото в гаранционен срок е, а много дефекти даде!

Досега търпях го - човек на години съм, знам какво е поначало качеството на този продукт на българска почва. Уж щеше за социална справедливост да се бори, интересите на отрудените слоеве да защитава, корупцията из корен да изкорени, бандюгите в затвора да вкара и безработицата в миша дупка да натика... Нищо такова! Облече версачето, намести задника в мерцедеса и захвана интервюта да дава и по света да пътува... Миналия месец обаче чашата преля. Някакъв там интернетски сайт събщи, а след това всички телевизии го повториха - от първия ден на депутатството си до днес той, жена му и дъщеря му ста-

нали собственици на четири апартамента. Плюс място за строеж в Несебър! На самия бряг на морето... Е, тука вече ушите ми писнаха! Щото вярно - виждал съм и други борци за социална справедливост, но те поне мярка имаха. Един, два апартамента и вилничка в околностите на София, стигаха им, а ето - моят направо преплитане на червата ще вземе да получи от тая негова лакомия.

Отидох аз в отдела за рекламации, а там, както си му е редът, ме разпитваха къде какво чука, масло откъде капе, искри някакви и мирис на изгоряло изделието... Викам им:

- Той, дето за моето щастие обещавахе да се бори, с четири апартамента се уреди, а мене единственото ми жилище със съдия-изпълнител ми го прибраха! Щото

вече пета година съм безработен и през това време ни парно, ни вода, ни данъци, ни ток съм плащал!

- Разбираме ви, но и вие ни разберете! В инструкцията за ползване ясно е написано, че няма сам да ремонтирате депутатата си, а ето, вместо да го дадете на специалист, вие сте се опитвали да го оправите с подръчни средства! Обаждали му сте се по телефона и сте го наричали гаден ментърджия! Дори сте го псували!

- Как да не го псувам! Слушах го в "Неделя 150"! През всичкото време се терзаеше като как просто не може нощем да спи от болка и страдание поради дереджето на безработните!

- Не, не! - заинатиха се ония от рекламациите. - Не е трябвало сам да го псувате, а да го дадете на медиите! Те

са специално обучени в псуването!

И отказаха да го приемат! Взеха си белята, разбира се! Щото и аз, като се ядосам, нищо не може да ме спре. Значи тръгнах от сутришен блок в сутришен блок, от омбудсман на омбудсман, от европейски комисар на европейски комисар и от гражданско движение на гражданско движение! Накрая успех - върнах дефектната стока! Не смятайте обаче, че съм победил! Чета вчера във вестника - значи моят и още десетина други дефектирали политически регистрирали нова партия. Партия ГРОБ! Кое то в български превод означава Граждани за Радост и Обществено Благоденствие! Ще се явяват още на следващите избори и от сега не спират да обясняват по телевизиите как са готови до последна капка кръв да воюват само и само на електората да му е добре!

Няма измъкване от тия тарикати и това си е!

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Полиция прави обиск в двора на циганин:

- Този телевизор какъв е?
- Не знам бе, старши, детето го донесе.

- Този касетофон какъв е?
- Не знам бе, старши и той детето го донесе.

- Този струг, тука какъв е?
- Не знам бе, старши и струга... детето го донесе.
- Как ще го донесе детето бе, той тежи два тона?

- То дете бе старши, откъде да знай колко тежи...

Лягам си вечерта красива, весела, пиана... а на сутринта една глава ме цепа и от огледалото ме гледа някаква вещица, ей много вредно нещо е това съня...

След смъртта си трима мъже попаднали в Рая.

Посрещнал ги Свети Петър:
- Здравейте момчета, добре дошли в Рая, но да знаете, че той е толкова голям, че пеша не можете да го обходите, ще Ви трябва превоз.

След което се обърнал към всеки един от тримата:

- Ти, Иване, не беше верен на жена си - изневери й двадесет пъти. За това ти давам трабант за придвижване из Рая.

- Ти, Стояне, изневери на съпругата си само пет пъти, заради което ще получиш форд.

- А ти, Петре, беше докрай верен на жена си, нито веднъж не се поддаде на греха, за което те възнаграждавам с най-новия модел на ферари.

След известно време, Иван и Стоян виждат Петър да плаче на капака на ферарито си.

- Какво става, друже? Проблем с колата ли имаш?

- Не. Срецнах жена си. Кара ролкови кьнки...

Модерни времена:
Току-що си изпуснах телефона на земята с отворен Фейсбук! Всички добре ли стее?

Кратко за моята възраст:
- Считаю, че вече няма смисъл да водя здравословен начин на живот, като мога да водя интересен такъв!

- Не ти трябва да отслабваш! Ще бъдеш невзрачен!

- Ти си толкова брутален! Ти си моят мачо!

- Плешивината те прави толкова секси!

- Аз не обичам високи мъже!
- О, скъпи! Досега не съм била с такъв мъж!!!

Уважаеми мъже, ако чувате подобни неща - значи изкарвате доста добри пари!

- Скъпа, къде ми е ускорителят на елементарни частици?

- Ракията е в хладилника!

Бащата мели месо за домашни суджуци. Прибира се дъщерята с някакъв младеж и заявява:

- Тате, това е Иван. От днес той ще живее у нас!

Бащата, без да прекъсва заниманията си:

- Чудесно! И без това от Пешо почти нищо не остана.

Митничар се качва на кораб за проверка:

- Наркотици имате ли?

- Ето куфар хероин, ето куфар кокаин, ето и еднократни спринцовки.

Митничарят се втрещил, но продължил.

- А оръжие имате ли?

- Ето един сандък с калашници, ето

сандък с пистолети, а този сандък е с патрони.

Митничарят съвсем се ошашкал и със сетни сили продължил.

- А пари?

- Ето сандък с долари, а тук са евра-та.

- И всичко това е ваше?

- Не, това е ваше, а моето е в трюма...

Малки хитрини:

Ако нямате пари за посещение при лекар специалист, посетете сектор "Проверка на заминаващи" на Терминал-2. Там безплатно ще ви направят рентген, масаж... Ако случайно изпуснете и думичката "наркотици", ще получите като екстра колоноскопия и слабителни.

Между блондинки:

- Твоето куче има ли родословно дърво?

- Няма! Пикае където му падне.

В магазина:

- Една Карелия и виж там на картината да е някой по-малко умрял!

Интервю с клошар:

- Как се чувства човек, който се храни с боклуци?

- Кой си ти и какво правиш тук? - попитал строго Киро.

- Казвам се Спиро - тихо промълвил непознатия.

- И чакам трамвая.

Киро поклатил глава в стил:

- А бе тая работа не е съвсем чиста.

Изпушил си цигарата и влязъл да вечеря. Хапва той, а нещо отвътре го

гризе. Какъв е тоя на терасата. Какъв трамвай чака. На неговата тераса. В два

през нощта. И то на втория етаж. Скочил

Киро и хукнал към терасата твърдо ре-

шен да разгони фамилията на непознатия. Отворил вратата. На терасата няма

никой. Огледал се Киро. Почесал се по

главата и казал:

- Я... Тоя наистина е хванал трамвая.

Келнер, вземете обратно тая пържо-

ла, тя не може да бъде нарязана!

- Съжалявам, господине, но вече сте

я надраскал...

Катаджия носи дневната заработка

на своя началник.

Началникът:

- Малко носиш днес, какво се е слу-

чило?

- Когато бях малък мечтаех да стана

тирадджия, но нашите искаха да стана

честото правене на секс може да има

летален изход!

- Бе докторе, ако умре, пак ще се

оженя!

Малки хитрини:

На презокеански кораб:

- Какво правиш бе, Гошо, защо обли-

чаш дамска нощница?

- Защото, ако стане коработруше-

ние, първо спасяват жените..

Върви си по пътя еврейн и гледа -

двама араби налагат с тупалки един

килим.

Приближил се и любезно попитал:

- К'во, бе, пичове? Не пали ли?

Кой как избира сладолед:

Мъж:

- Имате ли сладолед?

- Да.

- Дайте ми един.

Жена:

- Имате ли сладолед на клечка с

ягодов пълнеж, шоколадова глазура с

кокосови стърготини?

- Не!

- Дайте един!

Дете:

- Имате ли сладолед за петдесет

стотинки?

Малкия Иванчо отишъл случайно в

работата на баща си. Спира той пред

вратата на кабинета му и чува отвътре

мъж да казва:

- Хайде по още сто грама!

Вечерта, като баща му се прибрал от

работа, го попитал:

- Тате, ама вие в работата ти да не би

да пиете ракия?

- Глупости! Случил си се там, тъкмо

когато едни джуджета вдигаха щанги!

- Ах, бедничкия ми мъж...

- Какво? Случило ли се е нещо?

- Не, той наистина е беден...

В публичния дом предлагат на един

клиент доста възрастна проститутка.

- Това, че вашата професия е най-

старата го знаят всички - казва той, - но

това не означава, че непременно тряб-

ва да легна с някоя от основателките!

Катаджия носи дневната заработка

на своя началник.

Началникът:

- Малко носиш днес, какво се е слу-

чило?

- Когато бях малък мечтаех да стана

тирадджия, но нашите искаха да стана

полицай. И все се срамувах да поканя

някоя съученичка на кино. Сега много

обичам да ходя за риба, но жената все

ме води с нея по магазините. Не разби-

рам къде ходя и защо...

Шефът:

- Тези глупости що ми ги плещиш?

- Извинете, господин майор. Просто

преди един час спрях един психолог!

Купих си ново магнитно надписче за

хладилник. Сега, като влезеш в кухнята,

е един през нощта, в тъмното свети

надпис:

"Щастието не е в яденето, животно!"

Лесно не се почва хубава работа.

Видях им изискванията: висше образо-

вание, приятна външност, перфектен

английски и немски език. И това за

длъжност куриер!

- Идиотщина!

- Е, зависи какъв куриер. Може да е

за наркокуриер...

Знаете ли, че:

Лошите от БКП така са стегнали на

врата на малкия Бойко червената вра-

творъзка, че после даже станал член на

БКП..

Иц ариете

Иц ариете

Иц ариете

- Не знам. Не ходя в Макдоналдс.

Какво се е случило? - попита Спя-

щата красавица.

- Ваше Величество, една вещица Ви

прокле преди сто години и оттогава

спите.

- Кой ме събуди? Някой принц?

- Не. Здравейте, аз съм Иван П. от

Мтел. Желаете ли да се запознаете с

нашите абонаментни планове?

Киро Холмса се прибрал по-рано от

командировка. Жена му го посрещнала

още в коридора. Помогнала му да си

съблече палтото. Развързала му обувки-

те, и след като го целунала отишла в

кухнята да му приготви нещо за хапва-

не. Не напразно обаче на Киро му вика-

ли Холмса. Веднага усетил, че нещо в

къщи не е на ред. Влязъл рязко в спал-

нята, а там всичко наред. Леглото опра-

вено и изпънато. Под него празно. В

гардероба също нямало никой. Прове-

рил Киро всички стаи, дори банята, и

навсякъде всичко било съмнително на-

ред. Минал Киро през кухнята да ин-

спектира как върви подготовката на

вечерята му, и докато стане салатката,

излязъл на терасата да запали една

цигара. Там за негова изненада видял

някакъв непознат мъж.

полицай. И все се срамувах да поканя

някоя съученичка на кино. Сега много

обичам да ходя за риба, но жената все

ме води с нея по магазините. Не разби-

рам къде ходя и защо...

Шефът:

- Тези глупости що ми ги плещиш?

- Извинете, господин майор. Просто

преди един час спрях един психолог!

Любимият виц на Тереза Мей:

Красотата на британските жени е

направила от мъжете англичани - изве-

стни мореплаватели и пътешественици!

Криминална хроника:

- Вчера в местния зоопарк две и

половина неизвестни лица се опитаха

да откраднат крокодила...

Скъпи, чудя се какво да взема на

почивката на морето, че като изляза на

плажа, всички да ахнат?

- Вземи си ски!

В кабинета на доктора влиза се-

демдесетгодишен старец.

- Докторе за медицинско, че другата

седмичка се жена.

- Чудесно, а на колко е булката?

- На двадесет години.

- Длъжен съм да ви предупредя, че

От редактора Спор с чуждоезичниците

Боян БОЙЧЕВ

“Голи са без книги всички народи”. И дадоха братята Св. св. Кирил и Методий писменост на българите и на всички славяни.

И аз, благодарен на двамата братя, чета. И много пъти недоумявам.

Ето, журналист от вестник се изцепи, че не е необходимо да се изучава “Една българка” на Вазов, нито какво казва някой си поет в дадено стихотворение.

Това е все едно да кажеш на англичаните, че не трябва да изучават Шекспир.

Ако не си осъзнал какво ти дава литературата и на какво те възпитава, няма никога да го разбереш. Защото животът не се измерва само с парите, които изкарваш.

Може би тъкмо ценностите са проблемът. Не един и двамата “корифеи” се опитват да пробутат тезата, че българските автори, изучавани в училище, са остарели. Явно не са чували са общочовешки ценности и добродетели?

Цитирана бе и колежка по български език и литература, която имала резерви към “Вяра” на Вапцаров, защото сегашното поколение било израснало с “Властелинът на пръстените” и “Междувъздушни войни” и стихотворението му било твърде далечно.

Ами хайде да изучаваме тях тогава...

Но горе-долу това се получава със сляпо копираните отнякъде и наложени насила реформи в образователната система.

Някъде пък прочетох как повече от 50% от българите не смятали, че е проблем, ако са неграмотни. У нас и без да членуваш правилно, можеш да изкараш добри пари. Затова ли “тройка” на матурите е 23 точки, които могат да бъдат изкарани с малко повече хазартен нюх, придобит от търкане на картончета и залагания на мачове?

Чета аз, че служители на Белия дом нарочно допуснали грешки, когато пишели коментарите на Тръмп в социалните мрежи, защото по този начин стилът му бил близък до народа. То и у нас - даже “Винету” ни идва в повече, пък за “Една българка” да не говорим.

Чета, че нямало проблем с масовото навлизане на английски думи в езика ни. В някои страни дори сред младите се били наложили смесици като коглиш (корейски и английски), денглиш (немски и английски) и др.

Само че проблем има: когато да говориш на български се смята за демое, а децата научават по-добре чуждия език, отколкото родния.

Русия приема кирилицата от нас. Разходите се по руските улици и ще видите надписи почти единствено на кирилица. А сега се озледайте наоколо - латиницата ни е превзела.

И защо, Свети братя, трябва да спорите с триезичниците? Днес са на мода чуждоезичниците.

Народ без книжнина е обречен на претопляване. Историята има много примери в това отношение.

СПЕКТАКЪЛ

Млади балерини танцуват „Кармен - история с рози“

Кармен за деца и родителите, приказка-балет, емоции, танц и усмивки, представени от “Кварто кuartет”, “Вая денс студио” и Софийската филхармония. Отново със своите нестандартни идеи за атрактивно и модерно представяне на класически програми те ще развълнуват публиката на 1 юни от 19 ч. в зала “България”.

Младите балерини със своята грация и красота ще

потаят зрителите във възшебната атмосфера на приключенията в страната на приказните истории и фантазии. Освен червената роза - Кармен, разказ с музика и танц ще има за жълтата роза, оранжевата роза, бялата роза... и въобще ще е цяла история - букет от рози.

Музикантите ще погаят ушите с нежни звуци от струнни инструменти, ще разтупкат сърцата в ритъм,

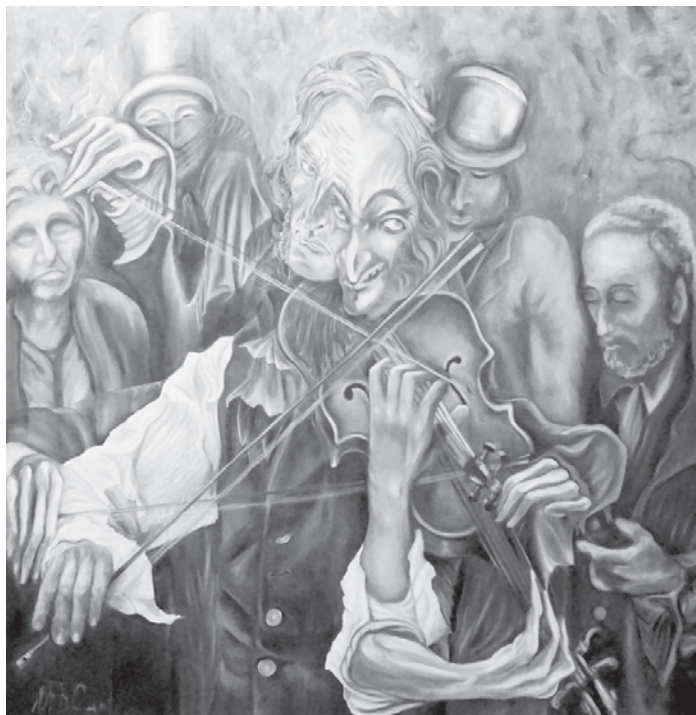
ще се смразят душата при появата на Ледената царица и нейните зли слуги. Възшебството на цветната феерия ще допълнят атрактивните млади балерини от “Вая денс студио”. Приказният сюжет е във формата на омайни стихове с автор Савелина Савова и хореограф Вана Рошкова. “Кармен - история с рози” е по музиката на “Кармен-сюита” от Бизе - Шчедрин.

ПРИЗ

Годишни литературни награди на СБП

Съюзът на българските писатели връчи своите традиционни годишни литературни награди. В раздела за проза бе отличена Весела Люцканова за романа “Животът е другаде”. Награда за поезия се присъжда на Боян Ангелов за книгите “Помръкнала е реката” и “В сянката на хоругвите”. За детска литература призьт отиде при Тодор Каракашев за книгата “Гора от приказки”. В раздела за публицистика, мемоаристика и документалистика наградата взе Благовеста Касабова за книгата “Баба Тонка”. Анибал Радичев е отличен в раздела за хумор и сатира с творбата си “Да сме наясно!”. Чавдар Добрев спечели приза за литературна критика за книгата “Български разпятия”. Със специалната награда за цялостно творчество бе отличен поетът

Петър Андасаров. В рамките на събитието бяха раздадени и четири национални литературни награди за 2017 г.: “Богомил Нонев” за есеистика и публицистика бе присъдена на Сергей Комитски за цялостно творчество; “Божидар Божилов” - на Петър Динчев за книгата “Пътеки към изгрева”; “Гео Крънзов” за литературна критика и публицистика - на Людмила Григорова за творбата ѝ “Малка семейна сага”; “Георги Братанов” - на Владислав Кацарски за романа “Коридорът”. С грамоти за принос в съвременната българска литература бяха удостоени: Бойко Беленски, Иван Д. Христов, Цветан Идиев, Константин Еленков, Тодко Найденов, Йордан Атанасов, Росица Зиновева, Галина Ганова, Елена Диварова, Светла Дамяновска.

ИЗЛОЖБА

Феноменът Верде и неговата „Соната“

Впечатляващи платна посрещнаха посетителите в Концертен комплекс “България”. Мраморната зала бе озарена от магнетичния колорит на един необикновен наш живописец. Това е Верде, а изложбата бе озаглавена “Соната”.

Никой не го е виждал на живо - ценителите и експертите в изобразителното изкуство у нас си задават един и същи въпрос вече няколко години: Кои е Верде?

Той е българин, стилът му говори за дългогодишно личностно израждане, комбинирано сюжетни

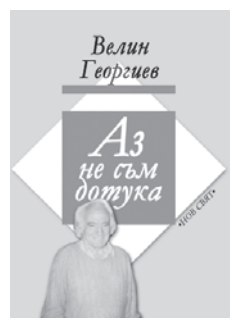
препратки към класически предходници и финото им пародирание в постмодерна стилистика.

Няколко мащабни живописни изложби с негови творби бяха представени у нас, в Аржентина, Франция и Русия от 2015 г. досега. Акцент на върнисажа беше платното “Мъжката Мона Лиза”, изобразяващо Спасителя с вдигнат жест за благословия с дясната си ръка, а с лявата държи кристално кълбо, светия Граал, символизиращ Вселената. На откриването на изложбата се стекоха над 150 почитатели.

ПРЕМИЕРА

Водачът на „Старинният файтон“ кани на поетична разходка

Книгата “Аз не съм дотука” на Велин Георгиев ще бъде представена в Националния клуб на БСП (на ул. “Позитано” 20) на 28 май, понеделник, от 18 часа. Слово за стихосбирката ще прочете г-р Елена Алекова. Текстове от книгата ще чете актрисата Богдана Вульпе, ще има авторски рецитал. Вечерта се организира от Националния литературен салон “Старинният файтон”.

Б е л е т р и с т и к а

ГЕОРГИ СТОЙКОВ (20 февруари 1931 - 26 април 2018 г.) е роден в с. Дерманци, Ловешка област. Завършил е Военното училище "Васил Левски". Работил е като зам. главен редактор на окръжния в. "Септемврийска победа", директор на Филхармонията, един от създателите е на Дружеството на писателите в Плевен; основател на литературния месечник "Вит" и алманах "Мизия". Депутат от БСП в VII-то Велико народно събрание. Автор е на повече от двайсет книги с проза, публицистика, драматургия и лирика, сред които: "Сурови закони", "Целуни тези ръце", "Поплачи, ако има защо", "От светлина са хората", "Топове на входа", "Химн за родния край", "Гласовете, дето ни викат", "Изповеди под звездите" и др.

Макар че прекарах живота си по градовете, от мен гражданин не стана. Сега, в пенсионерските години, кукне ли пролет кукувицата, бягам на село. Тегли ме сърцето към бащиния дом. С всичките му неудобства той ми осигурява спокойствие, което никъде на друго място не получавам. А и къщата е все още съхранена. Е, вярно, тук цигла от покрива паднала, лепежа по тавана на стаите се напукал, черचेва на някой прозорец се измествало, въпреки това успявам да запуша дупките. Свободен се чувствам тук и се отдам с неподозирано упорство на заниманията си. Пък и няма за какво друго да мисля. Децата свърнаха по света, жена ми не иска да се лишава от градските удобства и аз - без телефон, телевизия и радио, с един джиесем за извънредни ситуации - чопля по цял ден и до късно вечер недовършени ръкописи или записвам нови идеи.

И ето, в този ранен предобед, тъкмо съм седнал над отрупаната с книги маса и шаря с молив прясно, вчерашно съчинение, джиесемът зазвъня на пожар. Чух задръхания глас на кметчето: - Бай Кольо, оставяй всичко и бързо при мен. Гост има!

Наричам го не случайно кметчето, защото е младо и зелено момче - още събира знания и ум като заочник във Великотърновския университет.

Хич не ми беше го гости, но няма как - местната власт трябва да се почита.

След десетина минути влязох в кметската канцелария. Кметчето, разцъфтяло в усмивка, рипна от стола и се спусна към мен. Хвърлих бърз поглед към другите двама. Мъж на моите години или около моите, се изправи тежко от страничното канапе, където досега бе седял до сравнително млада жена.

- Ще познаеш ли този човек? - със сияещ глас пита кметчето.

Най-напред помислих, че е от многото братовчеди от нашия голям род, пръснати из цяла България. Очи светли, пълни с блясък, но меки, добряшки. Около тях плъзнали вече бръчици. Под гясната скула - бенка колкото грахово зърно. На същото място такава бенка имаше татко, а казвали са ми - и дяго. Коса прошарена, но все още гъста и, явно, добре гледана. Раменете прави и светлосивият костюм, без нито една гънчица, бе като излят по тялото. Личеше, не е от магазин, майстор го е пипал и го е изпипал с мерак. Взрях се в непознатия, а в паметта си потърсих човек от нашия род, с когото да го сравня. Ръстът бе нашенски - нямаме великани, но и гребосъци нямаме. Все стегнати хора сме - с железни ръце и биковити характери. За миг погледнах и жената. Седи си на канапето, но е съучастна на момента. Лицето ѝ - озарено, веждите - почти незабележимо подсилени в края - леко чупнати и чакат моята реакция.

Вдигнах рамене - не мога да се сетя кой е този братовчед. Не забравих обаче да се представя:

- Никола се казвам. Фамилията ми е Делията. Гостът сведе глава, нещо като поклон, а жената, изправена вече, с мек, с напевен глас произнесе:

- Мустафа Делиоглу.

Гръм от ясно небе. Това пък какво е?

Вече седнали около масата, където се появили порцеланови чашки с димящо кафе и шоколадови бонбони, близо час разбърбвахме една невероятна история...

...В далечни, далечни времена тук, в това селце, кацнало на брега на Вит, се разиграла една от многото грами, които нашите праотци са преживели през петвековното турско иго. Моята прапраба Елица, невероятно хубава невеста, имала

Откуп

РАЗКАЗ

две момчета - Никола на седем и Добри на пет години. Минала държавна комисия да събира кръвния данък и взела Никола. Още същия ден, с други осем деца от селото, три каруци ги понесли по Ловешкия път незнайно накъде. Пищели децата, пишели майките и лягали пред конете и под колелата, но аскерът ги шибал с камшици и ги хвърлял настрана от пътя. Елица, обезумяла, все едно и също повтаряла: "Върнете ми момчето! Върнете ми момчето!"

Изгубили се зад хоризонта каруците с обречените деца. Късно през нощта близките прибрали изпадналите в безсъзнание жени. Роднини и съседи се мъчели да ги успокоят. Знахарки се заели да ги лекуват с билки и баяния. След седмица-две някои се посъзвели, но не и Елица. Ходела като замаяна, с празен поглед. Често я виждали по заник да тича все по онзи път, където се изгубили каруците с нейния Никола. Тичала, тичала, докато падне от изтощение. Прибирали я полумъртва. Съселяните ѝ я жалели. Местните турци, отначало шепнешком, а после открито почнали да я наричат Делийката - тоест лудата. Така се появил родът на Делиите.

Минали много години. Служил Никола-Мустафа в редовете на най-вярната стража на султана - еничарския корпус. Дошло време да освобождават позастарелите и оцелелите от битките. На най-верните и най-добрите с ферман давали по триста декара земя, заедно с хората, и право на заселване, където пожелаят. В подсъзнанието на Мустафа изглежда се е съхранило ехото от майчиния сърцераздиращ вик "Върнете ми момчето! Върнете ми момчето!" и това го насочило към селцето в долината на река Вит. Когато пристигнал в премяна от сърма и злато, с прислужници на коне, да посрещне новия владетел излязло цялото село. Излязла и презгърбената вече, грохнала Елица. Тя го познала. Извикала "Никола" и паднала мъртва на пътя. Когато Мустафа попитал коя е припадналата жена, а всъщност мъртвата, казали му: Делийката. Оттогава той сложил към името си фамилията Делиоглу...

Тази история, макар и в малко по-друг вариант, знаех. Смайващото беше, че ми я повтаряше един чужденец.

- Господин Мустафа - каза ми преводачката - е потомък на еничарина Делиоглу. Неговият прагядо, когато тръгнал да се изселва след Освобождението, продал всичките тези триста декара на

някой си Никола от рода на Делиите. Предпочел го, защото живеели като съседи по имот много гружно. Дори може да се каже подарил му имота - взел му само петдесет златни наполеона. Оставил му за себап пет декара лъка с геран, където хората от околните колиби да поят гобитъка си без никой да ги притеснява. Господин Мустафа носи скица на този имот, запазена от дядо му и заверена преди близо двеста години от Русенския вилаетски съд.

И за този имот бях чувал от татко. Знаех и легендата за герана - за себапа на богатия турчин. Сега държах в ръката си пожълтялата от вековете хартия, на която и лъката, и геранът бяха нанесени много точно. Вълнувах се, естествено, глътката ми се затикаше.

А преводачката продължаваше да разказва, че господин Мустафа е завършил в Париж. Един от най-богатите и тачени хора в Одрин. Посещението му тук е на добра воля. Има едно-единствено желание - да откупи тези пет декара с герана. За цената не държи. Хиляда долара за декар, пет хиляди, десет - за него няма значение. Актът е чисто емоционален - да има спомен от прагядо си. В Европейска Турция той притежава хиляди декари земя и гори. Цяла Южна Странджа, с десетки реки, по които има водни централи, е негов собствено. Търгува с най-мощните фирми от Близкия изток, от Иран, та чак до Япония.

Бях смутен, бях объркан. Всичко изглеждаше невероятно. По прилика, по външни черти, този човек бе сто процента наша кръв. Боже, колко малък е светът! А нещо в мен се противеше. Как ще е наша кръв!

Преводачката, все така чаровно усмихната, отново повтори:

- Петдесет, сто хиляди - цената не е проблем. За господин Делиоглу е важно да се договорите.

Кметчето, което седеше до мен, ококорило черните си цигански очи, по едно време като че ли се накланя да кихне. То хитро прикри устата си с глан, а до ухото ми достигна съскащ шепот:

- Вземи парите бе, глупак!

Настръхнах. Помислих да му залюся плесница, но се овладях. Все пак младо и зелено е, освен това... чужди хора.

Вдигнах поглед към госта. По лицето ми изглеждаше трепнало нещо като усмивка и той, разбрал това навярно като съгласие, аха да ми протегне ръка. Облегнах се назад, столът простена под мен.

- Господин Мустафа - рекох, - геранът отдавна е пресъхнал. Навремето кооперативното стопанство изля тук циментени корита и изкачи по тръба вода чак до реката. В тази падина бяха овчарниците. Сега там е пустош, обрасла с бурени и тръни.

- Нищо, нищо - прекъсна ме преводачката. - Господин Мустафа е готов да заплати всички подобрения. Той се извинява, че за трети път казва, че цената за него няма никакво значение.

Каквато сума пожелаете, ще ви се брой.

Какво още да му кажа на този мой далечен "роднина"? Как да му внуша, че парите за мен не са най-важното в свършващия ми се вече земен живот, а и изобщо. Той бе живял в друг свят, аз в моя, българския, и едва ли щяхме да се разберем. За него тези пет пустеещи декара с един пресъхнал геран може би наистина са само "себап", а откупването им - скъп спомен за прагядо му. Тази земя на моите предци за мен е съдба. На нея съм се родил. В нея ще бъде гробът ми. Може ли тя да се оцени в пари?

Разделихме се по-живо, по-здравео. Мустафа беше мил и любезен в настоятелната си покана да му гостуваме с кметчето в Одрин. Благодарих му, но не му обясних защо няма да отида. И как да му кажа! Нали, стъпя ли там, щях да тръгна да търся скъпи гробове. В атаката на Одрин през пролетта на 1913 г. от моя род - на Делиите - падат баща и син, а по на изток, пред Лозенград, е незнайният гроб на моя дядо...

След като изпратихме гостите, първите думи на кметчето бяха:

- Кога тръгваме, бай Кольо?

Той стоеше срещу мен и в очите му грееше особен блясък. Навярно вече пътуваше към онзи южен град и предвкушаваше от сладостта на богатото посрещане. Не отвърнах нищо. Обърнах се и повлякох изтръпналите си крака по изхабените плочки на тесния тротоар. Беше безлюдно и наоколо болезнено отекваше само отмереното потукване на дървения ми бастун...

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

Да отстояваш себе си...

Поетът воюва против неизброимите недъзи, които разнищват и тровят атмосферата на днешния ден

Продрум
ДИМОВ

Тези високи морални стойности красят най-новата стихосбирка на Георги Константинов "Неделен човек", предложена от издателство "Пламък" на читателите ни. В нея поетът е дал респектиращ израз на неизменното си ревностно съпричастие към дълбоката социалнопсихологическа драма, която съсипе безмилостно народа и страната ни вече близо три десетилетия. И това никак не е случайно, защото този забележителен наш майстор на художественото слово отново ни напомня, че нито за миг не остава чужд на социално-гражданската ни поезия.

Именно такъв е неговият емоционално-творчески облик и в "Неделен човек". Авторът е обособил стиховете си в четири цикъла: "Все този първи сняг", "Седяща броня", "Ние, синко" и "Орлови нокти". Те обаче не се различават съществено в сюжетно-тематичен аспект и се преливат един в друг, взаимно допълвайки се с внушенията и на емоционалния си стилно-езиков израз. В творбата доминират гневната реакция и голямото напрежение, плод на непоносимите социалнопсихологически сътресения, които поставят на незаслужено, безмилостно изпитание нашия съвременник.

Този горещ полъх ни грабва още с докосването ни до стиховете му от първия цикъл. Ужасяваща е задушаващата атмосфера на днешния ден и лиричният му герой търси отдушник в белия мрак на нощта.

**И в нощ като тази се чувствам съвсем спасен от омраза,
от завист спасен...**

("Бял мрак")

Въздухът не достига за поета, заставен да преглъща порой от огорчения и разочарования, отстоявайки себе си - своята човешка, творческа и философска същност. Трудно се понася бремето на днешната арогантна безнравственост. Авторът съчувства:

**Уморен от земните завои,
крайна равностметка правя тук:
бях сред свои чужд.**

Можеше да имам и живот по-друг...

("Обратно летоброене")

В редица стихове се чувстваме потопени в света на поетовите разсъждения, съжаления и самота и често ни пренася в неспокойните напрежени лабиринти на своите преживелици, възкръсващи често в спомените от миналото. Неведнъж влиза в поетичната си тъкан и пейзажа, зад който прозират ту нежни, ту тъжни чувства и настроения. Дори и снегът се промъква, но и той се оказва безсилен да изстуди топлината на спомена ("Все този първи сняг..."). Пътуйки из поетичния свят на творбата, ставаме съпричастни и на неизбежната болка по отминалите млади години, докоснали се до толкова сезони. Безсилна е обаче и животворната светлост на пролет ("Подгряна пролет"). Подобна минорна емоционална обремененост ни обзема и в стихотворенията му "Свободата като наказание", "Неделен човек", "Оценка на чувствата" и други.

Георги Константинов е творец с изключително чувствителни сетива, които улавят и най-неуловимите социални вибрации и резонират болезнено в будната му гражданска душевност. Иначе как да си обясним неговия напорист тревожен призив към днешния ден:

**Извисявай
своето земно чувство над земята -
да се вдигне като поглед в синевата,
да стане светлинка между звездите,
да затрепти отвъд деня, отвъд нощта -
там, където са невъзможни
омразата и низостта.**

("Спасеното чувство")

Душата му непрестанно спори и воюва против неизброимите недъзи, които разнищват и тровят атмосферата на днешния ден. И единственото спасение носи само безкористното топло рамо на близки приятели ("Близост").

Трудно се отстоява обаче на неугържимото коварство на времето, в което живеем, удавено едва ли не неспасяемо в океан от безсрамие и безчестие. Всичко това не може да не предизвиква гневното възмущение на поета:

**Пари! Пари! О, Боже!
Ако на тях си роб -
Къде ли ще ги сложиш?
Ковчегът няма джоб!**

("Парична балада")

И всичко се струпва върху гърба на милионите бедни и угнетени, изпаднали в незаслужена беда. Затова и поетът води неотстъпно неравната битка с художественото си слово срещу позорното унижаване на човека. Не щади енергия и дарование, оставайки верен на себе си, на житейското си и творческо верую. В същото време обаче той не престава да страда, "че добрите хора си отиват" ("Тъмно прозрение").

Не по-малко болка и униние ни потискат мъчително и в стихотворенията му "Българска екология", "Облаче ле бяло", "Селски двор" и други. Гаснат безпомощни отечеството ни, природата и хората и "Взорът от нийде надежда не види". Отиват си родината, стени изоставени, потънали в руини българското село.

Паралелно с това в немалко стихове, особено в цикъла му "Орлови нокти", са поставени на прицел болезнените проблеми, свързани с рухването на стойностните ни добродетели, поглъщани недопустимо от злото ("След всяка промяна"). Но четейки тези стихове, усещаме отсъствието на безизходната резигнация. Поетът търси спасителния изход в благородното алтруистично поведение на Сервантесовия Дон Кихот, непоколебим борец за правда, която за съжаление все се отдалечава от нас в някакво необозримо бъдеще. Но за жалост никак не е лека участта на нестандартния човек, воюващ с безкомпромисните жестокости пристъпи на злото. И все пак утехата крепи поета, че:

**Дори в най-тъмния час
вселената вижда
моята малка победа:
все още приличам
на себе си аз.**

("Нестандартен")

Същата атмосфера дишат и стиховете му в "Дивият свят на екрана", "Дарба за корупция", "Нагпис" и др. Но той съзнава, че в наше време най-опасни последици носи с неумолимата си пагубност залезът на духовността. Други са целите на днешния ден.

**А поетът може само да си свирка
или сам да размишлява в полунощни часове -
има ли изобщо смисъл
да се пишат стихове?
Днес, когато толкоз хора
не са чели ред дори -
и в мисълта им стих не звънва,
а звънят пари.**

("Някой път")

В тези думи звучат властно стряскащата тревога и синовната загриженост, които безпокоят и гнетят постоянно един от най-изявените поети на нашето обръкано съвремие. Всичко това придава едно неоченимо актуално емоционално, художествено-естетическо въздействие на новата стихосбирка на Георги Константинов - "Неделен човек".

ПО НОТИ

Песента остава, паметта продължава...

50 години с музиката на Найден Андреев

Лозан
ТАКЕВ

Ако преди пет години не беше си отишъл внезапно, покосен от инфаркт, Найден Андреев щеше да чества днес 50 години творческа дейност. Но песните остават, надживяват авторите си, а честването на великолепия мелодик и на един от значимите и големи български композитори се състоя сред неговите близки, приятели, колеги. В студио 1 на Българското радио в събота, 19 май, дойдоха на представянето на двойния албум "Устрем" Маргарита Хранова, Катя и Здравко от "Ритон", Етиен, Снежана и Руми от "Трик", Кристина и Михаил Белчеви, Стефан Димитров, Мая Нешикова и Кирил Икономов, гоайният Димитър

Йосифов, Иван Тенев, актрисите Наталия Бардская и Раиса Полякова, представители на музикалната гилдия, поети, почитатели на музиката на Андреев. С тях бяха съпругата Зоя Андреева и дъщерята на композитора Аги.

Професор Захари Захариев, чиято фондация "Славяни" издава със съдействието на БНР албума на Найден Андреев, сложи началото на поредица от подобни бъдещи инициативи, свързани с творчеството на композитора, оставил следи в популярната песен, а с ораторията "Моление" е дал заявка и за трайно присъствие и място в симфоничната музика.

Михаил Белчев върна присъстващите при началото със съвместната им работа още в Минноголожкия институт, където двамата по времето на "Бийтълс" и "Щурците" са основали групата "Пчелите", и на Световния фестивал на младежта и студентите през 1968 г. са написали песенния си дебют с "Кой София с обич заля"... Маргарита Хранова припомни "Далечна песен" от 1973 г.,

за да докаже, че 45 години не стига за хубавите ноти и текстове... А песента "Устрем" по стихове на Петя Йорданова е взела една от двете трети награди на "Златният Орфей" заедно с песента на Стефан Димитров "Нека да е лято". Тези песни и досега опровергават и ревизират решението на журито от онези години...

Двойният албум "Устрем", чиято премиера отбеляза петдесетгодишната творческа дейност на Найден Андреев, включва от написаните и записаните над хиляда само тридесет и три песни по стихове на Дамян

Дамянов, Петя Йорданова, Недялко Йорданов, Стефан Цанев, Кръстьо Станишев, Иля Велчев, Михаил Белчев, Живко Колев, Стефан Банков, Димитър Ценов, Волен Николаев и други в изпълнение на Маргарита Хранова, Богдана Карагочева, Васил Найденов, Стефан Данаилов, Орлин Горанов, дует "Ритон", братя Аргирови, Лили Иванова, Росица Кирилова, "Тоника", "Трик".

А Недялко Йорданов е отбелязал специално в албума: "Найден Андреев - един от големите български композитори за всички времена! Твърдя това, защото винаги съм бил във възторг от страхотното му творчество, не само песенно, а и в големите музикални жанрове, за които тепърва ще се говори. Имам чувството, че съм го познавал цял живот - от "Младостта си отива", "Албена" и "Моето мъжко момиче" до музиката за моите театрални и телевизионни спектакли. Бяхме толкова близки дори във времето разделно след 10 ноември! Найден не изневери на себе си, не се поддаде на новата конюнктура, мъжки отстояваше своите граждански позиции и разгърна своето музикално творчество извън граници на естрадата. Имаше нови грандиозни планове, но си отиде внезапно... Но и това, което остави, е достатъчно, за да осъзнаем какъв изключителен творец сме изгубили... Затова никога няма да бъде забравен!"

Св. Климент Охридски: Благословен е вашият език

Александър
МИХАЙЛОВ

“Похвално слово за блажения Кирил и Панонския архиепископ Методий”, на св. Климент Охридски, един от най-изявените ученици на светите братя, изряден проповедник, учител и писател, Охридски архиепископ и организатор на Новата българска църква, е забележително, придобило широка известност творение на старобългарската литература. В него четем:

“Като взехте храбро на рамо Господния кръст, вие разчистихте и разоряхте с него буренясалата и запустяла поради греха земя, посяхте духовното семе и принесохте на църквата чисто жито - светлото като ден учение, чрез което вие, о светци, сияете като светила в целия свят, прогонвайки демонската хула и всяка ерес. Вие станяхте велики стълбове на християнството, бяхте небесни човеци и земни ангели. Блажена е утробата, която ви е носила. И оная, която е откърмила вас - два многоплодни класа, с които нахранихте гладните и напоихте с животворно питие жаждните. Благословен е вашият език - чрез него посяхте духовните слова за спасението на много народи.”

Застанали на страната на мъдростта, с нея Кирил и Методий са украсили своята душа и ум. “По своята любов и вяра те се надпреварваха един друг, цъфтейки постоянно като пролетни цветя. По-младият по рождение Константин по разум и добродетели високо летеше с духовни крила, като орел. На него бе даден божествен дар да говори езици.” Докато Методий със своята добротата, кротост и ученолюбие покорявал сърцата на всички властници и вратите към всички светски длъжности за него били открити.

Методий прозрял истината, че светът преминава като сянка и вселил в сърцето и мислите си Словото Господне. “Каква полза за човека, ако придобие цял свят, а навреди на душата си или я погуби? Какъв откуп ще даде той за нея, като замени земното с небесното, отхвърляйки с презрение всичко временно?” Затова се устремил към вечното. “В Олимп прие монашеско пострижение и черни грехи, очаквайки да получи бяла и

нетленна ангелска одежда.” Като монах Методий проявявал послушание и смирение, постигал духовна чистота с неуморен труд и всеотдайно служене. Често от умиление плачел. “Той не знаеше какво е телесна почивка и всяка нощ стоеше буден, от залез слънце до изгрева, не давайки сън на очите си, ни грямка на веждите си, нито покой на клепките си, като се поучаваше с псалми, славословия и духовни песни.” Напразно патриархът го убеждавал да стане митрополит. Предпочел да приеме изумението в Полихронския манастир, където живеели седемдесет отци. В манастира изуменият се отдавал на молитви, молел се за спасението на всички. Св. Климент възторжено говори за пребиваването на великите просветители в Панония и Моравия, където те проповядвали Божието слово. “Като преведоха от гръцки език целия църковен закон, предадоха го на техния език. Братята сринаха и унищожиха заблудата на триезичниците и я изхвърлиха като плевел от пшеницата.” Вълнуващо е предадено посещението им в Рим. Във Вечния град папа Андрей излязъл да ги посрещне и ги приел като Божии ангели. Папата одобрил учението им и ръкоположил за свещеници както Методий, така и много Кирило-Методиеви ученици. Кончината на Константин Философ е описана върху фона на видение. “За своята смърт той видя видение от Бога, предсказа деня на смъртта си, облече калугерско расо и живя още петдесет и пет дни. Погребан го в църквата “Св. Климент”.

Похвалописецът не скрива възхищението си, отбелязвайки избирането на Методий за архиепископ в Панония. Там той бил не само проповедник, но и апостол. “Архиепископът изгря като слънце, прогони мъглата на незнанието и просвети сърцата на всички със светлината на богопознанието.”

Импресии Мисията на Магнауреца

Венецианската нощ бе топла. Небето - осеяно със звезди, които тихо трептяха. Градът спеше под тайнствения плащ на мрака. Светеше само един прозорец в отдалечения, потънал в сън метох.

В стаята - малка маса. На масата - запалена вошеница. И натрупани книги.

Посветил се на книгите мъж, дошъл от лазурния бряг на Егея, дописваше своята мъдра защита. В тишината проскърцваше паче перо. Перга-

ментът се пълнеше с пламенно слово, което изпепелява догми и грешни теории.

Мислителят пише:

“И славяните са народ, достоен за почит и слава, а в църквата слушат езика на иноверци. Училище трябва за тях, четмо и писмо, на роден език.

...Не изпраца ли Бог дъжда еднакво за всички? Или слънцето не сияе ли еднакво за всички? Не дишаме ли въздуха всички еднакво?

И как вие не се срамувате да допускате да се слави Бог само на три езика, а всички други народи и племена да бъдат слепи и глухи? Кажете ми вие, които правите Бога немощен: дали Бог не може да даде това, което се полага и на другите - светлината на словото, или е завистлив, та не иска да го даде?...”

Такива думи редеше мъжът, наметнат с монашеска мантия. Заг широкото му чело грееше слънцето на разума, проблясваха гръзки мисли.

Баварската тъмница

Дъждът валеше студен и пронизващ. Ледените камшици плюяха по старинния покрив на каменния зандан.

Отпред крачеше тъмничарят, след него - конвой от войници. Помежду им вървеше монах - гологлав, с разкопчано расо. От брадата му падаха капки дъждовна вода.

Конвойят спря. Чу се скърцане на врата. Облеченият в черно страдалец влезе в зандана, лъхна го дъх на влага.

Монахът дълго стоя, заключен в дълбокия мрак, с вдигнати за молитва ръце. В слуха му звучеше речта на съдиите - немски епископи:

- Тази земя не е поверена на тебе, Методий. Оскверняваш я ти с твоята проповед на език, незасвидетелствуван от Бога.

- Не аз я осквернявам, а вие, защото народът на тази земя има право на свое слово и вяра. И защото всеки народ трябва да слави своя език, да пее псалми на него, да учи книги на него, да просветлява душата си.

- Грешен си ти, еретико! Затова те осъждаме на затвор.

- Грешни сте вие, защото съдите правдата. А тя е като лъча - свети... И само който има от разум очи, може да я усети и види.

Този разговор си спомняше Методий и продължаваше да стои изправен в Баварската стара тъмница, изпънена със самота и мъртвило. А горе над покрива още плюяха камшиците на проливния дъжд.

Молитва изричаха устните на осъдения. Боляха го немощните гърди. Някъде в тях друг един камшик, камшикът на страшното злодеяние бясно плющеше.

Стихотворението

Кирило-Методиевите свещени писмена

Стефан НИКОЛАЕВ

1.
Реликвени, безсмъртни писмена,
създадени от солунските братя;
най-древни символи на славни времена -
от Азбуката вечна на Съдбата...
Изписвани с бунтовна кръв и пот,
за да я има нашата Родина,
вий греехте през робския живот
от клетвени слова върху коприна...
Изричани пред примки на смъртта
и пред разстрели в кървави стрелбища,
будувахте в нас с клетви в паметта -
като слънца над бащини огнища...
Заравяни в гробове на борци,
изсичани в скали непроходими,
възкръсвахте в словата на предци,
в папируси от летописи невредими...
Изгаряни през робствата без жал,
вий оцелявахте след сеч и пепелища...
Със букви в мрамор, на свещен пиедестал -
над гробове по памет сред кървища...

2.
Обречени на слава и погром,
сте вие - клетници през вековете.
А вашият безсмъртен вечен дом
са нашите сърца, в които свети -
в онази мракобесна тъмнина,
обвила с тъжен шепот обелиска
в безкрайните народни теглила,

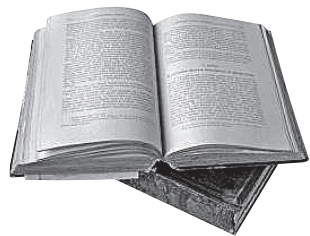
където в Охрид още ни се иска
да срещнем Климент и вовек да води
народа ни с четмо и писмена...
В нас да възкръснат Кирил и Методий -
като знамения от будни времена!
Сред крепостна свещена руина,
възседнал коня си край Битоля смирено,
да ни разказва Македонски в писмена -
за поколения докрай непокорени...

3.
От слънце изтъкани писмена -
в очите ни като усмивки греят.
Опазени през бурни времена,
готови всяка мъст да надживеят!
С лъчи от кремък в нашият живот
те с буквописа вечен ще останат.
Като духовен храм под слънчев свод -
от чужди и от свои да ни бранят!

4.
Най-бистри ручей сте, свидни писмена,
от извора на солунските братя!
С вас блика лъч от ярка светлина -
с най-приказните багри на земята.

Изстрадани славянски писмена,
изричани, изсичани - живяли
през векове с различни имена;
изгаряни, заравяни, но незабравяни -
в сърцата ни - музеи оцеляли!

□ Лавица

“СМЪРТ ВЪВ ВЕНЕЦИЯ И ДРУГИ НОВЕЛИ” от Томас Ман издава “Колибри” в превод на Димитър Стоевски. В нея са включени “Дребният господин Фридеман”, “Тристан”, “Тонио Крюгер”, “Смърт във Венеция” и “Марио и фокусникът”. “Смърт във Венеция” (1912) често е определяна от световната критика като най-доброто произведение, написано на немски език. Филмовата версия, режисирана от Лукино Висконти, вдъхва нов живот на новелата, а композитора Бенджамин Бритън пише по нея опера. Новелите в сборника се отличават с размисли за противоречивия и мъчителен процес на творчеството, както и с финия анализ на чувствата, с разсъждения за желанието за смърт и за смъртта като безсмъртие.

“АБСОЛЮТНАТА НЕОГРАНИЧЕНОСТ” от д-р Джо Витале и д-р Хю Лен издава “Locus” в превод на Маргарита Христова. Според създателите на метода всички хора са обременени от грешки и проблеми, натрупани в подсъзнанието през поколенията от началото на сътворението на света до днес. Само приемайки, че може да променим единството себе си, а не околните, ние можем да си помогнем и да подобрим живота си. “Вълшебни” думи като съжалявам, моля те, прости ми, обичам те, благодаря ти се повтарят многократно, като човекът, изричайки ги, поема пълна отговорност за проблема си, вниква в същността му и се опитва да прекъсне порочния модел на поведение, довел до конкретния казус.

“РЕЦЕПТИ ЗА ЛЮБОВ И УБИЙСТВО” от Сали Андрю издава “Слънце”. Действието се развива сред екзотиката на природния резерват Клайн Кару в Южна Африка. Главната героиня тани (превежда се “леля”) Мария обича да готви и списва кулинарна рубрика в местния вестник. Там работят още главната редакторка Хати и Джес - млада репортерка. По идея на Хати рубриката започва да помества освен кулинарни и различни житейски съвети. Сред купичката писма, които получават, се откроява анонимно писание от отчаяна жена. Само след дни Мартин, авторката на писмото, е намерена убита. Тани Мария и Джес решават да започнат собствено разследване.

“СЕДМАТА ЗАПОВЕД” от Том Фокс издава “Ибис”. Река Тибър ще почервенеет от кръв. Хълмовете на Рим ще бъдат потопени в мрак. Смъртоносна мъгла ще обгърне града. И това е само началото... “Това ще се случи на седемнадесетата година от второто хилядолетие след идването на слънцето, когато великата звезда ще е в своя пик над Вечния град. Първият знак ще е реката, която ще потече кървава...” Светът ще се сблъска със седем предсказания, които всички наричат пророчество. Възможно ли е да са истински? Докато Рим тръпне в очакване, специалистката по акадски език Анджелина Кала и ватиканският експерт Бен Вердикс трябва да намерят отговор на този въпрос.

„Ентусиаст“ издава първия роман на Никос Казандзакис

Създадена, когато е едва 23-годишен, творбата се превръща в послание-заклинание към неговата най-голяма любов и муза

“Змия и лилия” - първата публикувана творба на световния класик Никос Казандзакис, отново достига до българските читатели близо 40 години след първото си издание у нас, в превод на Иван Б. Генов. Книгата е част от поредицата на издателство “Ентусиаст” Enthusiast Vintage и се нарежда до останалите шедеври на автора “Рапорт пред Ел Греко”, “Алексис Зорбас”, “Капитан Михалис”, “Последното изкушение” и “Христос отново разпнат”. “Змия и лилия” е песен за безкрайната и безнадеждна любов, за вечното и неумолимо увлечение. С инстинкта на голям художник Казандзакис ни води през сезоните на любовта като през сезоните на препускащото време.

Книгата, подписана със странното женско име Карма Нирва-

ми, излиза за първи път, когато авторът е едва 23-годишен студент по право в Атинския университет. Със “Змия и лилия” публиката ще има възможност да се запознае с един непознат Казандзакис и причината за това не е случайна. Творбата се превръща в послание-заклинание към неговата най-голяма любов и муза.

Историята проследява любовта на един художник, измъчван от двойна жажда - физическа и духовна. Героят, у когото откриваме образа на самия Казандзакис, е далеч от света, потънал в собственото си “аз”, пее лебедовата песен за твореца, който търси израз само на вътрешните си вълнения, за да избере красивата смърт пред перипетиите на живота. Любовта се ражда с пролетта, разцъфтява в цялата си пищност през лятото, за да бъде смразена от съмненията на есента и убита от студа на зимата.

В четирите части на книгата проследяваме раждането, развитието, възхода, осъществяването,

насищането, покваряването и смъртта на едно голямо чувство, което обаче и двамата лирически герои - художникът и негова-

та любима, не успяват да съхранят и да превърнат в любов. Тя, млада и неопитна, присъства само като сянка и отражение в думите на любимия си. Той - за щото има ум, покварен от познанието, и за щото очевидно никога не е познал просто

любовно чувство на неерудитите и неинтелектуалците, на онези, които изживяват спокойно страстта и любовта и я пренасят в класическо семейство с всички прилежащи му атрибути като деца, дом и обичайните битовизми, с чиято помощ се съхраняват умът и сърцето.

□ Проза

Трагизмът на любовта в новата книга на Недялко Славов

Новата книга на Недялко Славов “Пиафе” публикува ИК “Хермес” на 1 юни. Заедно с нея излиза шесто издание на романа “Камбаната”, който получи подкрепата на хиляди читатели. Книгата спечели много награди, сред които “Хеликон 2016”, “Цветето на Хеликон” за най-продавана българска книга сред номинираните, Националната литературна награда “Хр. Г. Данов 2017”. Към “Камбаната” има проявен интерес за превод на английски, филмова продукция и театрална драматизация.

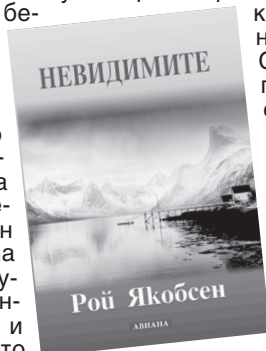
Новият роман на Недялко Славов “Пиафе” е книга за трагизма на любовта в нашия все по-абсурден свят. В неговото мото “Това сме ние - цялото човечество, решено с първата му формула - жена и мъж, които идват - жена и мъж, които си отиват” е кодът на връзката между двамата герои Крис и Зара. Романът е шокос, шеметен и безмилостен. Авторът на “Камбаната” отново е верен на себе си да разсъждава мащабно и провиденчески над големите теми на съвремението ни, отбелязват издателите.

Недялко Славов е поет, писател и драматург. Роден е и живее в Пловдив. Автор е на романите “Камбаната”, “Фаустино”, “432 херца”, “Портрет на поета като млад”, “Вертиго”, поетичния сборник “Мраморни години”, пиесите “Аляска” и “Борса за трупове”, сборника “Филипополски разкази”. Творбите му са превеждани на английски, немски, руски и гръцки. За книгите си е получил много награди.

□ Меригуани

На малкия остров Барьой

Романът “Невидимите” от Рой Якобсен, който изд. “Авиана” публикува на български, е бестселър, издаден в 24 страни. Действието се развива между 1913 и 1928 г. на малкия остров Барьой на северното крайбрежие. Това е историята на семейството на норвежки рибар, принудено да се бори всеки ден със суровите условия на живот. Централната фигура в романа е малката Ингрид, чувствително и възприемчиво дете, което опознава природата и света на възрастните. Недоизказа-

ното в прозата на Якобсен разкрива простотата, истинността и красотата в отношенията между хората. Стилът на автора, напоян на исландските саги, хармонира с историята на малката общност на север и превръща “Невидимите” в творба от най-висока класа.

Рой Якобсен е един от най-четените и обичани норвежки писатели. От дебюта си през 1982 г. той се развива като оригинален и

задълбочен автор с изявен интерес към живота на обикновения човек в различните исторически периоди в Норвегия. Има четири сборника с разкази и 17 романа, сред които “Победителите”, “Новата вода”, “Граници”, “Мраз”, “Опожареният град на чудесата”, “Гняв” и “Детето-чудо”. Номиниран е двукратно за Литературната награда на Северния съвет - с романа “Победителите” (1991) и с романа “Мраз” (2004). Лауреат е на повечето литературни награди в родината си. Книгите му са преведени на 40 езика.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Художниците на поетичната реалност

Основен акцент в колекцията, представена в галерия „Българи“, е върху творбите на Ролан Удо

Столичната галерия „Българи“ (бул. „Дондуков“ 73) представя любопитна изложба с платна от „Художниците на поетичната реалност“ - 8 от най-забележителните френски автори на XX в. Експозицията е подредена от акад. Светлин Русев.

Авторите стават популярни още в своята младост - през 20-те и 30-те г. на предишното столетие, уточняват изкуствоведите. Макар и много различни, те работят и правят общи изложби, обединени от отдадеността си към бита и пасторалните пейзажи на френската провинция. Често ги наричат „Художници на щастието“. Верни на респекта си към природата, те се противопоставят на авангардните течения от 20-те и 30-те г. През 50-те и 60-те продължават да работят, но сякаш изостават от „модата“ - вече са преподаватели, професори, академици. Въпреки статуквото обаче остават верни на себе си. Неслучайно винаги

са били и остават любимци на познавачите, ценителите и колекционерите. След големите ретроспективи на „Художниците на поетичната реалност“ във Франция през 2011, 2012 и 2017 г. интересът към групата е актуализиран.

Основният акцент в колекцията, представена в галерия „Българи“, е върху творбите на Ролан Удо (1897-1981). Публиката може да види 14 платна

в почти всички жанрове на кавалетната живопис - пейзажи от Страната на баските, италиански и гръцки острови, портрет, натюрморт, акт, жанрови сцени. Зрителите ще се насладят и на три произведения на Андре Плансон, Франсоа Денуайе. Въпреки че Андре Фавори никога не се е числял към „художниците на поетичната реалност“, споделя с тях общата съдба на временна пристрастеност към авангардните течения на времето (в случая кубизма) и бърз обрат към традиционните ценности в живописа. В колекцията е и „късният“ Ив Брайе, чието творчество се разгръща основно през 50-те, 60-те и 70-те г. Тогава, когато някогашната слава на групата е отдавна забравена.

„Село сред дърветата“, 1930 г.

„Женски портрет“

Най-младите в българската живопис и скулптура

Творба на Дина Стоев

Изложбата представя как най-младите български художници, работещи в областта на съвременната живопис и скулптура, интерпретират различните реалности, които днес имат потенциал да легитимират един или друг модел на художествена репрезентация. Изложбата включва творби на 30 автори от най-новата генерация, заявили своето присъствие през последните няколко години, а също и такива, които на практика дебютират на голямата сцена. Изложбата е продължение на мащабния проект „Спорът за реалността“, реализиран в края на 2017 г. в залите на СБХ на ул. „Шипка“ 6, с участието на 60 изявени български художници от различни поколения. „Спорът за реалността“ е едновременно изследователски проект и дискуссионен форум, който за пръв път поставя в центъра на дебата за съвременното изкуство въпроса за смисъла и съдържанието като структуроопределящи създаването и прочита на художествената творба. Кураторите - Станислав Памукчиев, Петер Цанев и Кирил Василев, са убедени, че въпросите за светогледа не са само въпроси, а представляват критична точка и гранично място, в което се конструира самото изкуство. Изложбата продължава до 18 юни в зала „Райко Алексиев“ на СБХ.

„Тялото“ на Енио Калабрия пред софийска публика

Софийската галерия „Контраст“ открива изложба на италианския художник Енио Калабрия, един от най-ярките представители на европейската фигуративна живопис. Изложбата, която е посветена на 60-годишната му творческа дейност, може да се разгледа до 30 юни на ул. „Цар Самуил“ 49.

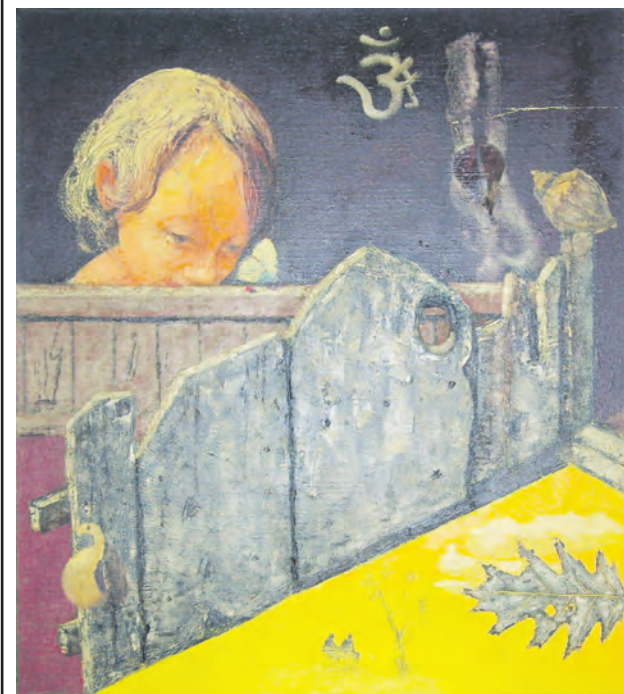
През 1980 г. Калабрия открива своя изложба на „Шипка“ 6, която повлиява развитието на българското изкуство. Негови творби са част от експозицията на „Квадрат 500“, заедно с тези на Ренато Гутузо и Нунцио Бибо.

Изложбата е под наслов „Тялото“, което също не е случайно. Това напомня думите на Пазолини „Тялото, тялото - началото на всичко, трябва ли то да изчезне?“ В нея са включени творби от 60-те г. до днес - живопис и графика, избрани от личната колекция на неговия приятел и изкуствовед Луиджи Мартини и с участието на емблематичната картина „Внезапно“ (2017), притежание на Георги и Ваня Зъбчеви. Част от пастелите представляват етюди към големите платна на Енио, излагани през годините. Чрез сериграфиите, офортите и монотипиите може да се проследят етапите, през които минава художникът. Много от тях са авторски отпечатъци и се показват за първи път пред българска публика, пише проф. Аксиния Джурова.

Енио Калабрия е роден през 1937 г. в Триполи. Първата му самостоятелна изложба е на 21 години, а през 1961 г. е вече част от кръга на художниците Уго Атарди, Лоренцо Веспиняни, Фернандо Фарули, Пиеро Гучоне.

Творчески „Шепот“ превзе столичен арт салон

Мариян Иванов-Мано показва изложба живопис под наслов „Шепот“ до 5 юни в столичната галерия „Лик“. Негови творби притежават частни колекционери в Норвегия, Чехия, Холандия, Гърция, САЩ, Германия и България. „Учил съм, уча се и ще се уча от знанието и мъдростта на „Академията на живота!“, защото Тя сочи пътя към „Истината“. Тази школа са я завършили малцина - посветени и духовни учители. Рисувам, защото не мога да не рисувам. Това е начинът ми на общуване с хората, с разумните светли същества и с всичко живо, казва авторът, който черпи вдъхновение от всичко видимо и невидимо. Картините са деца, родили се чрез мен. Те са рисунки и багри върху платно, без сенки със собствено развитие, добавя Мано. Идеите идват от невидимия свят, възприемат се, оставят се да отлежат в подсъзнанието. Идва моментът, когато те поникват, израстват, развиват се и дават плод, който също трябва да узрее - отгук нататък Божия работа,“ смята художникът.

Даниеле Гати дирижира Кралския концертгебау

**Първата
изява на
прочутия
оркестър
в България
в пълен състав
е на 30 юни**

“Един от най-добрите оркестри в света с уникален звук. “Каdifено меки” струни, “златни” медни, “ясно персонализирани” дървени инструменти и ударни с “международен авторитет” - така определят критиците Кралския Концертгебау оркестър на Амстердам, който българската публика ще може да чуе на 30 юни от 20 ч. в зала 1 на НДК. Солист ще бъде концертмайсторът на оркестъра, виртуозният цигулар Веско Ешкенази.

Концертът е първата изява в пълен състав на световноизвестния оркестър в България като част от турнето “RCO meets Europe”. Поводът е юбилеят на оркестъра и 100 години от края на Първата световна война. Още през 2016 г. Кралският оркестър започна концертната си обиколка в Европа, посещавайки всички 28 държави членки на Европейския съюз, в продължение на два и половина концертни сезона.

Макар че изключителната акустика на Концертгебау играе важна роля в това отношение, никой друг оркестър не звучи като Оркестъра на Концертгебау в голямата зала. Също толкова важен е високият професионализъм на самите музиканти и влиянието, упражнявано върху оркестъра от неговите главни диригенти.

След 130-годишна история, съхранена в красивата зала, музикантите продължават традицията - сега под диригентската палка на Даниеле Гати, който е седмият главен диригент на оркестъра. “Като диригент най-много се старая да имаме богат репертоар. Трябва да покриваме възможно най-широк музикален спектър. Това се създава стъпка по стъпка и с помощта и желанието на музикантите”, споделя диригентът. Позитивната енергия на оркестъра присъства както на сцената, така и на репетициите. “Оркестърът е фантастичен и в него има големи та-

На диригентския пулт маестро Даниеле Гати, концертмайстор Веско Ешкенази

ланти и изключителни личности. Ако имаш визия като диригент и знаеш какво точно искаш, те са готови да дадат всичко от себе си”, категоричен е маестро Гати.

След поразителния си дебют през април 2004 г. Даниеле Гати е редовен гост-диригент на Кралския Концертгебау оркестър на Амстердам. През първите

си сезони като главен диригент той играе важна роля в избора на програмата за турнето “RCO meets Europe”. Бил е музикален директор на Националния оркестър на Франция, на Кралската филхармония (1996-2009), главен диригент на Оркестъра на Националната академия на изкуствата “Санта Чечилия” в Рим (1992-1997), главен гост-диригент на Кралската опера “Ковънт Гардън” (1994-1997), музикален директор на Театро Комунале в Болоня (1997-2007) и главен диригент в Операта в Цюрих (2009-2012). Маестро Гати е един от малкото италиански диригенти, които някога са били канени на фестивала в Байройт, където той дирижира операта “Парсифал” на Вагнер няколко поредни години (от 2008 до 2011).

Билетите за концерта се продават на касите на Билетния център в НДК и онлайн на tickets.ndk.bg.

„Най-доброто от суинга” открива Новогодишния музикален фестивал

Трийсет и второто издание на Новогодишния музикален фестивал в НДК ще представи пред публиката съвременните водещи

постижения в жанровете на класическата музика и джаза. “Best of Swing” на немския Суинг данс оркестра с диригент Андрей Херм-

лин е джаз концертът, с който на 5 декември в зала 1 ще бъде открит Новогодишният музикален фестивал. Изпълнителите от Суинг данс оркестра отвеждат зрителите на ретро пътуване към времето в Америка от 30-те години на миналия век - едно преживяване на музиката, която по забележителен начин възражда суинга. На сцената ще звучат песни от репертоара на Бени Гудман, Глен Милър, Франк Синатра, Луис Армстронг, Пол Уайтман, Каб Калоуей, Джими Лансфорд, Томи Дорси, Ела Фицджералд и др.

Суинг данс оркестра от Берлин е създаден през 1995 г. като многонационален оркестър в биг бенд формат, който изпълнява суинг в стила на 30-те години на XX век. Музикантите са се представяли в

най-престижните концертни зали в Германия и по света. Под марката “Sony/BMG” оркестърът издава албумите “Live in New York” и “Концерт 1938 на Бени Гудман” - доказателство за изключителното им развитие.

И тази година Новогодишният музикален фестивал, организиран от НДК, залага на високо качество на музикалната програма и известни имена на солисти, инструменталисти, певци, камерни ансамбли и диригенти, които да зарадват почитателите на класическата музика.

Билети за концерта “Best of Swing” се продават на касите на Билетния център на НДК и онлайн на tickets.ndk.bg. по 25, 40, 55, 70, 80 лв. До 15 юли почитателите на суинга ще може да ги купят с 20% отстъпка от всички ценови пояси.

Магнетичната Имани пее в София и Пловдив

Чаровната и талантлива поп-соул звезда Имани се завръща у нас с уникалния си бенд. Френската певица ще гостува с грандиозно шоу на 10 юни в Античния театър в Пловдив и на 12 юни в зала 1 на НДК. Каdifеният глас и искреното присъствие на Имани бързо и съвсем естествено я превърнаха в любимка на публиката по света. Доказателство за това са напълно разпродадените ѝ концерти и платиненият статус, който още първият ѝ албум “The Shape of a Broken Heart”

придобе в редица европейски държави.

Музиката на Имани е едновременно интимна и зареждаща, а магнетичното ѝ присъствие заразява и пленява по необикновен начин. Ето защо концертите ѝ се превръщат в истинско изживяване за милионите ѝ фенове. Няма съмнение, че всяка от срещите с българските ѝ почитатели оставя дълбока следа у двете страни - Имани пее винаги пред препълнена зала, която е активно въввлечена в удоволствието от срещата с нея и музиката ѝ. Именно

това необикновено топло и сърдечно посрещане от своя страна превърна българските фенове на певицата в нейна своеобразна слабост, а гостуванията ѝ у нас - в празник и любим акцент в световните ѝ турнета.

Имани, чиито корени я свързват с екзотичните Коморски острови, работи известно време като модел в Ню Йорк, но за радост на публиката се връща към детската си мечта и започва да се занимава по-сериозно с музика през 2008 г. В авторските си песни вплита африканските островни

ритми и така създава собствен стил. Творческият ѝ псевдоним означава “вяра”, “доверие”, “откровеност”. Именно такава е и музиката ѝ - честна и изпълнена с оптимизъм, с интерес към света и благодните каузи.

Организатор на гостуването на Имани е “Keen Acts”. Билети от 50 до 120 лв. се продават в бензиностанции OMV, Билетния център на НДК, Български пощи и мрежата на Eventim.bg.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Герои на Оскар Уайлд - 30 години по-късно

Антон Радичев, Кирил Кавадарков, Добринка Станкова и Милена Атанасова пазят с тенджери на главите спомена за щастливите отминали дни

Повече от 30 години след края на историята в "Колко е важно да бъдеш сериозен" героите от прочутата пиеса на Оскар Уайлд отново попадат в трагикомични житейски ситуации - този път в продължение, написано от американския драматург Том Томас. Как се развива историята на Гуен, Алджи, Сесили, Ърни, Бренда и Уили Джукс, зрителите могат да видят в най-новия спектакъл на Народния театър, режисиран от Бойко Илиев, "Колко е важно да бъдеш сериозен (години по-късно)", информира Катя Попчева, ръководителка маркетинг и комуникации на НТ. Впечатляващият актьорски състав дава още една заявка за запомнящо се преживяване, защото събира на една сцена Добринка Станкова, Антон Радичев, Милена Атанасова, Кирил Кавадарков и младите Славена Зайкова и Цветан Пейчев.

Авторът Том Томас се справя блестящо с предизвикателството да продължи историята на Уайлдовите герои, пренасяйки ги в 1933 г., когато Хитлер идва на власт в Германия, Големата депресия и Крахът на Уолстрийт са в разгара си... А също и бомбардировките, тъгата по отминалите години и... блестящата алегория на един изгубен щастлив живот с празните тенджери вместо каски на главите.

"Светът се срина, заприличал е на спукан балон, Мусолини напада Френската Ривиера и принуждава хората да бягат, наметнали кожените си палта и наниза от перли... Какво от това, че хер Хитлер хвърля бомби над Лондон, без цел и посока. Фойерверките са впечатляващи, но достатъчно е да сложиш една тенджера на главата си, за да се почувстваш отново по-добре, особено ако на главата ти е попаднала онази тенджера, в която съпругата ти готвеше прекрасната

ирландска яхния... И толкова е хубаво да отпиеш от онова любимо шотландско уиски, което така бързо може да те приближи към щастливите дни, когато бяхме млади, волни и свободни, и никой не можеше да ни каже къде точно да си изтръскваме лулата или да не си качваме краката на "изисканата" табуретка... Времето минава, камбанката бие, но винаги може да се намерят сили и желание за още една лудория, която да ни даде увереност, че животът продължава и насладата от това никой не може да ни отнеме", казва Бойко Илиев за пиесата.

намери изход и от най-безизходната ситуация", споделя Бойко Илиев.

Композитор на музиката е Сашо Младенов, преводът е на Татяна Иванова, а сценографка и художничка на костюмите е Милена Пантелеева.

Том Томас (31 август 1935 - 2 декември 2015) е роден в Лорънс, Пенсилвания - миньорско градче западно от Питсбърг. През 60-те години на XX век режисира театрални представления и мюзикъли в Питсбърг плейхаус, Сивик лайт опера, Литъл лейк тийтър и в частния си театър на открито - Од чеър плейхаус. Първата му пиеса "Интервюто" е поставена за първи път в Питсбърг плейхаус, а през 1976 г. е пренесена на оф-Бродуей. През 1976 г. Том Томас се мести в Ню Йорк. Пиесите му "Център на действието", "Близко до нулата", "Колко е важно да бъдеш сериозен (Без извинения)" са поставени на оф-Бродуей и в Лондон. Носител е на множество награди, включително от фондация "Форд" (1969).

"Колко е важно да бъдеш сериозен" е написана от Оскар Уайлд през лятото на 1894 г. Поставена е за първи път в театър "Сейнт Джеймс" в Лондон, премиерата е била на 14 февруари 1895 г. Последната пиеса на Уайлд се смята от повечето критици и изследователи за негово върховно постижение. Поставяна е на всички големи световни сцени и многократно е филмирана.

"Щастливи сме, че Народният театър подкрепи идеята за поставянето на тази интелигентна и забавна пиеса, в която Томас изключително добре подражава на парадоксалния хумор на Уайлд, напомняйки ни отново великата му мисъл, че животът е твърде важно нещо, за да говорим сериозно за него. И да ни покаже, че въпреки всичко, ако желае, човек успява да надмогне бита, за да

Снимки БОЖИДАР МАРКОВ

МОНОСПЕКТАКЪЛ

Иван Юруков пренася „Пилето, което казва ку“ на голяма сцена

Любимецът на публиката от театъра и телевизионния екран - актьорът Иван Юруков, ще представи своя симпатичен, забавен, смислен и славен моноспектакъл "Пилето, което казва ку" на голяма сцена в театър "Сълза и смях". Това ще се случи само на 29 май точно в 21.30 ч., когато актьорът ще излезе съвсем сам на сцената, за да подхване публиката под ръка и всички заедно с лекота да се потопят в едночасово театрално приключение, съобщава Радост Пенева, пиар мениджър.

Традиционно спектакълът се играе в залата на Нов театър НДК, но напоследък там се оказва тясно за всички желаещи да срещнат на живо талантливия актьор. През февруари т. г. спектакълът за първи път се срещна с публика извън страната. Игра се пред пълни салони в Лондон и Бир-

мингам. В края на този месец и началото на юни идва ред "Пилето, което казва ку" отново да полети зад граница, за да зарадва българите в Кьолн, Щутгарт, Мюнхен и Франкфурт.

Билети за 29 май се продават в касата на театър "Сълза и смях" и онлайн на salzaismyah.bg. Билети има още в системата на EPAY GO, Eventim.bg и Theatre.Art.bg.

Сценарият на "Пилето, което казва ку" е на Александър Урумов и е по сборниците му с разкази "Малкото име на дните" и "Тиква!". Прекрасната музика е дело на Михаил Шишковбаба, а самият Иван Юруков се справя чудесно и в ролята на режисьор. Увлечателно, с лекота и премерено чувство за хумор актьорът представя героя си - нощен пазач на секретен склад, когото в хода на спектакъла ще видим в ролята на различни сим-

патични и чудати персонажи и ситуации. В продължение на малко повече от час зрителят има възможност да си зададе въпроси, да си отговори евентуално на тях, да се забавлява и най-вече да развълнува себе си, партнирайки на Иван Юруков.

Тази година звездата на Народния театър получи поредна номинация за "Икар" за главна мъжка роля за Хорас в "Лисичета" - реж. Бина Харалампиева. Иван Юруков можем да гледаме и в най-касовите спектакли на Народния театър - "Неоначници", "Майстори", "Добри хора", "Наръба", "Хъшове", "Хамлет", "Вишнева градина", "Ревизор", "Полет над кукувиче гнездо". В Театър 199 играе в спектакъла "Червено", а в Нов театър НДК - в "Амадеус".

А ЗВЕЗДА ОТ ТЕАТРАЛНИЯ ОСКЛОН НА БЪЛГАРИЯ

С Апостол
Карамитев в
„Скандал в
Брикмил“ на
Джон Пристли

една постановка на проф. Филип Филипов в Учебния театър на ВИТИЗ, прекръстен по-късно на НАТФИЗ. Тя беше по драматизиран от Огнян Бояджиев текст от мемоарите на Добри Джуров и беше посветена на подвизите на партизанския отряд „Чавдар“.

Нямах представа как се е отнесъл тогавашният член на Политбюро на ЦК на БКП и министър на народната отбрана Добри Джуров, но лично ми изказаха недоволството и огорчението си проф. Филип Филипов, проф. Стефан Карамитров, който беше автор на дипломката към спектакъла, и най-вече Огнян Бояджиев. Не ми стана известно как беше стигнала тази история и до Мила Павлова, но когато я потърсих да направя интервю с нея, тя ми махна закачливо с пръст и подхвърли:

- Не те виждам скоро да си намериш постоянна работа, както си го подкарал да биеш по партизаните. Така ли е?

- Не бия по партизаните, а срещу глупавите измишльотини и бездарното им показване на сцената - възразих аз.

Съгласи се да разговаряме, тъй като от театъра я бяха издигнали за депутатка в изборите за Народно събрание.

- Не можеш ли и без моето участие да напишеш каквото ти искат?

Убедих я, че не е същото.

- Тогава ще започна с детството си - каза тя. - Едно страшно земетресение на 28 март 1928 г. ме доведе на бял свят. Не съм питала майка ми, но сигурно съм се родила преждевременно. Било е през нощта. Още бях в отделенията, когато учителката ми реши, че от мене може да излезе артистка и повлиа на майка ми да ме заведе в театъра. Тогавашният директор Петър Стойчев не само, че ме взе в детската трупа на театъра, но и назначи мама на работа. После пак той ми вдъхна смелост да се явя на конкурса в Театралното училище.

- Беше ли те страх от конкурсния изпит?

- Всичките ми близки бяха сигурни, че след като повече от десет години съм участвала в пиески не само за деца, но и за възрастни, приемане-

то в Театралното училище ми е „вързано в кърпа“. Аз обаче изпитвах голямо притеснение, когато разбрах, че кандидатите са 800 и още повече, когато чувах имената на големите светили в театъра, които са ги подготвяли. Аз сама си бях избрала репертоара за конкурса и никой не беше се занимавал с мен.

- И все пак са те приели и то без всякакви забележки, нали?

- Мисля си, че съм се роди-

Нора от
„Куклен дом“
на Хенрик
Ибсен. Нейн
партньор е
Андрей
Чапразов

ла с късмет.

- Известно е, че си имала късмет и с преподавателите в Театралното училище, как си го обясняваш?

- Наистина, голям късмет. Нашият актьорски клас до трети курс се ръководеше от проф. Сърчаджиев, несравним според мен педагог. Помагаше му Гриша Островски. А за великия Георги Стаматов нямам думи - същински „Татко Песталоци“, че и нещо повече. Той и неговата съпруга ни приемаха в апартамента си като свои деца - кланям им се до земята...

- Намираш ли, че участието в радиото ти е помогнало?

- Неведнъж сме си говорили с Апостол Карамитев от колко голяма полза за един артист е да мине през такава школа, каквато е Радиоте-

атърът. Мисля, че именно с участието си в Радио София аз се научих да говоря добре, което за един артист е задължително.

В началото тя има малки, но незабравими роли в театъра. После се зареждат големите. Нейните почитатели сами могат да съставят цял списък от великолепни театрални превъплъщения. А аз ще си позволя само да кажа, че за своите роли на Ани Франк и на Нора моята събеседничка получи най-голямото признание - Димитровска награда. Тя е също и заслужила артистка. В предизборните дни пътува из цялата страна, придружена от свои колеги от театъра, за да се среща с ученици и студенти, работници и селяни. Вместо да произнася изтъркани от вестниците и радиото политически лозунги, тя и нейните колеги рецитират поезията на майсторите на българското слово, представят откъси от свои роли.

- Заедно с моята приятелка, журналистката Лиза Матева - ходихме в нейния роден град Лом - пояснява Мила. - Лиза ми е нещо като застъпник. Имахме много хубави срещи и най-много хората

Кръстю Мирски, Филип Филипов... Тя бе от тези артистки, които можаха да претворят най-интересните женски образи в драматургията. Истината, от друга страна, е и това, че тя живееше с всяка от претворяваните от нея роли. Не можем да не изтъкнем и този факт от театралния живот на артистката, че тя направи най-силните си роли в дубльорство. И то не с какви да е артистки, а с много талантивите Ирина Тасева и Маргарита Дупаринова, Стефка Кацарска...

С Ирина тя делеше роли на Жулиета и Кендида, с Маргарита - Жулиета и Антигона, със Стефка Кацарска - Жулиета и Нора. Трябва да признаем, че познавачите на театралното изкуство не оставаха чужди и равнодушни към изпълненията на Мила в това безкрайно интересно съревнование. И обратно на някои очаквания, че между Мила и артистките, с които се дублираше, ще се появят, най-мекото казано, недобри чувства, ставаше обратното - близост и приятелство...

Театралният сезон 1961/1962 г. се оказва последен за Мила Павлова. На 9 юни 1962 г. тя се яви в ролята на Кендида от едноименната пиеса на Бърнард Шоу, постановка на проф. Сърчаджиев. Пиесата имаше две премиерни представления - едното с Ирина Тасева, а другото - с нея. Поради внезапното заболяване на Мила, тя, напускайки принудително сцената, но изиграла блестящо и последната си театрална роля, потърси спасение в болниците в Париж и в София.

164 дни борба за живот

Въпреки огромната си заетост в театъра и в обществения живот, Мила е имала и доста динамичен личен живот. За мен той беше съвсем непознат, не съм посещавал никога дома ѝ, не познавах майка ѝ, която живееше вече в София и на нея Мила бе поверила грижите за малката Мила. Надменността и гордостта от високото обществено положение, до което се бе издигнала, оставаха чужди за нея. Беше пословична със своята отзивчивост, с готовността да прави услуги. Освен с колеги от театъра, общуваше и с други приятели.

От Лиза Матева знаех, че често се събират да играят карти семейно. Много близък приятел на семейството беше и Теньо Казака, интересна личност, който в ония години беше главен редактор на Студията за научнопопулярни филми. Бил е партизанин, пишеше стихове и документална проза. Уверих се, че не само той благоговееше пред Мила, но и че тя изключително го е ценяла, когато имаше възможност да прочете писмата ѝ до него, изпратени от Париж.

Дълбоко прочувствени са и спомените на Теньо Казака

от болничните му посещения при Мила. Той също свидетелства за тази в известна степен склонност на Мила към авантюризм. И сега, след толкова години от нейната смърт, аз някак трудно си обяснявам тази „двойственост“ - чувството за войнишка дисциплинираност във всичко, което имаше отношение към работата ѝ в театъра, докато в „цивилния живот“ (имам предвид всекидневие) и склонността ѝ да опита всичко.

Страшното в живота на Мила Павлова започва от 13 август 1962 г., когато рентгеновата снимка показва голям колкото портал (по думите на Теньо Казака) тумор в гърдите, над сърцето. Отпадат планове за пътешествие на семейството с автомобил по черноморското крайбрежие. Мила е настанена по спешност в болницата.

- Ножът, само ножът и то ако вече не е късно?! - казва големият наш хирург проф. Генчо Кръстинов.

Оказва се, че има разсейки и от дясната страна и хирургическата намеса само би ускорила процеса. Трябвало да се приложи и то незабавно лъчево облъчване. На Мила казали, че се е разболяла от плеврит, но че лъчевата терапия трябвало да се извърши в Париж.

В писмата си до Зорка Йорданова, до Теньо Казака и другите свои приятели, Мила им съобщава, че лечението ѝ протича успешно и че скоро (след двайсетина дни) ще се приберат с Христо в България. Уж за консултация през есента замислят за Москва, откъдето се завръща ободрена и обнадявана. Донесла и подаръци...

След Новата 1963 г. от Лиза Матева научих, че Мила трудно ставала от леглото, над което бил закачен неин уголемен портрет в ролята на Жулиета. Много се раждала, когато я посещавали колежките ѝ от театъра: Кина Тихова, Весела Дановска, Ирина Тасева, Магда Колчакова и особено Зорка Йорданова, която тя наричала „майчице“.

През един от по-меките януарски дни на новата година, почувствала се по-добре, Мила поискала от съпруга си да ги отведе заедно с дъщеричката ѝ и Теньо Казака на Витоша. Желанието ѝ било изпълнено. Даже имала сили и да се поразходи. Настояла да си направят снимка за спомен. През февруари Мила постъпва във Военната болница. Опитва се оттам да вдъхва оптимизъм на близките си, говори даже за връщане в театъра.

На 24 февруари 1963 г., надвита от болестта, се унася, усмихва се за последен път... Лекари и сестри се разтичват, всички усилия да я върнат към живот обаче са напразни. Угасва още една ярка звезда от театралния небосклон на България!

ЧУЙТЕ МЕ, АЗ СЪМ БЪЛГАРИЯ!

ОТ стр. 13

Ето някои от заглавията им: "Носталгия", "Българка", "Изповеди", "Нестинарски танци", "Пепел от рози", "Контрапункти", "Импресии", "Сезони".

Стиховете на Йонка са нейните безсъници. В тях обич, любов, радост, страдание и мъка се преплитат, изливат се и намират душевен и творчески мир. За стиховете ѝ компетентно се изказват поети и литературни критици. Благвеста Касабова пише:

"Поетиката на Йонка Христова е наситена с размисъл и анализ на времето, в което живеем - сложно, драматично, сурово, но и красиво, когато има любов и вяра. Стиховете ѝ са бели, но нейният стих носи музика."

Елена Алекова отбелязва:

"Две са ключовите думи към поезията на Йонка Христова: "носталгия" и "изповеди".

А Елка Няголова казва, че поезията на Йонка напомня за българската шевица, за песен на кавал, незабравима мелодия, молитва, изречена на глас или подслушана: "Накъде вечно бързаш, душа?"

Знаково за патриотичните чувства на Йонка е стихотворението завещание към нейния син и към всичките чада български, пръснати по света:

Какво да ти завеща, сине?
Нищо на този свят нямам,
освен неистовата ми обич
към тази шепа България -
опустошена, ограбена,
продадена и предадена.
Сънищата ще ти дам, сине,
да те спохождат през нощите:
Кръстова гора и връх Вола,
Батак и кървавото кладенче.
Какъв завет да ти оставя, сине?
Не вярвай, като ти казват,
че ще си по европейец,
ако се отречеш от буквите,
от корена си и от вярата.
Не вярвай, че "Аз съм българче"
ще те препъне по пътя ти,
защото било началото
на някакъв си национализъм.
Но най-вече не вярвай, сине,
почнат ли да ти разправят
за нечие чуждо присъствие.
Защото съм те заклела -
не знам за добро ли, за зло ли -
на Самуил в слепите воини,
в бесилото на Апостола,
в първата пушка в Копривщица
и в знамето на Княгинята.
Орисах те, сине, с носталгия.
Цял живот болен да ходиш
по тази шепа България
и да не млъква в душата ти
песента на родопските чанове!

Сред книгите на Йонка Христова като бисер сред скъпоценности се нарежда творбата ѝ "Песента на България" с чудесните фотографии на Иост-Иохен Вакер. Текстът в книгата

Св. св. Кирил и Методий - стенопис в храм-паметника „Ал. Невски“

Таван на черквата "Св. Богородица" в Иваново

Ктиторите на Боянската черква Десислава и Калоян

е поклон към Отечеството, венец на предаността ѝ към Родината, израз на любовта ѝ към България. Това е поетичният рецитал на Йонка, с който тя представя нашата страна, запознава хиляди чужденци със страната ни, с историята ѝ, с нейните синове и дъщери. Изнася го пред немци по цяла Германия, пред българци и американци в Чикаго, пред пълни зали в Осло, Лондон...

Как се е родил текстът на тази "Песен на България"?

Йонка признава:

"Писала съм го на 2000 км и на 20 години далеч от България. Писала съм го не с разума, а със сърцето си."

А защо?

Ето го отговора:

"Двадесет години работа тук ме бяха научили, че познанията на повечето германци за България се из-

черпват с "евтина-та почивка на море" и "добрите оперни певци". Палитрата на незначителното започваше с "Ама и вие ли пишете с руската азбука?", минаваше през "България - страната на комунизма, корупцията и чesъна" и стигаше до "столицата ви Букурещ".

Йонка написва текста на "Песента" първо на немски, после - на български. Тя проследява нашата история,

като започва от създаването на държавата до днес - от наследството на траките, от песните на Орфей, от историята на Спартак. Води зрители и читатели по историческите нишки, разказва за гърците, римляните и славяните по нашите земи:

"По същото време в Кавказ съществуваше Велико българско ханство. Войнствено племе (за чийто произход и до ден днешен се спори), прабългарите живеяха на седлото. Под ударите на нападащите хазари те търгнаха да търсят нова родина. Аспарух, третият син на великия хан Кубрат, премина Дунава с многобройно войнство. Славяни и прабългари се бориха заедно срещу Византия. През 681 г. победеният византийски император бе принуден да признае създаването на новата държава и се задължи да ѝ плаща данък. Мигът на моето раждане. Аспарух ме нарече България - в памет на напуснатата родина - и стана моят пръв хан."

Следва разказът за налагането на славянския език като официален, общ език, за войни с Византия, за наследниците на Аспарух, които завладяват нови земи, за единствения ранносредновековен монументален релеф в Европа - Мадарският конник с надписа:

"В памет на това, че през 705 г. Тервел бе в императорския град Византия, където Юстиниан Безносия му наметна пурпурната мантия и го коронова за император."

Идва законодателят Крум, сетне синът му Омуртаг - голям строител и философ, който писа:

"Човек дори и добре да живее, умира и друг се ражда."

После е изключителният държавник княз Борис, който разбира, че е нужно обединяване на религиите, и през 863 г. се покръства, приема православното християнство от Константинопол.

В тези майски дни, когато честваме светите братя Кирил и Методий - създателите на нашата азбука и пи-

сменост, когато славим първите си учители, "Песента на България", изпята с думи, и стиховете на нашите най-големи поети, е особено вълнуваща! Ключов е разказът за двамата братя Кирил и Методий и тяхната мисия за разпространяването на християнството сред славянските народи, за създаването на глаголическата азбука, превода на Библията, на книгите за църковната служба. България става люлка на славянската култура!

Песента на България продължава с короноването на Симеон и Златния век, разцъфтяването на литературата и изкуствата, богомилството, Самуил и ослепените му войници, залеза на Първото българско царство, тримата братя Асеневци и борбите срещу завоевателя, Второто българско царство.

Следва Българският Ренесанс, Боянският майстор в Боянската черква, всичките ни културни постижения: Манасиевата хроника, Евангелието на Иван Александър, скалните ни манастири... Но "опасността идва от юго-изток. Къс по къс турците завладяха земята ни. Слънцето залезе и мрак се спусна над мене - за 500 години!

С огън и меч завоевателят искаше да наложи чуждата вяра. Унищожи всичко, което народът ми бе създал. През 18 век се роди Паисий Хилендарски, който разбудил националното съзнание на моя народ..."

Йонка реди песента на България за пробуждането на българите, за Рилския манастир, за Захарий Зограф, за Петър Берон, за Българската църква, Иларион Макариополски и първия български екзарх Антим Първи, за Дякона, Априлското въстание, Ботев, за Освободителната руско-турска война, проследява цялата ни история до наши дни.

"Чуйте ме, аз съм България! Съсипана от робства, от безсмислена политика и икономика. От всички забравена на кръстопътя между Европа и Азия. Пей, когато сълзи стягат гърлото ми. Танцувам в огъня - по древен езически обичай - за да изстине болката. Децата ми търсят късмета си по чужбина. Чуйте ме, аз съм България! Столицата ми носи гръцкото име за мъдрост - София. Долините ми ухаят на рози. Песните ми летят в Космоса. Аз съм България и съм жива!"

Пътят на Йонка като артистка и родолюбка е белязан с творчески успехи и много почетни отличия. Найновата ѝ награда е от фондация ВИГОРИЯ - за всеотдайно служене в полза на българската общност в Германия, за участието ѝ в културния живот на България!

"Златната детелина" на ВИГОРИЯ е благодарност към Йонка Христова за доброволната ѝ и много плодотворна посланическа мисия!

Мадарският конник

ДУМА

ПЕТЪК 25 МАЙ 2018

Картата умря, да живее картата

Аида
ПАНИКЯН

От около 15 години стана супермодерно у нас здравните власти, здравните експерти, политиките да говорят за Национална здравна карта (НЗК). Ама тя ще ме лекували, би попитала леля Пена от Горно нанадолнище. Е, няма да я лекува, но трябва по силата на конституцията да й осигури своевременен достъп до качествена медицинска помощ. Целта на картата би трябвало да е да управлява здравната система. Според Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ) тя би трябвало да е инструмент за планиране на лечебните заведения на територията на страната според нуждите на населението.

Здравните министри от последните 8-9 години може и да не са съвсем наясно, но един ресорен журналист, следил от 15-20 години какво се случва в сферата на здравеопазването, със сигурност ще може да изброи колко национални здравни карти са приемани и как ни една от тях не е свършила работата си по предназначение и обичайно е създавана като инструмент за намаляване на разходите на касата, а не за оптимизирането им. Може би е малко по-трудно да се каже колко милиона лева от държавната хазна (разбирай от вашите и моите данъци!) са потрошени за въпросните безсмислени карти. Факт е, че българската хазна е скъпа на триците и евтина на брашното, щом така и не намери толкова години 2 млн. лв. за тримесечните заплати на персонала на две областни болници...

Параметри за нова НЗК са заложени преди повече от 12 години. Някои от тях ще се сторят

го болка познати на „новаторите“

в българското здравеопазване, които се опитват да обяснят на нацията как точно се открива топлата вода или колелото в здравната система на една държава. Според параметрите от 2006 г. болничните легла за активно лечение трябва да са 4,3 на 1000 души население, а леглата за долекуване - 1,4 на 1000. Ползвани са валидните по онова време европейски и световни стандарти. През 2006 г. е трябвало да има поне 100 легла, за да бъде разкрита болнична структура, и поне 80% използваемост на болничните легла. В листата на едно джипи не може да има повече от 1500 до 2000 здравно осигурени. Пресметнато е, че хоспитализациите за година са средно 175 на 1000 души, а средният болничен престой - 7 дни. Достъпът до медицинска помощ не може да е на повече от 30 минути, и/или 50 км, което звучи авангардно дори днес! И следващите „иновативни“

НЗК - ЛЮБИМО ХОБИ/ИЗВЪНКЛАСНО ЗАНИМАНИЕ НА ОКОЛО 10 ЗДРАВНИ МИНИСТРИ, КОИТО СЕ ПРЕПИСВАТ ЕДИН ДРУГ

карти почиват на същите параметри, без дори да отчитат променените обстоятелства.

През 2008-2009 г. усилено се заговори за нова здравна карта. Почти готова, но още непредставена, през пролетта на 2009 г. медици я приеха на нож. Едни критикуваха преобразуването на диспансери в отделения на областна болница. Други недоволстваха срещу сливането на общински болници в Пловдив с цел намаляване на леглата. И тогавашният министър обещаваха, че с картата няма намерения да бъдат закривани болници, а само там, където леглата за активно лечение не са достатъчно натоварени, те ще се преобразуват в легла за продължително лечение например. Т. е. още преди 10 години е било ясно от какво се нуждае здравната система, но...

На 2 февруари 2011 г. (едва при третия здравен министър на ГЕРБ) дългоочакваната НЗК бе представена. Методиката, на която бе подчинена за определяне на оптималния брой болнични легла за регионите, бе минимум 4 на 1000 души население и максимум 5,9 на 1000. И пак по европейски и световна методика. Здравните власти обаче се понесоха

по течението на статистиката

и изброиха 44 411 легла. Оказа се, че в повече са 427 болнични легла. НЗК-2011 „констатира“, че въпросните 44 411 легла в 308 болници не са разпределени равномерно на територията на страната. Макар че за въпросната констатация едва ли бе необходимо да се работи 3 години върху нещо готово и да се хаби човешки и финансов ресурс. Авторитетно и загрижено бе заявено, че в 7 области има повече легла от максимума - Благоевград, Кюстендил, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Смолян, Стара Загора и София (10 072 вместо необходимите 6847), в страната има 9508 хирургични легла (при необходимост 7070) и 1296 за реанимация (при необходимост поне 1729). В областите Кърджали, Разград, Силистра, Хасково, Шумен и Ямбол бе регистриран недостиг на болнични легла. НЗК бе налице, но стана ясно, че на практика не може да регулира здравната мрежа в страната, нито да спре наравяването на нови болници в големите градове и колабирането на малките. Така очакваното пестене на пари пак не се случи. Защото НЗОК не може да отказва да сключи договор с лечебно заведение, което има отделения с I, II или III ниво на компетентност. Обещанията за инициране на промени в ЗЛЗ, според които НЗОК да не може да сключва договори в даден регион за повече от максималния брой легла, останаха просто... обещания.

Очевидно датата 2 февру-

Снимки БГНЕС и Благвеста ЦВЕТКОВА

Финансовите министри на ГЕРБ подчиниха на ведомството си не само НЗК, но и цялото здравеопазване

ари не е добра за представяне на българските здравни карти. Защото на 2 февруари 2016 г. бе представена поредната. Тогава стана ясно, че според ползваната методика в България има

3500 излишни болнични легла

Отново заигравката бе с леглата. Защото пак никой нямаше куража да промени ЗЛЗ и да спре тъй неудържимото роене на болници, но всеки иска касата да плаща по-малко. В страната имаше около 7 на 100 000 души население легла за активно лечение, докато европейският стандарт бе 4 на 100 000, а планът беше въпросните 3500 да бъдат преобразувани в легла за продължително лечение. Възкресена бе идеята „ако леглата са повече от необходимото според картата, то НЗОК няма да сключва договори с „излишните“. Преди 2 години бе установен още един очевиден факт - на страната не достигат 405 педиатри и 437 лични лекари, но в София например „излишни“ бяха 436 джипита при 1314. Разбира се, НЗК не указваше какво да правят и къде да отидат „излишните“ 436, защото няма законов механизъм това да стане. И тази методика установи, че на 1500 жители е необходим един личен лекар. Но не каза как се попълват практиките в труднодостъпните и гранични региони, където един лекар на 60 г. е принуден да обслужва до 1-2 хил. души в няколко населени места. Бизнесът въстана, защото прозря заплаха в НЗК „служебно“ да изолира новите частни болници, както и общинските, защото пак липсваха ясно разписани правила за предстоящото „състезание“ коя болница да сключи договор с касата. Така или иначе и тази карта нямаше късмета да живее - съдът я отмени.

„Картата умря, да живее картата“ е основното кредо на всеки пореден здравен министър. Тържествено бе пред-

ставена поредната НЗК през април тази година. Този път бе избегната датата 2 февруари, но това не значи, че на тази НЗК ще й върви по вода. Достатъчно е настояването на БЛС проектът да бъде върнат от Министерския съвет за разработване. Съсловието е категорично, че проектът не отразява становищата на комисиите за изготвяне на областните здравни карти, т. е. нуждите на хората в съответните региони.

С 6 хил. да се намалят болничните легла

предвижда и най-новата версия на НЗК. И отново старият рефрен: „когато бъде приета НЗК, НЗОК ще може да избира с кои болници да сключва договори, ако в областта има свръхпредлагане на дадена медицинска услуга“. Междувременно, оказа се, че в общинските болници не са предвидени легла по вътрешни болести - основните диагнози, с които работят тези лечебни заведения. Джипитата пак не може да имат повече от 1500 души, записани в листата си, а специалистите в извънболничната помощ имат по 30 минути за преглед на пациент, т. е. 12 души дневно. 13-ият да си плаща на частно. Толкова! И пак без ясни критерии и правила, без перспектива, без мисъл за качество на медицинската помощ, без план за осигуряването и развитието на медицинските кадри. Налице е само страхът, че НЗОК трябва да финансира всички налични болнични легла, ако МЗ не наложи ограничения. Само дето такъв подход осезаемо напомня обруганата система „Семашко“.

Духът от бутилката е изпуснат, когато ЗЛЗ даде право на всяка болница, независимо от собствеността, да сключва договор с НЗОК. И така е справедливо. Би било възможно, ако се залага на профилактиката на хората, за да не се разболяват и стигат до болница. Тогава парите за

здраве няма да са напразно дадени. Но сега здравеопазването страда от

хронична болест с мъглява диагноза

Или може би никой не е заинтересован да постави точната. Но със сигурност лечението й не е в административното, при това механично, ограничаване на леглата. Нито в докараните с молив лимити, ако няма реструктуриране на лечебните заведения според нуждите на населението, ако не се предприемат мерки за реалното им разпределение там, където и от какъвто вид хората имат нужда от тях.

Затова днес отново никой не знае защо ни е поредната НЗК под формата на моментна снимка, от която лъсва безпомощността на управляващите да предприемат истински мерки за подобряване на здравето на нацията. Иначе болничните легла за дългосрочна грижа едва достигнаха 5,1% в края на 2016 г. Нищо, че в мечтите на всеки следващ здравен министър е те да станат 10, 13 или 15%. А леглата за рехабилитация са едва 13%. Това не може да се случи, ако няма нови клинични пътеки за дългосрочна грижа.

А народът си старее, боледува все повече. Затова, както и заради скъпите лекарства и медицински изделия частният интерес е насочен към онкологията и ортопедията. Иначе пълна загадка е защо изведнъж се засили и интересът към разкриване на детска болница, след като раждаемостта намалява: към 24 май тази година новородените са с 4420 по-малко от същия период на 2017 г.

А докато се говори за НЗК, изведнъж лъсва и друга истинна - бюджетите на болниците всъщност са миналогодишните, няма ги допълнителните 188 млн. лв., за които премиерът се фукаше, а рекламираното от правителството и парламентарното мнозинство увеличение на цените на клиничните пътеки всъщност е за сметка на приема на пациенти.

МИСТЕРИЯТА „ЗАПАДНИ БАЛКАНИ“

Проф. Чавдар ДОБРЕВ

Започвам този текст за голямата интрига на деня - Западните Балкани, със заглавието на известния роман на Ремарк, за да подсказва, че акцията за форсирано приемане на Западните Балкани в НАТО и ЕС по време на българското председателство завърши със заглавието на друга пиеса, този път на Шекспир - "Много шум за нищо".

Впрочем, не ми е ясно какво по-точно се подразбира под Западни Балкани? Щом фигурират Западни Балкани, които в моето съзнание се идентифицират със Словения и Хърватско, би трябвало да има Северни Балкани, Източни Балкани, Южни Балкани и Централни/Средищни Балкани.

Приблизително може да се приеме, че България се намира в Източните Балкани, Румъния - в Северните Балкани, Гърция и част от Турция - в Южните Балкани. Налага се да въведем понятието Югозападни Балкани, за да вместим в тях Албания. Някак отвятре ми идва да разположа в Средишните Балкани Сърбия, Македония, Черна гора, Босна и Херцеговина, Косово. Може и да бъркам. Сложна математика е дисциплината география.

Но така или иначе, категорията Западни Балкани някак понакуцва, намирихва на политика и геополитика. Лозунгът е държавите от Западните Балкани да влязат вкупом в НАТО и ЕС, като по този начин подсилят собственото си благоденствие и безопасност! Само че това "вкупом" се оказва не на място, тъй като двете сравнително големи страни от Западните Балкани - Словения и Хърватия, вече членуват в НАТО и ЕС, а Албания е член на НАТО, но не е приета в ЕС.

Парадоксът е, че на софийската среща между лидерите на 28-те държави членки заедно с върховното ръководство на ЕС, проведена на 17 май т.г., домакините от България нагледно ревниво приемането на Западните Балкани в НАТО и ЕС да стане час по-скоро. Същото го искаха и Съединените американски щати! С тази забележка, че американците много повече ги интересува скорошното членство на всички държави от Западните Балкани в НАТО и далеч по-малко в Европейския съюз! Не е толкова трудно да се досетим защо е такава

позицията на Големия брат

Концепцията на САЩ предполага на Балканите да се формира втори пояс от фронтови държави в евенту-

„НА ЗАПАДНИЯ ФРОНТ НИЩО НОВО“, ЕРИХ МАРИЯ РЕМАРК

ална студена или гореща война срещу Руската федерация (след пояса от държави като Украйна и Грузия, които не посредствено обграждат "вековечната" Руска империя). Втората цел е Адриатическо море да бъде изцяло "превзето" от американския флот, тук се намират удобни за военноморското присъствие на САЩ пристанища (свързването на Адриатика със Средиземно море става директно). Третата цел е мрежата от военни бази на САЩ или НАТО и в новоприетите държави да бъде интензивно развивана. Четвъртата цел предполага рязко подобряване на отношенията между Сърбия и Косово, за да може Косово да получи в ООН широка легити-

има явни или тлеещи конфликти. Годината 2025-а, когато бе обещано разговорът за Западните Балкани да напредне значително, явно беше пожелателна. Излиза, че целите, които си поставят ЕС и САЩ във връзка със Западните Балкани, са твърде различни, често пъти противоположни. Брюксел, който не иска да дразни могъщия си задокоеански партньор, използва тактиката на голите декларации. Освен това, на икономиката на Запада, която изпитва видими затруднения, нови финансови ангажменти биха се отразили зле на жизнения стандарт на тамошното население.

Лидерите на ЕС наистина са разколебани около при-

ки маси с ислямско вероизповедание ще тръгнат към богатия Запад, което ще задълбочи качествено сегашната непоносима ситуация след миналогодишното "преселение на народите" в Германия, Франция, Скандинавските държави, Италия, Испания, Гърция и др.

На Западния свят е известно още, че Западните Балкани са един от световните центрове за подготовка на ислямски терористи, че там ИДИЛ има силно влияние, че този район е разпределителен център на контрабандата с наркотици в Европа, че там се върти търговия с човешки органи, че начело на държавите стоят несъстоятелни субекти, някои от тях бив-

трансевропейски транспортни артерии на Балканите (ако реши наистина да ги субсидира). Възможно е балканските държави тогава по-успешно да развиват икономиката и търговията помежду си. Да уредят конфликти, които от векове ги разделят. Но възможно е и друго - да се появяват нови противоречия! Брюксел да намали инвестициите за България, тъй като гладните гърла на държавите от Западните Балкани също ще се наредят на опашката за помощи.

Има няколко „но“, за които не бива да се забравя

Няма да се учудя, ако лица от албанския етнос (след приемането на Западните Балкани в ЕС) масово се преселят в България, като изместят и без това бедстващото/мигриращо българско население. Албанската инвазия, която наблюдаваме в Македония, може да се осъществи и у нас при липса на граници. Става реална опасността у нас да се размножат "спящите клетки" на ИДИЛ, да се пренесе търговията с наркотици и човешки органи. Няма как да не получи допълнителни стимули за развитие и разцвет ислямът в ущърб на православието. Впрочем, ако Иван Костов като премиер, който организира най-грандиозния грабеж през прехода, има някакви заслуги към България, те са в решението му да не изпълни заповедта, дошла от САЩ и Запада: България да приеме на своя територия вълните ислямски бежанци от Косово.

Но всички тези действия и последици сесията на европейските лидери в София отложи или изхвърли от употреба. И правилно! Докога - ще видим.

Най-странно в тази политическа галиматия е подобострастието, с което Партията на европейските социалисти се зае да разчиства терена за форсирано приемане на Западните Балкани в НАТО и ЕС. Нима ПЕС е сляпа за непосилните трудности и обрати, с които е съпроводено такова присъединяване? Нима не осъзнава, че по този начин съдейства за отслабване на общоевропейската общност и прави ЕС още по-зависим от Щатите?

ПЕС си позволи да се намеси в предизборната кампания за парламент на Македония. Новият скопски премиер, социалистът Зоран Заев, заяви с встъпването си в длъжност проамериканския политически курс, който ще следва, във вреда на исторически и духовно оправданото сътрудничество с Русия. После се чудим защо влиянието на партиите, членували в ПЕС, видимо намалява в Европа за сметка на десницата, новите леви и националистите.

Иначе на Западния фронт нищо ново. Шумът, който се вдигна, беше гръмовит, но май че за нищо!

Нищо ново за Западните Балкани след срещата на върха в София на 17 май т.г.

мация като самостоятелна и независима държава.

Няма нищо по-естествено от това България да играе посредническа роля в полза на Вашингтон, като се има предвид, че тя, досега макар и в по-смекчена форма, бе активен агент на американското влияние в ЕС, подобно на Полша, Прибалтика и Румъния. Последните социологически резултати сочат, че 30% от страните членки на ЕС са за сваляне на санкциите срещу Русия (предимно страните от класическия Запад), 30% са за оставяне и ожесточаване на същите санкции (почти всички страни са от бившия социалистически лагер) и между 30-40% нямат твърдо изказано мнение.

Само че лидерите от Брюксел, които очаквахме да са най-големи привърженици на форсираното членуване на Западните Балкани в ЕС, бягаха в София като дявол от таман, щом им се наложи да изразят категорично съгласие. Те се измъкнаха ловко от конкретните ангажменти, предлагаха удължени срокове за приемането в ЕС на Западните Балкани, под сурдинка, а и пряко заявяваха, че този район е изостанал икономически, че вътрешното му положение е нестабилно, че между отделните държави

емането на т.нар. Западни Балкани, и то поради няколко причини.

На първо място, тоталната криза - политическа и икономическа - обхвана ЕС, не позволява през близките години, може би и десетилетия, приемането на нови държави членки. Брюксел е наясно, че Косово, Босна и Херцеговина, Албания, даже Черна гора и Македония, са изостанали държави, с огромни икономически и финансови проблеми. На този етап ЕС не е в състояние да заделя сравнително голям пакет от помощи. Опитът да се привлекат държави с по-изостанала структура на икономиката като България и Румъния, не са от най-предпочитаните, те също дават

храна на идеята за развитие на ЕС на две скорости

Второ, държавите от Западните Балкани действително са буре с барут след разпада на Югославия, задръстени от вътрешни неразбории и войни, от междудържавни и междуетнически конфликти, от междуконфесионална нетърпимост. Брюксел с основание се страхува, че след приемането на Западните Балкани в ЕС огромни човеш-

ки форми бандити. Що се отнася до Сърбия, никой не се съмнява, че раните от войната на САЩ и ЕС срещу сръбите са пресни. А също, че сръбските управляващи не искат страната им да членува в НАТО, нито да изпълнява европейския режим на санкции срещу Руската федерация.

Трето, напоследък отношенията между Вашингтон и Брюксел се обтегнаха! САЩ започнаха своего рода икономическа война срещу ЕС и големите европейски корпорации, налагат санкции на европейския бизнес и държави. Висшата бюрокрация на ЕС, която представлява предимно интересите на развития Запад, не иска да се увеличи процентът на държавите, които са под командно управление на САЩ и НАТО. А такива са Косово, Албания, Черна гора, Македония, до голяма степен Босна и Херцеговина. Авантюра е да се приемат тясно обвързани с Вашингтон страни точно в момента, когато Брюксел обсъжда създаването на общоевропейска армия, може би на мястото на НАТО.

Що се отнася до българската позиция относно Западните Балкани, има резон в това, че ЕС би могъл да субсидира трансбалкански и

Нагаждач ли е българинът?

Георги
ПЕНЧЕВ

Ако определението нагаждач ви изглежда твърде грубо, приемоте другото, може би по-благозвучно - приспособяване. Ще рече, че щом условията са се променили, да се опиташ и ти да се промениш, така че да ти е удобно. Защото животът е променлив и човекът, иска или не - трябва да се нагажда към него. Човешкото битие е постоянна борба с природата и нейните условия. Човек ги променя и сам се променя в тази несекваща борба.

Но думата ми е за другия свят на човека като част от обществото, в което живее. Този свят е не по-малко сложен и объркан. Той изправя всекидневен човек пред изпитания, които проверяват неговата нравственост и устойчивост като индивид. Тогава се проявяват достойнства и недъзи, които са се раждали и наслагвали през дълъг исторически път. Защото човекът като обществено същество и като нравственост е рожба на вековни бури и изпитания.

По различни поводи слушам как сравняват реакцията на българите към разни неуредици с поведението на наши съседи - гърци, сърби, румънци... За бъркотии в държавата им, за потъпкване на правата им те веднага скачат, започват стачки, протестират. За да защитят правата си. А ние си мълчим.

Псуваме под мустак

мърморим един на друг - и толкоз. Готови сме да преглътнем сякаш всяка неправда.

Защо е така? Какъв знак е за нашия национален характер? Можем ли да правим някакви сериозни заключения?

Вместо да търсим промяна, ние по-често се примиряваме, нагаждаме се към новите условия и постепенно свикваме с тях. Това нагаждане и привикване, откъдето и да го погледнеш, не е положително качество. Знаем го, но сякаш сме безсилни за друго поведение.

Когато търся някакво логично обяснение, все стигам до нашата робска съдба. Явно вековното робство, бесилките и реките от кръв, безбройните жертви са оставили трайна следа в народното съзнание. Преживените ужаси, страхът за живота на роднини и близки са наслоявали в българската душа психологията на примирение, търсенето на всякакъв начин да се приспособиш, за да оцелееш. Грях е на душата да корим такова поведение в ония условия. Но е тъжно, че с времето, с вековете и годините това поведение на приспособяване, за да оцелееш и да се опазиш, се е наслоило трайно и за постоянно. Станало е

начин на поведение и живот

Като огледаме дните си - този начин на нагаждане и приспособяване може да се забележи твърде често. Думата ми е главно за това явление, което се шири из полето на

Тъжни размисли за нашенеца с потури и с бомбе

обществения живот и политиката. Може би точно там неговото проявление придобива най-отблъскващ, отвратителен вид.

Да почнем от главното, което показва посоката, по която върви държавата. Малки страни като България трудно могат да избират самостоятелен път. Те винаги търсят закрилата на големите. От години бяхме неотлъчни от Русия. Много са причините за това - единна славянска кръв и история, родствени езици, култура и нравственост. И преди всичко - от Русия получихме своята свобода след вековното робство. А тази свобода беше извоювана със смъртта на десетки хиляди руски чедра. Българите не са безпамятен народ.

Доколко управата на България е успявала да пази и провежда своите национални интереси, може да се съди според постигнатото през това време. Малка България имаше

постижения в разните области на живота, които я поставяха на челно място в света. Когато настъпиха промените, новите управници веднага се приспособиха

към западните страни и преди всичко към САЩ. Това държавно нагаждане прие груби, унижаващи достойнството ни прояви. Държава, която е била встрани от нашия български път, която не ни е помагала, а е хвърляла бомби върху нашите градове, убивала е хиляди българи, нашенските нагаждачи започнаха да представят като добър, едва ли не единствен приятел. Макар

тези подлизурковци

да не могат дума да обелят с какво тя е помогнала на нашия народ, получили ли сме някога от американците за две пари помощ. Безропотно нагаждачество на управниците стигна дотам, че позволиха на българска земя да се настанят американски войски...

Наивно си мислех преди години, че като приемат България в Европейския съюз, това ще помогне на нашите уп-

равници да се почувстват наравно с европейските, че ще придобият повече самочувствие. Напразни надежди. Тъжно и обидно ми става, когато гледам как нашите кършат гръб и блюдолизничат дори пред някогашни европейски чиновници. Не умеят да се държат като държавници от страна с история и заслуги. Нямат кураж да тропнат, когато ни настъпват по българските интереси. Докъде стига лицемерието, много хубаво показва възприетото като правило при всяка среща европейските началници да се мляскат. Гледаш ги и си мислиш, че Брежневото лигавене някога - ряпа да яде.

Имам свое обяснение за

нагаждачеството на българските управници

към европейските и всякакви други. Мнозина от нашенците не знаят чужди езици и са като глухоними, като се срещат, макар да се прегръщат и да се целуват. Но по-важното е, че независимо от поста, който заемат, те нямат подготовка, интелект, защото "малко им е културицата", както казваше някога Чудомир. Днешната политика е сложна и трудна работа, а колко от нашите управници са подготвени за нея?

Никак не е случайно, че

макар през Европейския парламент да минаха вече твърде много български депутати, като че ли само Ивайло Калфин се наложи и получи реално европейско признание. Това е много сериозно напомняне да мислим разумно какви депутати избираме за Европа.

Има едно друго нагаждачество в политическия живот, което е особено отблъскващо. Но е тъй масово, че дори купуването на гласове с кебапчета изглежда дреболия...

Неписано правило е около партията, която печели и е на власт, да се натрупват много мераклии за държавната трапеза. Така беше и преди. Някога нашата партия беше милионна, но веднага след промяната мнозина се разхвърчаха като перушина, отрекоха се от тази партия, в която преди се кълнях. Побързаха да се присламчат към "демократични" партии, станаха най-зловни врагове на социализма. Как да наречеш тяхното поведение - преориентиране, нагаждачество, подлизурство... Каквото и име да му сложиш, все носи белег на нечиста съвест, на нагаждачество и

търсене на мекомто в живота

И най-трудно можеш да забележиш идейни убеждения, защита на идеал... Ако се вгледате в управляващата партия ГЕРБ, без усилие ще откриете някогашни партийни секретари, активисти, редови членове на социалистическата партия. Мирно си живеят, дори ръководят и дават съвети. Много искам да разбера каква съвест имат, мъчи ли ги тази съвест и как гледат децата си, като знаят как са омърсили човешкото си достойнство.

Присламчането към победителите не е "привилегия" на една партия. Социалистическата партия не прави изключение. Когато замирише на власт, започва такова надбягване към софрата, активен процес на присламчване. Не от обич към партията, а заради келепира с властта.

Това явление в българската политика сякаш показва своя отвратителен лик най-силно при управлението на ГЕРБ. Куцо и сакато, както казват хората, се юрна към тази партия и пришълците помогнаха за мнозинството, с което те гордо се хвалят. Едва ли на Цветанов му е приятно да поглежда към тази дребна подробност за гербаджийските победи.

В нашето мъчно ежедневие без особени усилия могат да се забележат колко още проявления на нагаждачеството. Те са

проникнали в битието

и често не им отдаваме значение. Защото мислим, че е дреболия, от която не зависи нашето развитие. Някога дори можем да се надсмеем и да отминем. А не бива. Нагаждачеството под каквато и да е форма и проявление с тъжен черен белег от миналото.

Не искам да възприемам нагаждачеството като отлика на българите. Фактът, че народът е измислил твърде много определения за него, подсказва, че хората са имали отворени очи за такива прояви и поведение. А това доказва, че за него не ще има място в утрешния ни живот. Дано!

Ясни са финалистите за наградите „Св. Влас“

Седмица преди официалната церемония по връчването на наградите за телевизионна журналистика „Свети Влас“ вече са ясни и финалистите. 4 души от БНТ, петима от БТВ, 4 от Нова тв, по двама от „България он еър“ и „Европа“ и по един представител на Канал 3 и Военния канал са номинирани за отличието.

Победителите ще станат ясни на 2 юни на официална церемония на брега на морето в курорта „Свети Влас“. Преди това ще се проведе традиционната дискусия по тазгодишната телевизионна продукция. Поканени са медийни експерти и журналисти. Отличията са

На 2 юни ще обявят кой ще получи голямата награда, присъждана от „Клуб 11“

в 2 категории. „Голямата награда“ се присъжда за постижения в българската телевизионна журналистика, а „Специалните награди“ са за оригинални идеи и индивидуално присъствие.

Припомняме, че номинациите обхващат цялата оригинална и лицензирана телевизионна продукция в родния ефир, излъчвана между 1 март 2017 г. и 30 март 2018 г. Предложения се събират до 10 април т.г. Инициатори са „Кръг 11“, в който влизат Иван Гарелов, проф. Ивайло Зне-

полски, доц. Георги Лозанов, Любен Дилов-син, Копринка Червенкова, Георги Тенев, Джими Найденов, Стефан Димитров, Антони Георгиев, Павел Васев и покойният Петко Бочаров.

Във финалите БНТ е представяна от Бойко Василев, Александър Марков, Горан Благоев и предаването „Денят започва с култура“. БТВ се включва с Иван Георгиев, Петър Нанев, Мария Савкова Росен Цветков и водещия на времето Емил Чолаков. Нова тв е представена от водещите Ми-

лен Цветков, Николай Дойнов, Виктор Николаев, както и от Даниела Тренчева и предаването „Ничия земя“. „България он еър“ се състезава с Кузман Илиев и Ганиела Ангелова, а „Европа“ - с Боряна Каменова и Даниела Наумова. Александър Владимиров и „Имате думата“ от Канал 3 и документалистиката на Силвия Сиракова-Гвозден от Военния канал допълват финалистите.

Отличията ще бъдат присъдени от 5-членно жури с председател проф. Ивайло Знеполски.

Наз@ем от мреж@та

Токът и топлата вода поскъпват от юли - новини с подобни заглавия заваляха през последните дни и активираха истинска вълна от гняв в социалните мрежи. Поредното поскъпване, лошият стандарт на живот и бездушието на институциите за пореден път бяха подхванати от онлайн коментаторите.

● Поскъпването е регулярно на всеки четири или пет месеца. Няма нужда да се съобщава като новина. Причината е елементарна и няма нужда да я оправдават по една или друга причина, а именно: режимът на ГЕРБ няма пари.

● От 1 юли ни чака поредна, очаквана изненада с нови цени. Пак някой някъде решава кое е добро за народа, но без да го пита откъде ще намери пари, за да плаща. Слушам разни депутати от ГЕРБ как се хвалят, че постоили това или онова, все за доброто на гражданите. Не се ли досещат, че се държат като колониална администрация, която от свое име налага на бедния народ своите решения и те все са за „негово добро“. Тази партия връща соцвремената, когато всичко беше „за човека“ и се шегувахме, че знаем и кой е този „човек“.

● Да допуснем, че постоянното увеличаване на цената на енергоносителите е нещо нормално. Не разбирам, обаче, защо управляващите не са в състояние да регулират доходите в съответствие с усреднен % на увеличение. Вдига се шум около повишаването на пенсиите от 1 юли с 3,8%, но цените нарастват от същата дата и то веднага е „изядено“, а бюджета си връща същите тези пари. И фактически голяма част от населението обеднява. Така е през всички години, когато управлява партия ГЕРБ - как да го тълкуваме, освен като признак за безпомощност и неумение на финансистите да разпределят правилно. Хвалят се с излишък, но ако тези пари съществуват, очевидно отиват за покриване на загуби, предизвикани от погрешни управленски решения, за някои от които всички знаем. Докога така?

● от лъжци които получават толкова по-тъсти заплати, колкото по-нагло и по-безочливо лъжат хората! Няма да е минало и месец-два откакто заявиха в медиите че КЕВР отхвърля искането на монополистите и няма да допусне вдигане цените на електроенергията, горивата и природния газ и сега „Те ти булка Спасов ден“, ще има увеличение на цените! Тлъсто платени лъжци със закоравели души на мерзавци, за които потъването на пачките с пари в джобовете им са основание за всяко тяхно решение!

● Живее в центъра и не мога вече да преброя колко пъти се спира топлата вода.

Алоооооо, 2018-та сме, не сме в средновековието. Как така ще плащам повече, за да ползвам по-малко, не се ли наядохте.

● КЕВР щеше да прави проверка за раздутите сметки за парно през м.март. Май забравиха за това...

● Аз искам да попитам...като собственик на имот през който преминава тръбата ;) НЕ на Южен Поток разбира се, а на Топлофикация след като НЕ искам да им ползвам услугите защо те НЕ ми плащат на мен. Заради това че нарушават чужда собственост!?

● Едно семейство със средна заплата и едно дете не може да плаща сметките и да живее.Трябва в едно жилище да живеят 3 семейства.Едни да плащат водата,други тока,трети парното,за да остане нещо за ядене.

● Пенсионите щели да скачат до небесата през юли и за да не се чудят бабите дали да отидат с увеличението до Париж или Лондон, ги улесняват като им повишават цените на ток и топла вода.

(Запазен е оригиналният правопис)

Страница на Павлина ДАВИДОВА

БТВ ОБНОВИ САЙТА СИ

С изцяло обновен сайт се похвалиха от БТВ. „Оп-ростената и олекотена навигация на btvnovinite.bg дава бърз и интуитивен достъп до най-важните акценти от деня, а достъпът до съдържанието през мобилни устройства вече е по-лесно и удобно. Освен стандартните подобрения, като по-лесна за четене подредба на водещите новини на началната страница, обновеният btvnovinite.bg предлага повече видео, бърз достъп до всички телевизионни новинарски емисии и пряка връзка с най-актуалното от съдържанието на btv.bg“, обобщават промените от медията.

Спортната секция също е преобразена, а промените са съгласувани с редакцията и са резултат от анализ на поведението на онлайн потребителите.

За да подобри потребителското преживяване и да улесни достъпа до качествено новинарско съдържание, уеб екипът на „БТВ Медиа груп“ е предоставил и вградена възможност за подаване на сигнали от граждани в платформата „Аз, репортерът“. От медията са подготвили и по-ясна прогноза за времето, има и препратка към dalivali.bg.

„Потребителите на btvnovinite.bg са нараснали със средно 20% от началото на годината в сравнение със същия период за 2017. Това отчита данните на Gemius“, доволни са от медията.

Цветомира Ванчева, Лъчезара Павлова, Станислав Райчев и Николай Немигенчев са полуфиналистите в готварското шоу „Мастършеф“. Те ще мерят сили от 21 часа на 28 май по БТВ

4 фотографи показват в София свободата през камерата си

59 творби на четирима изтъкнати фотографи, свързани с темите свобода на мисълта, свобода на изразяването, борба с дискриминацията и борба с насилието над жени, ще бъдат изложени от 25 май до 6 юни 2018 г. на Моста на влюбените в София. Организатор на изложбата е Бюрото на Европейския парламент в България и е съвместна инициатива със световноизвестния международен фотографски колектив „Магнум“.

Събитието е свързано с 30-годишнината от връчването на първата награда „Сахаров“, която ЕП връчва за свобода на мисълта на личности или организации, които имат изключителен принос в борбата за правата на човека по целия свят.

Изложбата отразява живота на четирима защитници на правата на човека от различни краища на света. Със свои

творби е представен Жером Сесини, който придружава защитника на правата на човека Самрит Венг в пътуванията му до отдалечени села в Камбоджа. Камерата е документирала живота на етнически малцинствени групи, принудително изселени от мултинационални компании. Фотографиите на Неуша Таваколян отразяват дейностите на младата Асма Кауеш от Тунис, която се опитва да предпази тийнейджъри от радикализиране. Енри Цанай снима в Етиопия адвоката Амеха Меконен, който защитава журналисти, подложени на цензура от правителствените органи. В Босна и Херцеговина Бике Дечпортер придружава Ядранка Миличевич, бивша бежанка от военния конфликт на Балканите, която днес работи в защита на правата на жени, станали жертва на насилие или дискриминация.

Експозицията на СУ за история на радиото носи името на проф. Веселин Димитров

От 19 май Музейната експозиция за историята на радиото в България към Софийския университет „Св.Климент Охридски“ официално бе наименувана на нейния създател проф. д-р Веселин Димитров. Официалното откриване се състоя миналата събота във Факултета по журналис-

тика и масова комуникация.

Събитието бе част от програмата по отбелязване на 130 години СУ „Св.Климент Охридски“, 20 години от създаването на музейната експозиция и е посветено на 80-та годишнина от рождението на проф. д-р Веселин Димитров.

Проф. Димитров (19 май 1938 - 25 юни 2009) е дългогодишен преподавател и декан на ФЖМК. Автор е на 17 монографии и над 130 научни студии и статии. Създател на две научни дисциплини история на радиото в България и радиопрограмиране.

ПРОЛЕТНИЯТ БАЗАР НА КНИГАТА ЩЕ БЪДЕ НА ОТКРИТО ПРЕД НДК

Дворът на стария колеж става лятна сцена

Кинопрожекции,
концерти
и детски
спектакли
ще има в двора
на Техническия
университет

Снимка КЛАСИК OPEN AIR

Маестро Диан Чобанов е подбрал популярни класически творби за концерта "Романтична събота"

Пенка КАЛИНКОВА

Кварталът на някогашните колежи в Пловдив, днес обитавани от съвременни университети, ще се превърне в нов културен център. Дворът на емблематичния френски девически колеж "Св. Йосиф", впоследствие на ВМИ Пловдив, а днес част от комплекса на Техническия университет, с военен самолет наред него, ще се превърне в открита лятна сцена на Опера Пловдив. Сградата (1899) е по проект на архитектите Георги Фингов и Вълко Вълкович и фасадата ѝ е в стил сецесион. В три поредни вече-

ри от 1 до 3 юни пловдивчани и гости на града могат да се насладят на любопитни музикални проекти с чаша вино в Стария ректорат на ул. "Цанко Дюстабанов" в рамките на програмата Класик Open Air. Идеята на Пловдивската опера е чрез концертите да се популяризират нови локации с потенциал за развитие на градска култура. Такива в Пловдив, където всеки хълм може да бъде сцена, където сценично пространство може да оформят две старинни стени и всяко стълбище и дъгообразна врата са предизвикателство за изкуство, има колкото щеш.

На 1 юни ще се състои проектът "Музика в кадър: Хората в неделя",

който обединява прожекция на немия немски филм от 1929 г. "Хората в неделя" с изпълнение на живо от оркестъра на Пловдивската опера на музиката, създадена специално за него от италианския композитор и диригент Тициано Пополи. Филмът описва живота на берлинчани в неделен летен ден между двете войни и е признат като гениална работа, важна не само в развитието на немското кино. Идеята да се съчетае филмът с изпълнение на симфоничен оркестър е на Гулеймо Папа от италианския Rimusicazioni Film Festival и се осъществява в сътрудничество с Италианския културен институт в София. За проекта ще се изгради и филмов екран в открития двор. Началото е в 21.15 ч.

На следващия ден е концертът "Романтична събота" от поредицата "Малка нощна музика" на оркестъра на Пловдивската опера. Маестро Диан Чобанов е подбрал отново популярни класически творби от Георги Златев-Черкин, Чайковски, Верди, Пиацола и други като продължение на програмата, изпълнявана край Пеещите фонтани в Цар-Симеоновата градина. Солисти са известният цигулар Мичо Димитров и сопраното Евгения Ралчева.

В неделния 3 юни децата ще се забавляват с мюзикъла "Вълкът и седемте козлета" от Александър Владигеров с участието на солисти и балета на операта. Спектакълът на режисьора Славчо Николов е от 17.30 ч.

Проектът Класик Open Air е част от Културния календар на Пловдивската община.

Трети Вишеград филм фест в София

Във връзка с унгарското председателство на Вишеградската четворка (Полша, Словакия, Унгария, Чехия) Унгарският културен институт при посолството на Унгария в София организира третото издание на Вишеград филм фест. То ще се състои от 28 до 31 май в УКИ, ул. "Аксаков" 16. Филмите са посветени на мотото на унгарското председателство на Вишеградската група "Връзки". Три от лентите са с български субтитри, една -

с английски. Входът за всички прожекции е свободен. Пржекциите се осъществяват със съдействието на културните институти и посолства на страните от Вишеградската група и са с начален час 18. На 28 май ще бъде показан филмът "За тялото и душата" (Унгария), на 29 май словашкият "Петата лодка", на 30 май полският "Място 44", на 31 май чешкият "Интимно осветление".

"За тялото и душата" на Илдико Енеди открива панорамата

„Мистерията на българските гласове” с нов албум

Новият албум на "Мистерията на българските гласове", който бе представен в столичния клуб "Терминал 1", вече е достъпен на българския пазар, съобща БГНЕС. Компактдискът носи името "BooCheeMish", а разпространението му на световния музикален пазар предстои да започне днес. Той съдържа 12 нови музикални произведения, писани специално за българския състав, и е първият студийен запис на хора от близо 20 години.

"Албумът е различен от останалите, защото имаме колаборация с други изпълнители. Имам и гост-музиканти, сред които и световноизвестната Лиса Джерард", сподели продуцентът Бояна Бункова. Австралийката Лиса Джерард е известна на меломаните като член на "Дед кен денс" и като композиторка и изпълнителка на филмова музика. Тя е носителка на "Златен глобус" за музиката към филма "Гладиатор", създадена съвместно с композитора Ханс Цимер. "Опитваме се да не копираме това, което вече е история и по някакъв начин е постигнало

успех. Имаме уважение към миналото, но се стремим да разширим границите, правейки един интернационален формат на новия албум. За разлика от другите албуми на "Мистерията на българските гласове" този не е толкова акапелен, а е смесване между пеене и инструментал. Музикантите в него идват от различни стилове, което прави албума много интересен", сподели музикалният продуцент и основен композитор на песните Петър Дундаков.

В албума участват още световният шампион по бийтбокс Скилър и немският перкусионист Дейвид Кукерман. Присъстват и много български музиканти, сред които китаристът Петър Миланов, Христина Белева - гъдулка, Костадин Генчев - кавал, и Димитър Карамфилов - контрабас. "Този диск за мен е невероятен, защото работихме с хора, които не са в нашия жанр. Работата с Лиса Джерард - една дама, която е отдадена на нашето изкуство, както и с всички известни инструменталисти донесе резултат", казва диригентката на състава Дора Христова.

КРАТКИ

Документална изложба в Столичната библиотека

Документална изложба, посветена на живота и творчеството на Милка Петрова-Коралова, авторка на първия български роман пътепис, и на 80-годишнината от рождението на Андрей Коралов, ще бъде погледната в Столичната библиотека (пл. "Славейков" 4). Тя е съорганизирана заедно с фондация "Елена и Христо Генчеви", ИК "Коралов и Сие", семейства Коралови, Генчеви, Стоеви. Експозицията ще бъде открита на 31 май от 18 ч. в галерия "София" и ще продължи до 12 юни.

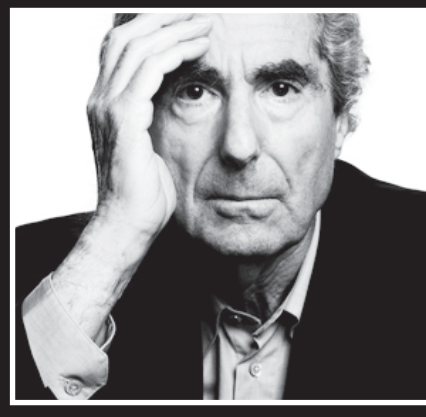

Прояви за децата в Сити марк арт център

В първата неделя след Деня на детето - на 3 юни от 11 ч., екипът на Сити марк арт център е подготвил за малките зрители уникална възможност да се потопят в света на ударните инструменти и да научат нови и интересни неща за най-атрактивните музикални инструменти. Ще звучат ксилофон, вибратон, маримба, барабани, ще има демонстрация на над 30 ударни инструмента от различни краища на планетата. Водещ ще бъде Александър Цвевков от ансамбъл "Политимия" & Noble Drummers, с участието на перкусионния ансамбъл "Палиев спаркълс" с художествена ръководителка Искра Палиева. Гост-солист ще бъде Мирослав Димов - маримба, лауреат на международни конкурси. След обяд от 16 ч. в салона ще започне "Петя и вълкът" от Сергей Прокофиев - музикална приказка за деца от 4 до 12 г. и техните родители.

ПОЧИНА ПИСАТЕЛЯТ ФИЛИП РОТ

Едно от най-големите имена на американската литература Филип Рот почина на 85-годишна възраст, съобщиха американски медии. Филип Рот е роден през 1933 г. в Нюарк, Ню Джърси, САЩ. Известен е със серия романи и разкази, посветени на живота на американските евреи. Най-голяма известност постига с третата си книга "Синдромът Портной", излязла през 1969 г., издадена и на български език. В България са публикувани още "Писателят призрак", "Американски пасторал", "Човешкото петно", "Призракът излиза", "Гърдата", "Животът ми като мъж", "Измяна", "Взмущение" и др. Рот е носител на наградите "Пулицър", "Франц Кафка", званието Командор на почетния легион.

ДУМА

Очаквайте

МАКС ВАЛЕРА ПАК ИДВА СЪС „СОУЛФЛАЙ” И НОВ АЛБУМ

Първа Лятна академия за деца таланти

Започна приемът на кандидати, избраните ще развият способностите си в пет категории

Първата в България Лятна академия за деца таланти ще се проведе от 6 до 13 септември в хотел „Сол Несебър палас”. Школата по изкуства се организира от Асоциацията за подкрепа на децата в партньорство с Ротари клуб София, Триадица. „Нашата мисия е да помогнем на децата да развият и популяризират българския талант у нас и по света. Най-висшият интерес е този на детето и ние трябва да го пазим. Трябва да осигурим на нашите деца щастие и благоденствие и да им дадем детството, което заслужават”, споделя председателката на Асоциацията за подкрепа на децата Богдана Желявска.

Лятната школа ще даде възможност на избрани чрез кастинг до 12 деца на възраст между 10 и 17 години да развият способностите си в пет

Васил Петров, Славяна и Вили Чаушеви

категории - пеене, актьорско майсторство, рисуване, танц и музикален инструмент. Всички разходи по настаняване и изхранване на участниците се поемат от организаторите, като на място е осигурен и медицински екип.

Разноските на придружителите на деца с увреждания също се поемат от Асоциация за подкрепа на децата.

Ментори в отделните профили ще бъдат Васил Петров, Веси Бонева, Вида Пиронкова, Ники Сотиров, Петър Пиронков, Зорница Иларионова, Гери Джендова. Децата, класирали се с най-висока оценка във всяка от категориите, ще получат финансова подкрепа за явяването си на престижен международен конкурс.

Краят на Лятната академия ще бъде отпразнуван с концерт и изложба на младите таланти, а всички, успешно завършили обучението, ще получат сертификати. На участниците ще бъде осигурена възможност да присъстват на „Аполония 2018”, а отличените ще представят своя талант.

За да се запишат за участие в кастинга, кандидатите и техните родители трябва да подготвят творческа автобиография, видеовизитка, клип или снимки на детето, които, заедно с декларация съгласие на родителите, се изпращат до 30 юни на официалната страница на Асоциацията за подкрепа на децата www.apd.bg или на имейл apd@apd.bg. Списъкът с класираните кандидати ще бъде обявен на официалната страница на асоциацията на 15 юли.

Публикуваха доходите на руски знаменитости

Министерството на културата на Русия обнародва информация за доходите и имуществото на дейци на културата в подведомствените си организации, информира Лента.ру.

Първи в списъка е диригентът и художествен ръководител на Националния филхармоничен оркестър на Русия Владимир Спиваков, съобщава РИА „Новости”. По данни на МК, именитият цигулар е декларирал повече от 82,2 млн. рубли (около 1 141 827 евро). Художественият ръководител на

симфоничния оркестър „Нова Русия” Юрий Башмет е обявил 60,2 млн. рубли.

До името на народния артист и художествен ръководител на Театъра на нациите Евгений Миронов са посочени 55,5 млн. рубли. В списъка на министерството са още художествените ръководители на Малий драматичен театър - Театъра на Европа Лев Додин с 24 млн. рубли, на театър „Вахтангов” Римас Туминас с 19,7 млн. рубли и на Малий театър Юрий Соломин с 11,1 млн. рубли.

Владимир Спиваков

Защо птиците нямат зъби

Защо птиците, които произхождат от динозаврите, са загубили зъбите си по време на еволюцията? За да може пилеца да се излюпят по-бързо от яйцата и да имат по-големи шансове да оцелеят, сочат резултатите от изследване, цитирани от Франс прес. Съвременните птици имат човка без зъби, каквато са притежавали някои динозаври през мезозоя (251 милиона години пр. Хр. - 65 милиона години пр. Хр.), информира Дарик.

Най-често приежданата теза за изчезването на зъбите е свързана с промени в хранителния режим у пти-

ците. Това улеснило оцеляването им при масовото измиране на видове преди 65 млн. години, предизвикано от падане на астероид, който променил климата на планетата. Учените от университета в Бон предложиха нова хипотеза, свързана със страте-

гията за репродукция на динозаври птици и продължителността на инкубационния период на яйцата. Тя е базирана върху изследване на американски палеонтолози, които констатираха бавния инкубационен период на динозавърски яйца. Причината за това е в зъбите - при динозаврите поникването им отнемало около 60 процента от времето, свързано с инкубационния период. Яйцата са предпочитана от хищниците плячка. Съкратеният инкубационен период, позволяващ по-бързо излюпване на пилеца, осигурил важно еволюционно предимство.

Среща между бивши съученици.

- Здравсти, как е? Завърши ли висшето?

- Завърших. С две дипломи съм вече - психология и публична администрация.

- Браво! А по колко даваш марулите?

ВЛАДИМИР ПОПОВ, поет
ГЕНОВЕВА ДИМИТРОВА,
кинокритичка, журналистка
Проф. ЕЛКА КОНСТАНТИНОВА,
литературовед
ИГОР МАРКОВСКИ, журналист
МЕТОДИ САВОВ, алпинист
НАИДЕН НАИДЕНОВ,
треньор по волейбол
ПЕТЪР СТОЯНОВ, президент
на Република България
(1997-2002)
СВЕТЛАНА ТАКЕВА,
член на НС на БСП
ТОДОР ВЕЛЕВ, историк и поет

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

25

Трето намиране честната глава на св. Йоан Кръстител (Отдание на Възнесение)

Бионсе си купи църква

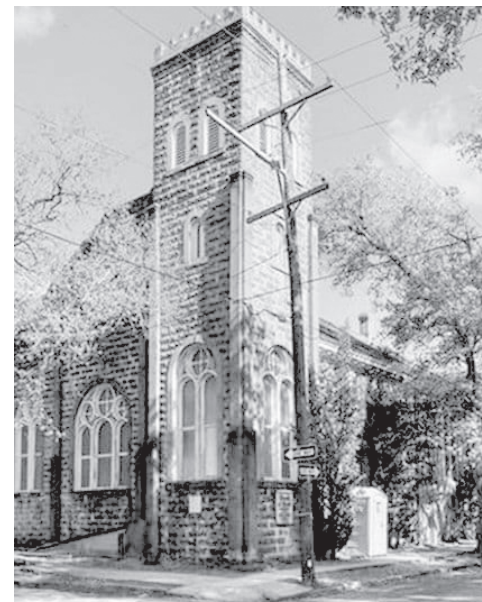
Бионсе може да се похвали с нова имотна придобивка. 36-годишната певица си купи църква.

Според информация на американския сайт TMZ над 100-годишната сграда се намира в Луизиана, Ню Орлиънс, недалеч от дома на сестра ѝ Соланж. Това е историческа сграда, построена в началото на XX век, която е била предложена за продажба за 850 000 долара.

Не се знае точно каква сума е платила певицата, за да стане нейна собственост.

Бионсе е една от най-богатите жени в шоубизнеса, като състоянието ѝ е оценено на 350 млн. долара, според класацията, публикувана от сп. „Форбс” през 2017 г.

Съпругът ѝ Джей Зи пък притежава не по-малко от 810 млн. долара, информира Актуално.ком.

ДУМА

СРЕЩИ

КРИСТИЯН МАЛИНОВ:

Оставам в ЦСКА, жаген съм за купи

Интервю на
Мони ГЕОРГИЕВ

□ Кристиане, в последното от 6-те дербита за сезона срещу "Левски" вкара втория гол за победата с 3:2. Колко по-специален бе той, предвид съперника?

- Гол като гол. Без значение на кого вкарвам, важно е ЦСКА да побеждава.

□ Защо завършихте кампанията без отличие?

- Не мисля, че сме почнали да играем по-слабо, но с оглед на наказания и контузии леко се получи един дисбаланс в отбора. Може би някои по-слаби игри – не резултати, а игри, започнаха да ни разколебават. Определящ беше вторият мач с "Лудогорец" в Разград. Водехме с 2:1 до 85-ата минута, но го загубихме и оттам рухнахме. Разочарованието е доста голямо и виждате резултатите в последно време, с изключение на победата над "Левски". В Разград беше най-важният мач, като финал на първенството. Всички го осъзнахме това, дори не сме се уговаряли помежду си. Не успяхме да спечелим, да зарадваме феновете, за което се извиняваме. Догодина ще се борим двойно по-силно. Последваха срыв в резултатите дойде от загубата и нарастването на дистанцията – знаехме, че трудно могат да грешат някъде.

□ В личен план обаче показва сериозно израстване...

- Да, и аз мисля, че това бе най-силният ми сезон. И преди съм имал силни такива – но като игра, да ми се получават нещата на терена – може би бе именно този сезон. Успях да надградя във всички аспекти – физически, тактически – с помощта на старши треньора, на кондиционните специалисти. Надявам се през следващия да вдигна нивото още. Мога да кажа, че съм доволен – не удовлетворен, защото не взехме никакъв трофей. Предпочитам да не играя толкоз през годината, да бъда резерва или даже извън групата, но клубът да вземе трофей. Защото това остава в историята, а не индивидуалните отличия като Играч на кръга 10 пъти поред, примерно (бел. авт. - Заради гола срещу "Левски" Кристиан бе избран за №1 на XXXV кръг в Първа

Не забивгам на нападателите за славата, казва халфът на „червените“

лига, като за първи път спечели анкетата).

□ Разкажи повече за твоя футболен път...

- Започнах в "Беласица" под ръководството на Иван Златински. Той ми беше наставник и в школата на Ивайло Андонов – "Пирин 2001". След успешен кастинг изкарах 7 години в Ловеч и подписах първи професионален договор с "Литекс". Преотстъпиха ме за година в "Добруджа", където попаднах на изключителен професионалист и човек – Светослав Тодоров. Сетне се върнах в "Литекс" и оттам насетне пътят ми е известен на всички.

□ Защо точно дефанзивен халф? Пробвал ли си се на други позиции и как си намери мястото?

- Играя, където ме пуснат. В "Литекс" съм действал зад нападателя, разиграваш халф, дефанзивен халф, каквото най-вече съм и в ЦСКА. В последните 2-3 мача Христо Янев ме пуска малко по-напред. За мен няма проблеми, на всяка позиция винаги давам всичко от себе си.

□ Именно заради позицията на "черно-работник" сякаш не ти се отдели необходимото внимание, когато става въпрос за индивидуални класации...

- Никога не са ме блазнали индивидуалните класации и награди. Искам да си върша работата на терена, да давам всичко от себе си, отборът да побеждава – това е, което ме интересува. Знаем, че подобни призове ги взимат нападателите, крила. Например, когато Каранга вкарва, всички се радваме.

□ Изглеждаш изключително спокоен човек, защо тогава от началото на шампионата имаш 12 жълти картони?

- 12 само (смее се). На терена съм много конфликтна личност. По принцип и в живота съм такъв, но извън терена е по-лесно да си съдържаш нервите, отколкото на него. Когато си дефанзивен халф, от теб се изисква да спираш атаките на противника, да респектираш техните халфове и нападатели, да играеш твърдо, да не позволяваш да се обръщат с топката, да правят атаки – това е. Отделно съдиите понякога са прекалено строги при санкциони-

рането, понякога свирят много лесни фаулове от някакви минимални докосвания.

□ В една анкета твоите съотборници те определиха като "най-работливия" в тима. С какви друга дума би се описал?

- Точно с тази – работлив.

□ Как ти се отразява бащинството? Трудно ли комбинираш задълженията в личен план с професионалните?

- Не, защо да е трудно? (усмива се). То като се прибереш вкъщи, това е най-милото – да видиш детето ти, като те гледа, как си играе... уникално нещо. Футболът и семейството вървят ръка за ръка – не мисля, че е трудно, и се справям.

□ Какви са амбициите ти за следващия сезон?

- Първо ще си почина, след това мислим за него. Искам да направим дубъл и да стигнем колкото се може по-напред в Лига Европа.

□ Значи оставаши на "Армията"?

- Според мен – да, но не мога да кажа на 100%, трябва да се обърнете към ръководството. За конкретни оферти не знам, никой не ми е звънял.

□ Доста футболисти бързат да направят трансфер в чужбина...

- Всичко с времето си. Ако е писано, ще излезе, ако ли не – ще остана да играя тук.

□ Твоят доскорошен партньор Антон Недялков направи трансфер в "Далас". Смяташ ли, че това бе компромис, тъй като най-силните първенства са в Европа?

- Той открай време искаше да излезе да играе. Според мен можеше да поизчака още малко, за да играе в Европа. Ако не сега, през лятото, през зимата със сигурност щеше да отиде да рита някъде в Европа – Германия, Австрия...

В САЩ първенството не знам как се развива, какво е нивото, но предполагам, че е по-високо от българското.

□ Когато се обрънеш след 10-15 години назад, какво искаш да видиш?

- Да съм играл на колкото се може по-високо ниво, да спазвам своите принципи, да не изневерявам на себе си и да кажа, че съм направил всичко по силите си. Ако не стане – добре, жи-

вотът продължава и след футбола.

□ А какви са тези принципи?

- Те са на терена. А и като човек мразя мърдосването. Когато виждам, че някой от съотборниците ми не дава всичко от себе си в даден момент, отвътре ми идва да му кажа, може би дори да се скарам. Тренирам всеки ден усърдно – преди, по време, след тренировка.

Не мисля, че колегите ми не са се раздавали. Просто някой път подхождат по-лежерно, по-неконцентрирано, понякога вероятно и аз подхождам така. А това изключително много ме дразни.

□ Преекспонира се реакцията ти срещу Жеферсон Телес именно след въпросната ключова загуба в Разград. Какво всъщност се случи и това повлия ли на атмосферата в съблекалната?

- Конфликт с Жеферсон нямам. Както след мача, така и на другия ден, а и всеки път се поздравяваме, говорим си. Не е имало търкане между нас, както и между българите и чужденците, както някои медии се опитват да изкарат, че има някакви проблеми. За въпросната ситуация – просто бях афектиран. Знаеш, че някой път, като си изнервен, особено след такъв развой... аз също съм грешил, защото понякога прекалявам с реакциите си, но тя не е била нещо конкретно към него, просто казах, че всички трябва да поемат отговорността, защото, ако погледнем обстойно ситуацията, при третия гол първо сгреших аз, после стана контраатаката и така ни вкараха.

□ Какво отличава работата на Христо Янев от тази на предшественика му Стамен Белчев? Янев каза, че работата му като старши треньор го е върнала към живите. Успя ли и вас да ви зарази живецът?

- Не мога да кажа какви разлики има, тъй като с него работим от малко време, преди това също съм работил с Янев, но също не бе за дълго. И двамата са добри треньори. Може би Янев иска да играем по-офанзивно, докато Белчев леко по-предпазливо. Винаги има за какво да се борим, защото играем за най-големия отбор в

СНИМКА АВТОРЪТ

Вътрешният халф КРИСТИЯН МАЛИНОВ се утвърди сред титулярите на футболния ЦСКА, като записа през настоящия сезон 32 срещи с 3 гола и 3 асистенции в тях. 24-годишният Малинов е висок 170 см. Роден е в петричкото село Кавракирово, като през 2004 г. започва да тренира в местния "Беласица". През 2007 г. постъпва в благаевградската академия "Пирин 2001". Година по-късно заедно с братовчед си Костадин Малинов се явяват на традиционните приемни изпити в "Академия Литекс" и са одобрени. За първия отбор на ловчанлии дебютира на 1 септември 2011 г. в контрола срещу "Ботев" (Враца), а треньор на тогавашния шампион е Любослав Пенев. През сезон 2013/14 г. е преотстъпен на "Добруджа", сетне се завръща с оранжевия екип, а през лятото на 2016 г. преминава на стадион "Българска армия". Бивш младежки национал, а на 8 юни 2015 г. прави и неофициален дебют за мъжете на България в контролата с Турция (0:4), но все още чака официален мач за "триковете". Има по-малка сестра Мариела, световна и европейска шампионка по таекуон-до, версия ITF при девойките. На 12 февруари Кристиан и приятелката му Елиза станаха родители на момче.

страната – ЦСКА, първо заради феновете, след това за честта си, премии и т. н. А какво успя да промени – след всяка смяна на треньор има психологически момент, който освобождава футболистите от натрупаното еднообразие.

□ Не беше повикан за последните квалификации на националния отбор, поставяш ли си за цел да бъдеш за постоянно част от него?

- Както на мен, така и на всеки играч с български паспорт това е най-високата цел, която можем да си поставим. Не мисля, че трябва да се сърдя на нико-

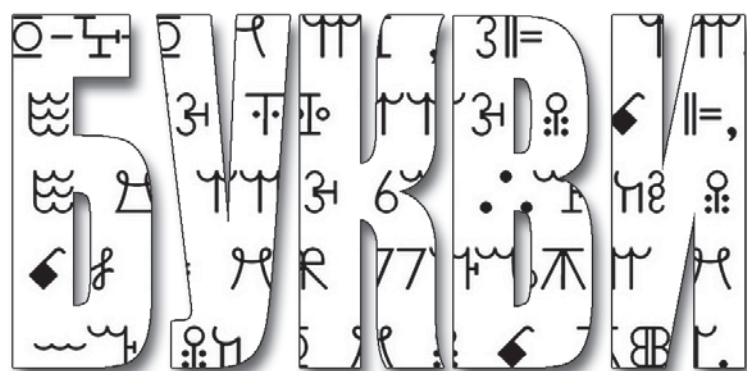
го. Треньорът преценява в даден момент кои футболисти му трябва, кои са във форма. Щом така е решил, че няма да му свърша работа – ОК. Ако ме извика, ще отида с най-голямо желание.

□ За кои други отбори стискаш палци?

- Отборът, който харесвам извън България, е "син" – "Челси". Тази година обаче бяхме под нивото, което трябва, но догодина ще сме там, където трябва.

□ Но "Челси" няма да играе в Шампионска лига?

- Но пък ще вземем Премиършип и Лига Европа.

ОТВЪД ЛОГИКАТА

ИЛИ ОРИГИНАЛНИ

СИСТЕМИ

Нумидийската азбука има две разновидности

ЗА ПИСМЕНОСТ

НЯКОИ СИМВОЛИ НЕ СА ПРОСТО ЕКВИВАЛЕНТ НА ЗВУЦИ И СРИЧКИ, А ИЗРАЗЯВАТ БЕЗКРАЙНАТА МЪДРОСТ НА ПРИРОДАТА

На пръв поглед, някои от тези символи нямат нищо общо с познатите ни букви на кирилица или латиница. Всъщност обаче всички точки, ъгли, кръгове, изображения на хора и животни и какви ли още не са част от по-оригиналните, но най-вече реално съществуващите системи за писменост, познати за цялата история на човечеството.

Еlegantната азбука, наречена огам, е използвана от келтските племена в Уелс, Ирландия и Шотландия през IV-X век. Съдържа 20 основни (по-късно са прибавени още 5 допълнителни) букви, рисувани с напречно пресечени резки. Названията им са еквивалент на имената на някои горски дървета (затова често огам е наричана азбука на дърветата). Изобразена хоризонтално или вертикално върху тисова клонка или камък, всяка буква има съответствия и свързани с нея пророчески значения. Според ирландската митология бог Огма изобретил тази писменост с намерението да кодира и изрази мъдростта на природата. Тя се смята и за келтския еквивалент на руните.

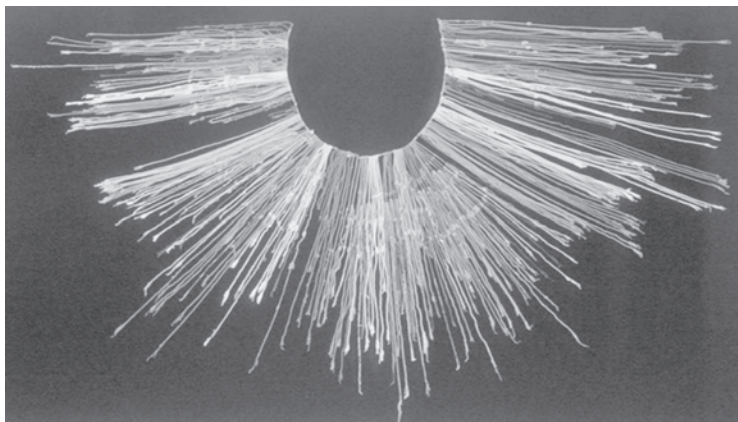
Първоначално неграмотният индианец на име Секвоя (именно на него е кръстено и прочутото дърво) е създал на черокската азбука, която прилича на иврит, гръцки и латински едновременно. Всъщност става дума за силбар (сричкова писменост) от 1819 г. В тази система всеки символ - общо 85 на брой, представлява конкретна сричка, за разлика от кирилицата, където буквата е еквивалент на дадена фонема. След създаването ѝ бързо придобива популярност и десетилетия наред се използва при издаването на вестника "Черокски феникс". И до днес се употребява при преводи, рецепти, религиозни текстове,

народно творчество и др. Любопитно е, че пълноправен член на северноамериканското племе може да стане само индианец, взел писмения изпит за езика. Тоест, може да се каже, че познаването на азбуката е необходимо за придобиване на черокско гражданство. Но трябва да се отбележи, че при изучаването на този език в школата се използва латиница.

Напълно различна е обаче ситуацията с кипу - писмения език на инките, чиято цивилизация достига своя разцвет в

началото на XVI век. За записване на информация те правели най-различни възелчета, като в повечето случаи за целта използвали цветни нишки от козината на лама или алпака. За съжаление, със завладяването на Южна Америка испанците унищожават голямо количество от паметниците на това племе, включително и материалния облик на културата му, вярвайки, че то няма писменост. По чудо оцеляват няколко стоици шнур с странни възли по тях, смятани от конкистадорите за украшения. Едва през 1923 г. американският историк Лиланд Лок доказва, че не са просто декоративна атракция, а имат функцията на тайна кодирана писменост. Иде реч за шнур с дължина не по-малко от 30 см, към който отвесно са вързани други подобни с различен цвят. От тях "стърчат" нишки, а върху тях на различни места са направени възли. Всяко кипу е различно от другите, със своята сложност в багрите и вида на "буквите". На европейците било известно само, че се "четат" от дясно на ляво. Смисълът и съдържанието им обаче и до ден днешен не са разгадани. Според досегашни теории, никоя от която практически не е доказана, кипу е форма на предписменост, двоичен код или просто набор от числа. В музеи и частни колекции има около 600 бройки на този уникален език, ръководен в буквалния смисъл на думата.

Сричковата писменост на ваи, разпространена основно в Либерия, е създадена от Момолу Дувалу Букеле. По неговите думи насън му се явил бял човек, който държал книга със знаци. Като се събудил, не можел да си ги спомни, затова решил да измисли свои собствени. Първите документи, съставени на този език, се появяват през 1830 г. Знаците се пишат от ляво на дясно и съответстват на сричките от типа съгласна-гласна. Съществува версия, че може да има връзка с някои рисувани символи, използвани в Западна Африка.

Кипу си остава загадка и днес

Черокски букви върху пътен знак

Огам се използва от келтите

тази писмена система е изолирана и няма аналог в древността. Фестският диск се съхранява в Археологическия музей в Ираклио.

За Нумидийската азбука се знае, че е писменост на древните и античните либийци. Представлява силно видоизменено финикийско писмо. Дешифрирана е благодарение на паралелната либийско-латинска епитафия. Съществувала е в две разновидности - източна и западна. Писало се е уникално: от дясно на ляво и отдолу нагоре, тоест изцяло наопаки на съвременния словоред. Въпреки голямата прилика на тези букви със символи от фантастични филми, в Северна Африка и до ден днешен се използват от берберите. А от 2003 г. азбуката се използва в училищата на Мароко. Широко разпространена е и при туарегите, особено сред жените.

Тиванските букви, известни още като Писмото на ангелите, съдържа 24 знака с неизяснен произход. В Средновековието се употребяват за създаването на тайни текстове, които да бъдат скрити от непосветените. Наричат символите и руните на Хонорий, тъй като се смята, че именно това е името на създателя им. Той смесва елементи от някои магически книги и резултатът наистина е странен. Написва дори специален труд, в който изрично се упоменава неколкотократно, че всеки невежа, дръзнал да работи с буквите без необходимото знание, ще бъде проклет...

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

Писмото на ангелите е с неизяснен произход

Фестският диск съдържа най-необичайните идеограми в света

ДУМА

ПЕТЪК 25 МАЙ 2018

Волейболистките биха и Украйна

„Лъвиците” начело в група А на Златната европейска лига

Женският ни национален отбор по волейбол обвърна Украйна с 3:1 гейма (-32, 10, 22, 21) и излезе начело на група А на Златната европейска лига. „Лъвиците” на Иван Петков са с пълен актив от 6 т., след като на старта се справиха и с Португалия. Утре българките посрещат Азербайджан от 17.00 часа в столичната зала „Христо Ботев”, а мачът се явява директна битка за първото място, защото и азерките са с 6 т.

Пред малко над 500 души в зала в Студентски град Христина Русева изигра много силен мач и стана най-резултатна с 21 т. Тя записа забележителните 11 блокади. Гургана Димитрова добави 16 т., а Мария Каракашева 13. За Украйна Надя Кодола отбеляза 17 т.

Най-оспорван беше първият гейм, в който всичко вървеше точка за точка, а украинките пропиляха 10 геймбола, преди да успеят да затворят частта. След това домакините набързо си върнаха увереността и стигнаха до пълния обрат.

Христина Русева (вдясно) забива за победата на България над Украйна

„Не мисля, че сме разгърнали докрай потенциала си, още сме в началото като отбор, идеи, възприятия за волейбола. Важното е, че победихме. В първия гейм не ни беше достатъчна сработката между звената, играхме срещу отбор, който е доста години заедно и с опитни състезатели. Като отбор тяхната сила е в колектива. Успяхме да се справим. Чисто технически и тактически има елементи, върху които трябва да работим - като физика не сме в най-доброто си състояние. Това са нормални неща”, призна Петков.

„Тази победа ми костваше израстване в тежките моменти, успяхме да устоим на силните атаки на украинките. Щастлива съм, че се поздравихме с победа, радвам се, че успяхме да бием тук. Нормално е да се борим за всяка точка. Опонентът имаше преимущества по време на първия и четвъртия гейм. Момичетата обаче не се отказаха и успяха да покажат най-доброто от себе си”, каза капитанката Христина Русева.

ДУМА®

Абонамент 2018

ЦЕНИ:

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО

ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

1 месец – 3,50 лв.

3 месеца – 10,50 лв.

6 месеца – 21,00 лв.

Можете да се абонирате в:

„Български пощи” АД до 15.VI.2018 г.,

„Доби прес” ЕООД до 28.VI.2018 г.

и редакцията на в-к ДУМА до 20.VI.2018 г.

на ул. „Позитано” 20А.

За повече информация:

тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

Пета поредна победа за Аоияма

Даниел Иванов-Аоияма се доближи на една победа от „качикоши” (преобладаващи победи) и съответно изкачване в йерархията, след като записа седми успех на турнира „Нацу башьо” в токийския дворец „Кокугикан”. В храма на сумото българинът пребори Чийомару за петия си пореден спечелен мач, а схватката бе от XII ден. Първата седмица от надпреварата не бе успешна за „Синята планина” и той бе 2:5, след което тръшна петима съперници. Вчера гигантът от Елхово изтика Чийомару извън пределите на глинения кръг с техниката „ошидаши”. Негов противник днес ще бъде 21-годишният Такакейшо, който е със същия актив в японската столица.

Водач в класирането без допусната загуба е Точиношин, който вече мечтае за първа Купа на Императора в кариерата си. Вчера грузинецът успя да надделее над най-титлувания сумист в историята Хакухо, за когото това е второ поражение в турнира. Другият велик шампион Какурю е с една загуба.

И Томова аут от Париж

Виктория Томова (№138 в света) също не успя да стигне основната схема на „Ролан Гарос”. Първата ракета на България в момента отпадна във II кръг на квалификациите след тежка загуба от Бианка Андреску (Кан, №201) с 1:6, 3:6. 17-годишната тийнейджърка затвори срещата само за 65 минути игра. Томова допусна цели три пробива в първия сет, а във втория загуби още първото си подаване, и то на нула. Тя имаше четири шанса за връщане на статуквото в мача в петия гейм, но ги пропиля, а впоследствие още с първия си мачбол канадката си осигури победата. Миналата година в Париж Томова отпадна още на старта на пресявките.

Григор Димитров връща трудна топка от форхенд на поредната тренировка преди началото на „Ролан Гарос”. Жребият за турнира беше теглен снощи, а българинът е четвърти поставен

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.00 Витоша Б -
Локо Сф
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ

14.00 Обиколка на Италия
(XIX етап)

ТЕНИС

18.30 „Ролан Гарос”
(квалификации)

ПО Ф+

15.00 Турнир в Страсбург
(жени)

ПО МАКС СПОРТ 1

17.30 Турнир в Лион (мъже)

ВОЛЕЙБОЛ, ЛИГА

НА НАЦИИТЕ

14.30 Китай - България

21.00 Сърбия - Бразилия

УТРЕ

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1

18.00 Пътят към ФИФА
Световно първенство 2018

ПО БТВ ЕКШЪН

21.45 Реал Мадрид -

Ливърпул

ПО ДИЕМА СПОРТ

19.00 Астън Вила - Фулъм

ПО БНТ HD

БАСКЕТБОЛ

19.00 Балкан - Левски

ЛУКойл

ПО ЕВРОСПОРТ 1

КОЛОЕЗДЕНЕ

14.00 Обиколка на Италия

(XX етап)

ПО МАКС СПОРТ 1

ВОЛЕЙБОЛ, ЛИГА

НА НАЦИИТЕ

11.00 България - САЩ

17.00 Италия - Бразилия

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ФОРМУЛА 1

16.00 Гран при на Монако

(квалификация)

ПО ЕВРОСПОРТ 2

ТЕНИС

14.30 Турнир в Нюрнберг

(жени)

16.30 Турнир в Женева

(мъже)

ПО Ф+

16.00 Турнир в Страсбург

(жени)

ПО МАКС СПОРТ 2

15.30 Турнир в Лион (мъже)

ЛЕКА АТЛЕТИКА

23.00 Диамантена лига в

Южнийн

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1

18.00 Пътят към ФИФА
Световно първенство 2018

ПО ДИЕМА СПОРТ

17.00 Родъръм - Шрусбъри

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

22.00 Тулуза - Аячо

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ФОРМУЛА 1

16.10 Гран при на Монако

ПО ЕВРОСПОРТ 1

ТЕНИС

12.00 и 20.00 „Ролан Гарос”

КОЛОЕЗДЕНЕ

16.45 Обиколка на Италия

(XXI етап)

ПО ЕВРОСПОРТ 2

АВТОМОБИЛИЗЪМ

11.15 Суперкупа на Порше

ПО МАКС СПОРТ 1

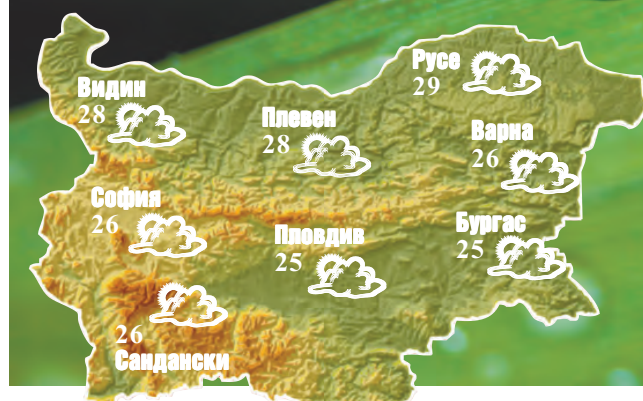
ВОЛЕЙБОЛ, ЛИГА

НА НАЦИИТЕ

11.00 България - Аржентина

17.00 Италия - Сърбия

ВРЕМЕТО

Д

нес облачността над Западна България ще е по-често значителна и ще има превалявания, придружени с гръмотевици. По-интензивни ще са явленията в планинските райони в часовете около и след обяд, но вечерта ще затихват. В източните райони ще е предимно слънчево. Ще духа слаб до умерен вятър от изток-североизток. Максималните температури в повечето места ще са между 22° и 28°.

По Черноморието ще бъде предимно слънчево с по-значителни увеличения на облачността в южните райони. Валежи са малко вероятни. Температурите ще са между 20° и 24°.

В планините ще е предимно облачно с превалявания от дъжд, на места придружени с гръмотевици. Без валежи и с повече слънце ще се задържи в масивите в източните райони. Ще духа до умерен източен вятър. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 15°, на 2000 метра – около 9°.

Изгледи за

26

максимални
23°/30°

27

максимални
20°/25°

Утре времето ще се задържи без съществени промени. Ще е слънчево, на места ще превалява краткотраен дъжд. Ще духа слаб до умерен вятър. Максималната температура ще е между 23 и 30 градуса.

ДУМА

www.duma.bg
duma@duma.bgОсновател
Стефан Продев

□ Издава
„ДУМА прес“ ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

АЛИАНС
МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

1
БНТ

06:00 Денят започва сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура
10:30 Зелената линейка здравно риалити
11:30 Рецепта за здраве
11:45 Телепазарен прозорец
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра/п/
13:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ /п/
14:00 Малки истории предаване на социална тематика с водеща Ирен Леви
15:00 Специализирано предаване за хора с увреден слух
15:15 Сафарито на Скаут тв филм
15:40 Телепазарен прозорец
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:30 Капри тв филм /33 епизод/
17:25 Зелена светлина
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня
19:00 Стани богат тв игра
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев обзорно политическо предаване
22:00 Нощни птици вечерно токшоу с водеща Искра Ангелова
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на „Хот фоур“ и „Сайд степс“ Международен джаз фестивал - Банско 2017
00:30 Телепазарен прозорец
00:45 Денят започва с Култура
02:00 Капри тв филм /32 епизод/п/
02:55 Отблизо с Мира /п/

b tv

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов под наем“ - сериал, с. 1, еп. 128
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 9
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.1, еп. 9
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спортното
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 95
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Великолепният век: Късмет“ - сериал, с. 2, еп. 29
21:00 Премиера: „Столичани в повече“ - сериал, с.12, еп.13
22:00 „Комиците и приятели“ - комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Под наблюдение“ - сериал, с.3, еп. 16
01:00 „Шест сестри“ /п./ - сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 - „Времето лети“ - сериал, с.3, еп. 54
05:30 - „Комиците и приятели“ /п./ - комедийно шоу
06:00 - „Робо и Страшко“ - анимация
07:00 - „Двама мъже и половина“ - сериал, с.4, еп. 20, 21

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Съдби на кръстопът“ (премиера) - предаване на NOVA
21:00 „Полицайте от края на града“ (премиера) - комедийен сериал
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Черният списък“ - сериен филм, 3 сезон
02:00 „Непростимо“ - сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
06:00 „Войната на розите“ - сериен филм /п/
07:00 „Нощна смяна“ - сериен филм, сезон 2

1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 Премиера. „Три акорда“
23:20 „Вечерният Ургант“
00:10 Комедия „Една лява“
01:35 Филм „Брат-2“
03:45 Филм „Близнаци“
05:05 „Модна присъда“

ОВЕН

Обградете се с хора, които ви обичат и ще удвоите силите си за реализиране на много задачи.

21 март - 20 април

РАК

Ще привлечете интересите на много хора върху себе си. Разбирайте телството ви с любим човек ще бъде трайно.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Умората и напрежението ви идват в повече и е добре да помислите за почивка, като потърсите подходящи начини.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Новини отдалеч ще ви зарадват. Други ще се изправят пред изкушения. Не пренебрегвайте любовта на партньора си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Подобрете взаимоотношенията си с околните и ще получите усещане за пълнота и удовлетвореност. Целите ви са реализирани.

21 април - 21 май

ЛЪВ

На преден план ще излязат неотложни делови задачи, но за личните няма да имате време. Отнесете се търпеливо.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Едно пътуване ще ви отдалечи от хората, чието присъствие ви дразни. Новина ще ви подтикне да реализирате проект си.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Денят ви ще премине в делови ангажменти. Умението ви да водите преговори ще ви помогне.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес ще наложите идея, с която ще поставите началото на бъдещ проект. Работата ще ви спори.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Нещата ще се подредят с времето си. Работата ви по нов проект ще ви накара да потърсите съдействие.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

В стихията си сте. Ще приключите успешно задачите си. Приветливите ви отношения с околните ви дават сили.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Бъдете коректни и не пренебрегвайте интересите и на онези, с които работите. Спомнете си кой ви помага в трудни моменти.

20 февруари - 20 март

Левски търси директор

Владимир НИКОЛОВ

Левски търси да назначи специалист за спортен директор. Позицията е вакантна още от 8 февруари, когато изненадващо Асен Букарев напусна "Герена". Неговите функции до известна степен изпълняваше треньорът Делио Роси, но "сините" вече се оглеждат за титуляр на тази позиция. Вариант за нея не е легендата на клуба Наско Сираков, който вече няколко пъти беше спортен директор. Това разкри изпълнителният директор на Левски Красимир Иванов по време на честванията, с които бяха отбелязани 104 години от основаването на клуба. Иванов също така пак потвърди, че треньорска рокада няма да има, дори отборът да не спечели баража с Черно море за Лига Европа снощи.

"С увеличаването на броя на годините нарастват и очакванията към отбора. Надявам се със следващата година да продължи възходящото развитие. Резултатът от финала за Купата на България охладя настроението ни, но като цяло се развиваме в положителна насока. Делио Роси има договор за още една година. Нашата цел е да си извлечем поуки от грешките през тази кампания и да не ги повтаряме следващата.

Търсим нов спортен ди-

НАСКО СИРАКОВ НЕ Е СРЕД ВАРИАНТИТЕ ЗА ЗАМЕСТИНИК НА АСЕН БУКАРЕВ

Снимка СПОРТАЛ

Двамата капитани на Левски Божидар Митрев (вляво) и Роман Прохазка поднасят венец пред могилката в 22-ра гимназия, където преди 104 години е основан клубът

ректор, защото тези думи излязоха от моята уста преди няколко дни. Тепърва предстои да правим изводи за изминалия сезон, но засега те ни водят натам, че имаме нужда от по-добра организация на цялата футболна и спортна дейност в клуба. Съсредоточили сме

се върху това да сме наясно с нашите изисквания за човека на поста, а като го изясним, ще се спрем и на самото име, ще имаме достатъчно време да го намерим", обяви Иванов.

Той допълни, че преговарят за удължаването на договорите на Васил Панай-

отов и Роман Прохазка. Двамата от днес практически са свободни агенти, защото настоящите им контракти изтичат. Вероятността Прохазка да остане на "Герена" е малка, защото словакът има оферти от чешкия Виктория Пилзен, както и от полския Лех Познан.

Изгониха Никола Спасов от Казахстан

Българските треньори в Казахстан намаляха. Наставникът на местния Къзыл-Жар Никола Спасов беше уволнен след слабия старт на сезона, съобщиха от клуба. Родният специалист отиде в тамошния шампионат в началото на годината, но не успя да постигне добри резултати. За 12 кръга тимът му взе само осем точки след две победи и две равенства. Затова логично се стигна и до раздялата със Спасов, който преди отпадна и за купата на страната. Все още не се съобщава какво обезщетение ще му бъде изплатено за преждевременно прекратения контракт.

Така в Казахстан останаха само селекционерът на местния национален отбор Станимир Стоилов, както и наставниците на Ордабаси и Кайсар, съответно Георги Дерменджиев и Стойчо Младенов.

Фенове на Пирин искат отборът да се премести в Македония

Фенове на Пирин поискаха отборът да бъде преместен в Македония. Привържениците на "орлетата" са отчаяни от случващото се у нас, а чашата е преляла с отпадането на клуба от Първа лига. В плейофа благоевградчани бяха елиминирани от Витоша Б, който през сезона записа едва един успех.

"Уважаеми ръководители на македонския футбол, ние привържениците на Пирин Благоевград, най-настойтелно ви молим да приемете клуба да започне участие следващия сезон в македонското футболно първенство. Без значение в коя лига на

ФФМ. Последите 20 г. Пирин е подложен умишлено на всякакъв вид репресии от БФС, два пъти беше изхвърлен от Първа лига на България през 2005 и 2011 г., а този сезон чрез "помощта" на съдийството бе унижен най-долно и подло от БФС. Морал, чест, достойнство, борба и правда, идеали на Пирин и неговите привърженици, завещани от нашия велик герой Гоце Делчев, бяха потъпкани най-арогантно и безцеремонно от БФС. Така, че официално ви молим да приемете Пирин във ФФМ", пише в писмото, подписано от фракциите "Грийн Ййгълс" и "Пирин СС".

Иниеста отиде в Япония, приключва с Испания след световното

Легендата на Барселона Андрес Иниеста ще продължи кариерата си в японския Висел Кобе. Испанецът вече беше представен от собственика на клуба Хироши Микитани. Азиатецът е директор на фирмата "Ракутен", която е основен спонсор и на каталунския клуб. "Очакваме от Иниеста не само да подсили отбора, но и да помогне на новото поколение играчи. Вярваме, че неговото идване ще помогне за развитието на футбола в Япония и Азия", обяви

Микитани.

34-годишният Иниеста пак призна, че след световното в Русия ще се оттегли от мачовете на национално ниво. Миналия месец той сподели, че напуска Барселона след 16 сезона. Последният му мач беше в неделя срещу Реал Сосидад. Новият му клуб се намира на 6-о място в първенството след 15 кръга. Миналата година японците подписаха и с Лукас Подолски, но германецът е извън игра до края на юни поради контузия.

ПАНАМСКИ БОКЛУКЧИЯЩЕ БЪДЕ ПОМОЩНИК-РЕФЕР НА МОНДИАЛА

Панамският рефер Габриел Виктория, който ще участва на Световното първенство през лятото в Русия, по професия е събирач на боклук. Той стартира със съдийството преди 25 години, но тъй като хонорарите от мачове не стигат, редува футболните мачове със събиране на боклука по улиците на Панама. Виктория

става всяка сутрин в 4.30 часа, за да е на линия за сутрешната смяна. Историята панамски съдии да свирят на Мондиал започва в Бразилия през 2014 г. Сега освен Виктория на световното ще бъде и реферът Джон Пити. Няколко фирми са се съгласили да подкрепят участието на Виктория във форума, като са му осигурили обувки, куфари и тениски за пътуването му до Русия. Така търчереферът ще участва в мачовете от Мондиала, както го прави и при събирането на боклука, воден от максимата, че ключът към успеха е в дисциплината.

20
ДНИ

КРАТКИ

Скандал със състава на Франция

Нов скандал разтърси френския национален отбор, след като Адриен Рабио изпрати писмо до федерацията, в което заявява, че няма намерение да тренира с т. нар. резерви. Полузащитникът на ПСЖ не попадна в списъка от 23-ма футболисти на селекционера Дидие Дешан, като може да бъде викнат, ако някой от основния състав се контузи. Френското правителство веднага разкритикува играча, независимо че ФИФА не позволява на политици да се месят във футбола. "Мисля, че когато човек има честта да носи фланелката на Франция и да защитава цветовете на родината си, не може да го отхвърли независимо от позицията, която му се предлага", заяви говорителят на правителството Бенжамен Гриво. Според "RMC Sport" 23-годишният Рабио ще бъде наказан от Френската футболна федерация.

Манчестър Сити с най-много национали

Манчестър Сити е отборът с най-много национални състезатели, които ще участват на Мондиала в Русия. Данните са от обявените състави по-малко от месец преди старта на турнира. "Гражданите" изпращат 17 играчи на Световното, следвани от Реал Мадрид с 16 и Барселона с 13. Челси (13) и ПСЖ (12) допълват топ 5, а в десетката са още Тотнъм (12), Манчестър Юнайтед (11), Байерн Мюнхен (11), Ювентус (10) и Атлетико Мадрид (9).

Мануел Нойер ще може да играе за Германия

Вратарят Мануел Нойер е близо до пълното си възстановяване от контузията на крака и може да играе на Мондиала. Това заяви селекционерът на Бундестима Йоахим Лъв преди началото на лагера на отбора в Северна Италия. 32-годишният Нойер се възстановяваше от фрактура на ходилото, която получи през септември. Той претърпя операция, пропусна почти целия сезон, но вече поднови пълноценни тренировки.

Хулигани вилняхха в „Универсиада“

Левски ЛУКойл спечели доиграването с Балкан и изравни серията

Хулигани на Левски ЛУКойл вилняхха в зала „Универсиада“ и прекъснаха втория финален мач между „сините“ и Балкан. Срещата беше прекъсвана два пъти, а 3,01 мин. преди края бе прекратена при резултат 66:59 и вчера се доигра, но пред празни трибуни. Момчетата на Тити Папазов съумяха да измъкнат двубоя със 71:65 (20:19, 17:10, 20:17, 14:19) и така изравниха финалната серия до 1:1. Следващите два мача са в „Арена Ботевград“, като първият по програмата е утре, но левскарите поискаха да бъде отложена с 24 часа. Късно снощи всичко стана ясно.

Организаторите на втората среща от Левски ЛУКойл обаче сътвориха един от най-големите гафове последните години. Агитката, която по принцип ходи на футболните мачове, беше разположена в малката подвижна трибуна и точно зад скамейката на Балкан. През целия мач гостите бяха провокирани от гамените. Поводът за отприщване на гнева стана бесилка, показана от агитката. Заради нея ще бъде сезирана и ФИБА, тъй като това е проява на расизъм. Първото прекъсване във втората част пък дойде заради псувни, плюнки и хвърляне на малки предмети по играчите на гостите. Още тогава те поискаха

Снимка БЛИЦ

Бесилото, което изкараха ултрасите на Левски, и надвисна над скамейката на Балкан

мачът да се прекрати, но все пак срещата продължи. Така се стигна до 3,01 мин. преди края, когато Брендън Фортънбъри от Балкан бе ударен от картоф. Но този път нервите на играчите не издържаха и те започнаха да хвърлят каквото на-

мерят по ултрасите. Оказа се обаче, че жандармерията е била в коридорите на залата и набързо влезе и потуши страстите.

От федерацията обявиха, че за да продължи срещата, залата трябва да се

Фенове искат
Пирин да се
премести
в Македония

Стр. 39

изпразни. Феновете на Левски набързо я напуснаха, но тези на Балкан отказаха и след един час бе решено тя да бъде доиграна на следващия ден.

Треньорът на Левски ЛУКойл Тити Папазов призна, че клубът носи вина за ексцесиите. Като член на УС на федерацията той разкри, че ще предложи от новия сезон да се забранят гостуващите агитки по време на мачовете по подобие на Гърция и Турция.

“Отидох заедно с дежурния делегат на мача и помолих феновете да се мръднат, но те отказаха категорично. Винаги нашите фенове са лоши, а другите са добри. Защо не коментираме другите? Кой не напусна залата? Кой не изпълни инструкциите на главния съдия?”, запита Папазов.

“Категорично трябва да се забрани зад пейките да има фенове. Ако сме нарушили правилника, да носим отговорност за лошата организация. Ние носим вина като клуб и трябва да съм най-големият глупак да кажа, че не сме виновни като клуб, но не сме нарушили нито едно правило”, добави Папазов. Той твърди, че не е видял бесилото в залата, което феновете на Левски издигнаха към скамейката на гостите.

“Има виновни за това, както и съучастници. Тук трябва да има някой, който е отговорен. Да видим, дали тук, в държава от Европейския съюз, има такава отговорност. Това ме потресе. Страшно е. Да ни казват да се покрием като ни плюят. Целият ми костюм беше оплют, имаше хвърлени бутилки, балони, пълни с брашно и вода, които предадохме на делегата. Това е организирано. Това не са фенове, които са дошли да гледат баскетбол. Ясно е какво се случи и защо. Искан на мачовете на Балкан да се свири 50 на 50”, заяви сръбският треньор на Балкан Небойша Видич.

Имате храносмилателни проблеми?

Често усещате тежест и дискомфорт в стомаха?

Искате да бъдете по-жизнени и енергични?

Ако отговорът Ви е "да", то Вие може би имате нужда от добър ензимен комплекс.

Ензи-Мил съдържа най-важните храносмилателни ензими, съобразени с менюто на българина - **амилаза, липаза, протеаза, алфа-галактозидаза, лактаза, целулаза и бромелаин**. Те са подбрани от неживотински източници. Способстват за по-доброто усвояване на важните за организма хранителни вещества и водят до лекота. Таблетките са устойчиви на стомашна киселинност, с широк спектър на действие.

За по-добро храносмилане, лекота, стомашен комфорт и жизненост – вземете таблетка Ензи-Мил.

ПРИ ХРАНЕНЕ НАД 50% ОТ ЕНЕРГИЯТА СЕ ИЗРАЗХОДВА ЗА ПРОЦЕСИТЕ НА ХРАНОСМИЛАНЕ

Съвременето на бързи обороти и стрес води до неправилно хранене. Именно погрешният подбор на храни, приготвени при висока температура, недостатъчното им съвдвкване и/или преяждането води до лошо храносмилане. Хората приемат предимно прости въглехидрати (захарни изделия, бързи храни като сандвичи, сладкиши), заедно с огромни количества недобри мазнини (маргарин, рафинирано олио, запържени или втвърдени мазнини, тлъсти меса) и протеини (продукти от неекотични яйца и меса). При това обикновено се преяжда в неправилното време (често късно вечерта).

Поемането на прекомерно количество храна създава опасност допълнително приеманите нутриенти да не могат да бъдат обработени от човешката храносмилателна система. Това може да причини храносмилателен дискомфорт – недостатъчно съвдвкване големи парчета храна се натрупват, тъй като трудно могат да бъдат разградени, и по този начин предизвикват задръстване и последващо развитие на гнилостни или ферментационни процеси в червата. Много често гниенето на протеините причинява отоци, различни възпаления и алергии, главоболта, жлъчночернодробни кризи и ранна атеросклероза. Основната грижа на тялото е да си осигури достатъчно хранителни вещества за съществуване – като разгради и усвои продуктите и ги превърне в източник на нутриенти. Този процес отнема много енергия, особено ако организмът трябва сам да синтезира липсващите ензими. При хранене, над 50% от енергията се изразходва за процесите на храносмилане. При силен стрес, при много ниска или много висока температура, организмът се нуждае от много повече ензими, отколкото в нормално състояние.

Допълнителното приемане на храносмилателни ензими засилва съпротивителните сили на организма, помага при възпаления, подобрява кръвообращението, помага при зарастването на рани, дори регулира неестествено бързия растеж на клетките и се бори с вируси! Има три основни начина за запазване и попълване на нивото на ензимите: чрез ядене на сурова храна, чрез правилно съчетаване на продуктите по количество и качество и чрез приемане на ензимни добавки.

Продуктът Enzy-Mill съдържа най-важните храносмилателни ензими, подбрани от растителни източници и микроорганизми - Amylase; Lipase; Protease 4.5; Protease 3.0; Alpha-galactosidase; Lactase; Cellulase; Bromelain в National Enzyme Company – USA, световен лидер в производството на ензими. Те подобряват усвояването на важните за организма нутриенти – въглехидрати, мазнини, протеини. Таблетките са устойчиви на стомашната киселинност, имат широк спектър на действие. Имат приятен вкус и могат да се съвдвчат. Таблетките Enzy-Mill не съдържат животински продукти, оцветители и консерванти. Могат да се приемат и от вегетарианци.

Enzy-Mill подобрява храносмилането, като помага на храносмилателните ензими в човешкия организъм с допълнителната си сила, в резултат на което не чувстваме тежест и болки в стомаха, предотвратява подуването и намалява газовете. За повече информация посетете www.botanic.cc.

Намерете в аптеките или онлайн на www.botanic.cc.